

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

16

СНЕЖНЯ 2014 г.

АЎТОРАК

№ 238 (27848)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Гуляем
на шляхецкім
вяселлі

СТАР 4

СОЮЗ
ЕВРАЗИЯ

Рынак, які
пабудуем мы

Пісьменнік
Свету

ЦЫТАТА ДНЯ

Леанід СЛУЦКІ, старшыня
Камітэта Дзярждумы РФ
па міжнародных справах,
еўразійскай інтэграцыі і
сувязях з суайчыннікамі:

«Закрыццё наставак прадукцыі ў Расію 23-х беларускіх прадпрыемстваў — гэта перабор. Перш чым прымаць такія рашэнні, гэтыя рэчы трэба абмяркоўваць. Падобныя сітуацыі не павінны выходзіць на ўзровень кіраўнікоў дзяржаў і становіцца канфліктаўтваральнымі. Думаю, што з пачаткам работы з 1 студзеня Еўразійскага эканамічнага саюза такія пытанні будуць вырашацца выключна на ўзроўні ведамстваў і Еўразійскай эканамічнай камісіі».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 16.12.2014 г.

Долар ЗША		10870,00 ▲
Еўра		13550,00 ▲
Рас. руб.		186,00 ▼
Укр. грыўня		689,72 ▼

ISSN 1990 - 763X

1 4 2 3 8

9 771990 763008

ФОТА БЕЛТА

Для радавога 38-й асобнай гвардзейскай мабільнай брыгады Сяргея Нікалаева, як і для яго саслужыўцаў-прызыўнікоў, цырымонія прыняцця воінскай прысягі была асабліва хваляючай і ўрачыстай. Прыехалі самыя блізкія людзі, а словы клятвы вернасці Радзіме гучалі ў Брэсцкай крэпасці — там, дзе гэту клятву цаной жыцця выканалі салдаты 1941-га.

■ Святло ў акне

КАЛІ ВЁСКА СТАНОВІЦА ДОМАМ

Кобрынская дзіцячая вёска адзначыла свой дваццацігадовы юбілей. Павіншаваць выхавальнікаў і выхаванцаў прыехалі кіраўнікі рэспубліканскіх і мясцовых органаў дзяржаўнага кіравання, шэфы, спонсары, а таксама выпускнікі ўстановы. Дзеці і супрацоўнікі вёскі гасцінна прымалі ўсіх у Доме культуры Кобрына. Яны падрыхтавалі для гасцей канцэрт і невялікія сувеніры. **СТАР 6**

ФОТА АЛЕКСАНДРА ШАБЛЮКА

■ Надвор'е

ВЕЦЕР, МОКРЫ СНЕГ І ДОЖДЖ

А ў пятніцу прыгрэе да плюс 9

На гэтым тыдні да нас завітае чарговая порцыя зімовай адлігі, калі ападкаў чакаецца шмат, а вось маразоў не будзе нават уначы, паведаміла галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Святлана РЫБАКОВА.

У сераду ўначы паўсюдна, а ўдзень месцамі — мокры снег і дождж. Уначы і раніцай туман, слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Уначы на сераду ад мінус 2 да плюс 3 градусаў, уначы — ад 0 да 5 цяпла. У чацвер новая хваля атмасферных франтоў прынясе нам кароткачасовыя ападкі ў выглядзе спачатку мокрага снегу, а потым дажджу. Па паўночным захадзе краіны месцамі прагназуецца ўзмацненне ветру, парывамі да 15-18 м/с. Уначы ад мінус 4 да плюс 2 градусаў, удзень — 1-6 цяпла.

А вось самым цёплым днём на гэтым тыдні стане пятніца. На працягу ўсяго дня паўсюдна чакаецца дождж, месцамі парывісты вецер да 15-18 м/с. Тэмпература паветра ўначы на пятніцу не будзе ніжэйшай за 0 — плюс 5 градусаў, а ўдзень будзе ад 2 да 9 цяпла. **Сіноптыкі адзначаюць, што такі тэмпературны фон адпавядае не снежню, а першай палове лістапада.**

У суботу ападкі чакаюцца выключна ў выглядзе дажджу. Месцамі чакаецца ўзмацненне ветру, парывамі 15-18 м/с. Тэмпература паветра на працягу сутак — ад 0 да 5 цяпла, а ўдзень месцамі па поўдні краіны да плюс 7 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ

ПРЭЗІДЭНТ ПАДПІСАЎ ДЭКРЭТ №5

«АБ УЗМАЦЕННІ ПАТРАБАВАННЯЎ ДА КІРУЮЧЫХ КАДРАЎ І РАБОТНІКАЎ АРГАНІЗАЦЫЙ»

Дакумент накіраваны на выкараненне безгаспадарчасці, умацаванне вытворча-тэхналагічнай, працоўнай і выканальніцкай дысцыпліны, а таксама спыненне фактаў працаўладкавання нядобрасумленных кіраўнікоў на новую кіруючую пасаду, паведамляе БЕЛТА.

Так, на кіраўнікоў арганізацый дзяржаўнай і прыватнай формаў уласнасці дэкрэтам ускладаецца персанальная адказнасць за забеспячэнне вытворча-тэхналагічнай, выканальніцкай і працоўнай дысцыпліны, належнае ўтрыманне будынкаў, памяшканняў і абсталявання, захаванне ўмоў працы работнікаў. Пры невыкананні патрабаванняў кіраўнік будзе прыцягвацца да дысцыплінарнай адказнасці аж да звальнення. Гэтыя дадатковыя крытэры ацэнкі работы кіраўніка будуць улічвацца пры яго атэстацыі і пры прыняцці рашэння аб працягу з ім кантракта.

Адначасова з устанавленнем адказнасці кіраўнікоў прадугледжваецца надзяленне іх дадатковымі правамі, якія дазваляюць забяспечыць належную вытворчую і працоўную дысцыпліну, апэратыўную рэалізацыю рашэнняў, якія прымае кіраўнік. У прыватнасці, кіраўнікі арганізацый атрымаюць права змяняць істотныя ўмовы працы работніка ў сувязі з абгрунтаванымі вытворчымі, арганізацыйнымі або эканамічнымі прычынамі, папярэдзішы работніка не менш чым за 7 календарных дзён (пакуль існаваў месячны тэрмін папярэджання). Памяншэнне тэрміну папярэджання дазваляць больш апэратыўна змяняць умовы працы работнікаў (напрыклад, рэжым працоўнага часу або сістэму аплаты працы), а значыць, больш хутка рэагаваць на змяненне кан'юктурных і знешніх фактараў.

Кіраўнік змога ўжываць да работнікаў, якія парушылі дысцыпліну, у якасці самастойнай меры дысцыплінарнага спагнання дэпрэміраванне на тэрмін да дванаццаці месяцаў (па дзейных правілах мерамі дысцыплінарнага спагнання з'яўляюцца заўвага, вымова і звальненне). Увядзенне матэрыяльнага віду дысцыплінарнага спагнання дазволіць больш гнутка рэагаваць на дапушчаныя работнікам парушэнні, павысіць працоўную дысцыпліну і будзе з'яўляцца больш дзейнай мерай дысцып-

лінарнага ўздзеяння, чым вымова і заўвага. Прымяненне дэпрэміраванне будзе ў дачыненні да ўжо прызначаных прэмій.

Таксама кіраўнік арганізацыі змога неадкладна адхіляць работнікаў ад працы ў выпадку здзяйснення імі дысцыплінарных правінаў, якія прывялі або могуць прывесці да прычынення арганізацыі шкоды. Гэтая мера дазволіць апэратыўна спыніць любое парушэнне дысцыпліны і, такім чынам, не аплачваюць перыяд, на працягу якога работнік быў адхілены ад працы.

Кіраўнік атрымае права звальняць работнікаў, якія дапусцілі парушэнне дысцыпліны, што пацягнула прычыненне арганізацыі шкоды ў памеры, які перавышае тры сярэднямесячныя зароботныя платы па рэспубліцы (з адначасовым паведамленнем прафсаюзу). Увядзенне гэтай падставы звальнення дасць магчымасць павысіць дысцыпліну працы і беражлівае стаўленне работнікаў да даручаных сродкаў вытворчасці. Памер нанесенай шкоды, які будзе з'яўляцца падставой для звальнення, досыць высокі і сёння складае парадку Вг19 млн. Магчымасць звальнення работніка па гэтай падставе з'яўляецца правам кіраўніка, а не яго абавязкам.

Акрамя таго, кіраўнік арганізацыі змога ўтрымліваць з зароботнай платы работніка ў кошт пакрыцця шкоды, нанесенай па віне работніка, да трох яго сярэднямесячных заробкаў без падачы іску ў суд (сёння наймальнік мае права ўтрымліваць шкоду ў памеры адной сярэднямесячнай зарплаты). Гэта дасць наймальніку больш гнуткі інструментарый пакрыцця страт ад нанесенай работнікам шкоды, сэканоміць часавыя і фінансавыя выдаткі. Пры гэтым за работнікам захоўваецца права абскардзіць прынятае наймальнікам рашэнне ў судовым парадку.

Кіраўнік будзе мець права ўстанавліваць работніку, які не дапускае парушэнняў дысцыпліны, дадатковыя выплаты стымулюючага характару без абмежавання іх памеру (за кошт прыбытку).

У дэкрэце замацоўваецца пералік дысцыплінарных абставін звальнення, у адпаведнасці з якімі працоўныя дагаворы (кантракты) могуць быць скасаваны кіраўніком да заканчэння тэрміну іх дзеяння.

Пералік з'яўляецца вычарпальным і ўключае ўсе існуючыя ў заканадаўстве падставы звальнення, звязаныя з неналежным выкананнем працоўных абавязкаў.

За ўтойванне дыскрэдытуемых падстаў звальнення работніка (напрыклад, звальненне «па пагадненні бакоў» работніка, які ўчыніў п'янку на працоўным месцы) кіраўнікі будуць прыцягвацца да дысцыплінарнай адказнасці аж да звальнення.

Дакументам таксама ўводзяцца забароны і абмежаванні пры прызначэнні на кіруючыя пасады асоб, звольненых па дысрэдытуемых абставінах.

У прыватнасці, устанавліваецца забарона прызначэння на пасады, уключаныя ў кадравыя рэестры кіраўніка дзяржавы, урада, аблвыканкамаў (Мінгарвыканкама), раённых, гарадскіх выканкамаў, мясцовых адміністрацый раёнаў у гарадах, асоб, звольненых па дысрэдытуемых абставінах, на працягу пяці гадоў з дня такога звальнення.

Прызначэнне такіх асоб (на працягу пяці гадоў пасля звальнення па дысрэдытуемых абставінах) на іншыя кіруючыя пасады ў арганізацыі дзяржаўнай і прыватнай формаў уласнасці будзе ажыццяўляцца са згоды раённага, гарадскога выканкама, мясцовай адміністрацыі. Такое ўзгадненне будзе ажыццяўляцца на падставе інфармацыі пра кандыдата, у тым ліку падачы матываванага хаданніцтва арганізацыі і характарыстык з папярэдніх месцаў працы за апошнія пяць гадоў.

За парушэнне прадугледжанага дэкрэтам парадку прызначэння на кіруючыя пасады, адмову ў выдачы або парушэнне тэрмінаў выдачы характарыстык кіраўнікі будуць прыцягвацца да дысцыплінарнай адказнасці аж да звальнення. Пры гэтым асоба, прызначаная на пасаду з парушэннем патрабаванняў дэкрэта, будзе падлягаць безумоўнаму звальненню ў сувязі з парушэннем устаноўленых правіл прыёму на працу.

Патрабаванні, якія ўводзяцца дакументам, будуць распаўсюджвацца на работнікаў і кіраўнікоў як дзяржаўных, так і прыватных арганізацый.

Дэкрэт уступае ў сілу з 1 студзеня 2015 года.

ПРЭЗІДЭНТ РАЗГЛЕДЗЕЎ КАДРАВЫЯ ПЫТАННІ

Аляксандр ЛУКАШЭНКА прызначыў:

ЖЫЛІНСКАГА Марата Генадзевіча — рэктарам Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь;

ГАЛЯ Андрэя Вадзімавіча — кіраўніком дзяржаўнай установы «Адміністрацыя Кітайска-Беларускага індустрыяльнага парка «Індустрыяльны парк «Вялікі камень»»;

РЭЎТА Вячаслава Генадзевіча — дырэктарам Дэпартаменту фінансавага маніторынгу Камітэта дзяржаўнага кантролю;

ДЗЕМЧУКА Мікалая Мікалаевіча — пастаянным паўнамоцным прадстаўніком Рэспублікі Беларусь пры статутных і іншых органах Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

Прэзідэнт таксама даў згоду на прызначэнне:

СТАШЭЎСКАГА Сяргея Віктаравіча — кіраўніком адміністрацыі Кастрычніцкага раёна г. Віцебска;

АЛЕЙНІКАВА Дзмітрыя Вадзімавіча — кіраўніком адміністрацыі Савецкага раёна г. Гомеля;

БУЛАКА Аляксандра Іванавіча — старшынёй Іўеўскага райвыканкама;

ХАРУЖЫКА Генадзя Васільевіча — старшынёй Сморгонскага райвыканкама;

ГАЛУШКОВА Міхаіла Леанідавіча — кіраўніком адміністрацыі Кастрычніцкага раёна г. Магілёва;

ЛАПЦЕВА Віктара Сяргеевіча — намеснікам старшыні Мінскага гарвыканкама;

ДЗЕМІДЗЕНКІ Уладзіміра

Уладзіміравіча — генеральным дырэктарам ААТ «Магілёўскі завод «Строммашына»»;

БАРАДЗІНА Алега Ігаравіча — генеральным дырэктарам дзяржаўнага навукова-вытворчага аб'яднання «Навукова-практычны цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па біярэсурсах»;

ЛУЦКАГА Ігара Уладзіміравіча — першым намеснікам міністра інфармацыі;

ЕРМАЛОВІЧА Максіма Леанідавіча — першым намеснікам міністра фінансаў;

ЛАПКО Дзмітрыя Мікалаевіча — намеснікам старшыні Праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь;

ДАУГАПОЛАВАЙ Вольгі Іванавічы — генеральным консулам Рэспублікі Беларусь у г. Мілане (Італьянская Рэспубліка);

ЗАХАРЧУКА Уладзіміра Андрэевіча — членам Гомельскага аблвыканкама;

КУХАЎЦА Мікалая Мікалаевіча — членам Мінскага аблвыканкама;

АФАНАСЬЕВА Аляксея Віктаравіча — членам Мінскага гарвыканкама.

Прадстаўнікам мясцовай вертыкалі ўлады Прэзідэнт даручыў аптымізаваць структуры падпарадкаваных ім арганізацый. «Спецыяльна звяртаю на гэта ўвагу, каб мы нарэшце навялі парадок ва ўсіх сферах і галінах, а не чакалі дадатковых указанняў. Усё павіна быць проста і зразумела», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Звяртаючыся да ўзгодненага на пасаду намесніка старшыні Мінскага гарвыканкама Віктара Лапцева, кіраўнік дзяржавы падняў праблему даўгабудавы. «Не глядзячы ні на каго, вы гэтую праблему павінны вырашаць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Я ўпэўнены, што людзі плаціць сумленна, па дамове. Ёсць тыя, хто павінен будаваць. Баюся, што там праблемы ў будаўніцтве. Імем рэвалюцыі вы павінны вырашыць гэтыя пытанні»

Была закранута таксама сітуацыя на знешніх рынках. Кіраўнік дзяржавы зноў акцэнтаваў увагу на неабходнасці дыверсіфікацыі экспарту. Ён адзначыў, што кіраўнікі мясцовай вертыкалі ўлады павінны таксама ўнікаць у працу прадпрыемстваў, якія знаходзяцца на іх тэрыторыі, нягледзячы на іх ведамасную падпарадкаванасць. «Сітуацыя ў свеце няпростая, а тым больш у нашым рэгіёне. Павінен сказаць, што такой сітуацыі наогул ніколі не было. І нам у гэтай сітуацыі трэба паказаць

сваю самастойнасць, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Наступны год — гэта наш іспыт. Як бы ні было складана, нас людзі павінны зразумець, а каб яны нас зразумелі, трэба даць вынік, як бы цяжка ні было».

Узгадняючы прызначэнне новага кіраўніка Магілёўскага завода «Строммашына» Уладзіміра Дзямідзенкі, Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў шукаць новыя рынкі збыту прадукцыі, прычым рабіць гэта трэба з улікам запатрабаванасці тавараў як на ўнутраных, так і на знешніх рынках. Прэзідэнт запатрабаваў актыўнай працы і ад кіраўніка Адміністрацыі Кітайска-Беларускага індустрыяльнага парка Андрэя Галя.

Прызначаючы рэктарам Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Марата Жылінскага, Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў звярнуць асаблівую ўвагу на фарміраванне банка даных адроранай моладзі і прапанаваў новаму рэктару Акадэміі кіравання ўнесці па ім свае прапановы.

ПАСАДА АБАВЯЗВАЕ

Новага рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь калектыву ВНУ прадставіў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Аляксандр РАДЗЬКОЎ, паведамляе БЕЛТА.

«Акадэмія кіравання — галоўная ВНУ краіны. Яна павінна вылучацца не толькі арганізаваным калектывам, аўтарытэтным кіраўніцтвам, адказнай аўдыторыяй, але і стварэннем новых яркіх праектаў, якія будуць садзейнічаць развіццю сістэмы адукацыі краіны ў сферы падрыхтоўкі дзяржаўных служачых і кіруючых кадраў», — лічыць Аляксандр Радзькоў. На яго думку, пасада рэктара такой прэстыжнай навучальнай установы абавязвае да дасягнення вельмі высокіх вынікаў.

БАЛАНС ІНТАРЭСАЎ І АДКАЗНАСЦІ

Каментуючы падпісаны Прэзідэнтам дэкрэт №5, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Андрэй КАБЯКОЎ сказаў:

— Гэты дакумент — свайго роду баланс інтарэсаў, баланс адказнасці кіраўнікоў і работнікаў арганізацый. Гэта жорсткі дакумент, але ён адпавядае духу і патрабаванням часу і паслужыць таму, каб і кіраўнікі, і работнікі сабраліся, сканцэнтраваліся. Той няпросты час, які надыходзіць у свеце (фактычна, мы ўжо жывём у гэтай сітуацыі), мы павінны прайсці з мінімальнымі, калі раптам складзецца такая сітуацыя, стратамі або з максімальнымі эфектамі, якія можа быць прадастаўлены нам магчымасцямі рынку.

Па словах кіраўніка Адміністрацыі, дакумент перш за ўсё накіраваны на павышэнне эфектыўнасці гаспадарання, забеспячэнне належных умоў працы ў арганізацыях як дзяржаўнай, так прыватнай формаў уласнасці, павышэнне якасці прадукцыі і ў цэлым на павышэнне канкурэнтаздольнасці беларускай эканомікі.

Андрэй Кабякоў звярнуў увагу на імклівыя змены, якія адбываюцца ў свеце, у прыватнасці, у бліжэйшых краінах — эканамічных партнёрах Беларусі. «Гэта змяненне сітуацыі патрабуе адпаведнай адэкватнай рэакцыі з боку рэспубліканскіх органаў улады. Таму Прэзідэнт прыняў рашэнне аб тым, каб у максімальнай ступені задзейнічаць той рэсурс, які перш за ўсё знаходзіцца ў распараджэнні ў нас у краіне. Гэта дысцыпліна і парадок», — заявіў Андрэй Кабякоў, дадаўшы, што «наша краіна не настолькі багатая, каб нейкія праблемныя пытанні вырашаць шляхам двух або трох качкоў нафты. Таму выхад з няпростай эканамічнай сітуацыі, якая складаецца на знешніх рынках, — перш за ўсё ў навадзённі парадку і дысцыпліны на кожным рабочым месцы».

Адной з асноўных навацый дэкрэта з'яўляецца выразная забарона на «перасаджванне з крэсла ў крэсла» кіруючых работнікаў, якія правалілі справу на даручаным ім працоўным месцы.

Дакументам разам з павышэннем патрабаванняў да кіраўнікоў надаюцца і больш шырокія правы ў адносінах да падначаленых работнікаў. Пры гэтым адпаведныя нормы ў тым ліку ўзятыя з заканадаўстваў іншых дзяржаў, якія прынята адносіць да ліку рынковых эканомік. «Кіраўнік надзяляецца магчымасцямі па больш істотным і глыбокім кіраванні калектывамі, каб адэкватна рэагаваць на наяўную рынковую сітуацыю ў тым ці іншым месцы», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. «Але ёсць і «пернік» у выглядзе магчымасці дадатковых выплат стымулюючага характару без абмежавання іх памеру за кошт прыбытку прадпрыемства, якая засталася пасля выплаты падаткаў. Па меркаванні кіраўніка можна выплаціць любую зароботную плату, якую ён палічыць неабходнай і адпаведнай працоўнаму ўкладу таго ці іншага работніка арганізацыі, якой ён кіруе», — заўважыў Андрэй Кабякоў.

Акрамя таго, значна павышаецца роля мясцовых выканаўчых органаў улады. «Для арганізацыі, у тым ліку прыватных, прапісана патрабаванне, што калі кіраўнік мясцовага выканаўчага органа ўлады запатрабаваў прыняцця мер і пакарання вінаватых, то яны абавязаны гэта рабіць. Гэта прапісана ў якасці падставы для рэагавання», — распавёў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

Што тычыцца працоўных правоў работнікаў, Андрэй Кабякоў падкрэсліў, што ніякага паражэння ў правах няма, і ўсе нормы Працоўнага кодэкса, сацыяльныя гарантыі працягваюць дзейнічаць. Разам з тым крыху больш жорстка прапісаны некаторыя нюансы з пункту гледжання павышэння кіравальнасці.

ЖУРНАЛІСТ НАЗАЙСЁДЫ

Не дажыўшы крыху да дзевяностагоддзя, пайшоў з жыцця вядомы беларускі журналіст, былы галоўны рэдактар «Чырвонай змены» і «Мінскай праўды», удзельнік вайны і ветэран працы Міхаіл Андрэевіч СУША.

У 1944-м ён пайшоў у армію. Пасля дэмабілізацыі ў 1950 годзе атрымаў журналісцкую адукацыю ў Маскве, закончыў гістарычны факультэт БДУ. У тым жа 1950 годзе ў салдацкай гімнасцёрцы ён упершыню прыйшоў у рэдакцыю газеты «Чырвоная змена». На долю журналіста, маладосць якога ўжо была абпалена вайной, выпаў складаны, але цікавы час — час аднаўлення рэспублікі, узняцця яе з руін і попелу. Ствараючы новую гісторыю сваёй краіны, Міхаіл Андрэевіч прайшоў шлях ад уласнага карэспандэнта да галоўнага рэдактара (узначальваў «Чырвоную змену» з 1962 па 1967 год). Потым працаваў намеснікам галоўнага рэдактара газеты «Звязда», галоўным рэдактарам газеты «Мінская праўда» (1968—1971 і 1984—1988). Працягнуў час, з 1971 па 1984 год, Міхаіл Суша быў намеснікам старшыні Дзяржтэлеграфнага Беларускага ССР.

Яму належаць шматлікія артыкулы, нарысы, рэпартажы, каментарыі ў газетах, часопісах і кнігах; ён з'яўляецца аўтарам арыгінальных радыёкампазіцый.

Актыўны грамадскі дзеяч, Міхаіл Суша ўзначальваў Мінскую абласную журналісцкую арганізацыю, уваходзіў у склад Цэнтральнай рэвізійнай камісіі Саюза журналістаў СССР, выбіраўся дэпутатам Мінскага абласнога Савета двух скліканняў (1968—1972 і 1984—1988).

Міхаіл Андрэевіч Суша ўзнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга і 11 медалямі, у тым ліку «За перамогу над Германіяй» (1946), «За працоўную адзнаку» (1962); Усесаюзным ганаровым знакам «Выдатнік тэлебачання і радыёвяшчання»; чатырма Ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР і іншымі. З'яўляўся членам камісіі па Дзяржаўных прэміях БССР (1969—1971), меў званне «Заслужаны работнік культуры Беларусі».

Супрацоўнік РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» выказваюць глыбокае спачуванне родным і бліzkім нябожчыка.

■ Факт

Лекі даражэць не будуць

Міністэрства аховы здароўя прымае меры па недапушчэнні росту адпускных і рознічных цэн на лекі і медыцынскія вырабы.

Такая ініцыятыва абумоўлена прынятым Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 5 снежня гэтага года «Аб дадатковых мерах па абароне правоў спажываўцаў». У выпадку выяўлення парушэнняў заканадаўства аб фармацэўтычнай дзейнасці і цэнаўтварэнні, завышэння цэн міністэрства будзе прымаць жорсткія захады, уключаючы закрыццё гандлёвых аб'ектаў.

Народ галасуе

за барысаўскія медпрэпараты

Барысаўскі завод медыцынскіх прэпаратаў перамог у намінацыі «Вытворца медыцынскіх прэпаратаў» прэміі спажывецкага прызнання «Народная марка».

Штогадовая прэмія вызначае лідараў тавараў і паслуг шляхам адкрытага галасавання насельніцтва ў СМІ і праводзіцца пад патранажам Міністэрства гандлю. Пераможцы вызначаліся сёлета ў 111 намінацыях па трох катэгорыях — харчовыя тавары, нехарчовыя тавары і паслугі.

ААТ «Барысаўскі завод медпрэпаратаў» — найбуйнейшы вытворца лекаў у нашай краіне. 45 працэнтаў прадукцыі, а гэта каля 200 найменняў лекаў дзесяці фармакалагічных груп, пастаўляецца на ўнутраны рынак. Штогод прадпрыемства асвойвае 10-12 новых найменняў сучасных і эфектыўных лекавых прэпаратаў.

Святлана БАРЫСЕНКА

УЗНЯЎ ЦАНУ — АДКАЗВАЙ

Парушэнні цэнавага заканадаўства ў Мінску выяўлены ў 93% правяраных прадпрыемстваў структур

Пра гэта паведаміў на апэратыўнай нарадзе ў мэр'іі начальнік упраўлення антыманапольнай і цэнавай палітыкі Мінгарвыканкама Сяргей Міцянскі, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«На 12 снежня ўпраўленне антыманапольнай і цэнавай палітыкі Мінгарвыканкама правярыла 91 суб'ект прадпрыемстваў дзейнасці. Парушэнні цэнавага заканадаўства ўстаноўлены ў 85 суб'ектаў. Парушальнікі заплацілі штрафы на агульную суму больш як Br296 млн. Па выніках праверак да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуты 82 службовыя асобы. На вінаватых накладзены штрафы на Br84,2 млн», — сказаў Сяргей Міцянскі.

З 91 правяранага суб'екта 83 парушалі ўстаноўлены парадок фарміравання і прымянення цэн на сацыяльна значныя тавары, якія рэалізуюцца ў рознічнай гандлёвай сетцы. У 40% выпадкаў парушэнне цэнавага заканадаўства дапускалі суб'екты прадпрыемстваў дзейнасці, якія рэалізуюць тавары на рынках і праз гандлёвыя кропкі, у 60% выпадкаў парушэнні ўстаноўлены ў магазінах.

Сяргей Міцянскі падкрэсліў, што ўпраўленню гандлю і паслуг Мінгарвыканкама, а таксама галоўнаму ўпраўленню спажывецкага рынку неабходна рэкамендаваць суб'ектам прадпрыемстваў дзейнасці прымяняць гандлёвыя надбавкі ў памеры не больш за 30% на тавары, цэны на якія не рэгулююцца ў адпаведнасці з цэнавым заканадаўствам Беларусі.

СТАЛІЧНЫ ГАНДАЛЬ У СВЯТОЧНЫЯ ДНІ

Магазіны Мінска з 15 снежня пераходзяць на падоўжаны рэжым работы.

Прадуктовыя магазіны:

Аб'екты грамадскага харчавання:

25 і 31 снежня, 7 студзеня працуюць па графіку рабочага дня; 1 студзеня - з 10.00 да 18.00;

магазіны гандлёвай плошчай больш за 600 кв.м не будуць закрывацца раней за 22.00.

з 15 снежня па 1 студзеня працуюць без выхадных дзён;

рэстараны і кафэ будуць абслугоўваць гараджан да 6.00*.

* За выключэннем тых, што размешчаны ў жылых памяшканнях.

СТАЛІЧНЫ ГАНДАЛЬ ПЛАНУЕ РЭАЛІЗАВАЦЬ

больш за 2 млн бутэлек шампанскага	звыш 3 тыс. разнавіднасцей ёлачных упрыгажэнняў і атрыбутыкі	шматлікія сувеніры з сімвалам 2015 года - драўлянай казой	600 тыс. навагодніх падарункаў
------------------------------------	--	---	--------------------------------

У перадынагоднія дні аб'екты гандлю і грамадскага харчавання правядуць у горадзе больш за 2,7 тыс. святочных мерапрыемстваў - сумесныя з вытворцамі акцыі па зніжэнні цэн, выстаўкі-продажы, розыгрышы прызоў.

Мінчан і гасцей запрашае Мінскі міжнародны калядны фестываль, які ўпершыню праходзіць з удзелам прадпрыемстваў гандлю і грамадскага харчавання з краін СНД і Балты. Кірмаш размясціцца каля Палаца спорту і будзе працаваць да 10 студзеня.

■ Прыемная навіна

НАЛЕТА КОШТ ЖЫЛЛЯ З ДЗЯРЖПАДТРЫМКАЙ БУДЗЕ СТАБІЛЬНЫМ

А ПДВ па лізінгу нерухомаści для насельніцтва адменяць

Динаміка росту цаны квадратнага метра пры будаўніцтве жылля з дзяржпадтрымкай зніжаецца. «Мы стабілізавалі рынак будаўнічых матэрыялаў і паслуг, а на наступны год пастаўлена задача аб тым, што будаўніцтва жылля па дзяржзаказу павінна выйсці на мінімальны індэкс», — паведаміў у эфіры тэлеканала АНТ міністр архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Анатоль ЧОРНЫ.

Гэта сапраўды сур'ёзны крок з боку будаўнічай галіны. Кіраўніцтва міністэрства плануе замарозіць цэны сёлета ў снежні, пасля чаго ўпэўнена, што і падстаў павялічваць іх надалей не будзе. Спадар Чорны разлічвае, што кошты па будаўніцтве такога жылля будуць стабільнымі ўвесь наступны год. Зніжэнне росту кошту квадратнага метра тлумачыцца тым фактам, што індэкс будаўнічых работ сёння ўпершыню

апусціўся ніжэй за індэкс спажывецкіх цэн. Прырост да кошту метра за 9 месяцаў сёлета склаў усяго 30% (630 тысяч рублёў), а летась гэты паказчык быў на ўзроўні каля 50% (1,3 млн рублёў). «Мы падышлі да таго, што можам выйсці на стабільны кошт квадратнага метра, які адпавядае патрабаванням рынку», — дадаў міністр.

Анатоль Чорны таксама закрануў тэму атэстацыі будаўнічых арганізацый. Цяпер атэставана больш за 2,7 тысячы арганізацый і каля 10,73 тысячы спецыялістаў. «Мы можам выдаваць дазволы як мінімум адной тысячы арганізацый за месяц у розных рэгіёнах краіны. Праблем, чэргаў і незадаволенасцяў з боку будаўнікоў няма», — заўважыў кіраўнік галіны. Спыніўся міністр і на тэме даўгабудаў, якіх цяпер 26. Гэтыя дамы на вышэйшым пастаянным кантролі. Ступень гатоўнасці падобнага жылля складае 70-90%, таму яшчэ ёсць магчымасць выйсці

з мінімальнай колькасцю даўгабудаў да канца года, адзначыў Анатоль Чорны.

Таксама ў эфіры тэлеканала АНТ прагучала навіна аб адмене ПДВ пры прадастаўленні ў лізінг маёмасці фізічным асобам. Пра гэта паведаміла намеснік міністра па падатках і зборах Беларусі Эла СЯЛІЦКАЯ.

Такім чынам налета пры перадачы лізінгаўцамі аб'ектаў нерухомаści (у прыватнасці, жылля або тавараў працяглага спажывання) фізічным асобам прадугледжана вызваленне ад аплаты падатку на дабаўленую вартасць. Сёлета быў падпісаны адпаведны ўказ, які распаўсюджвае дзеянне лізінгу ў дачыненні да фізічных асоб, а ўстанаўленне такой нулявой стаўкі дапаможа павысіць эфектыўнасць гэтага напрамку, сказала намеснік міністра.

Акрамя таго, у дачыненні да жылля, якое грамадзянін набыў у лізінг, будзе дзейнічаць маёмасны вылік. Іншымі словамі, даходы, якія будуць выка-

рыстоўвацца на «лізінгавае жыллё», вызваляюцца ад падаходнага падатку. Такая льгота даўно дзейнічае для тых, хто будзе жыллё ў якасці маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

У тэлеэфіры Эла Сяліцкая таксама паведаміла, што з наступнага года падаткавікі павінны атрымаць доступ да інфармацыйных каталогаў, дзе размешчаны звесткі аб здзелках па куплі-продажы грамадзянамі валюты. Гэтыя звесткі траплялі да падаткавікоў і раней, але толькі па запісе пры правярцы канкрэтнага грамадзяніна. «Падобная інфармацыя будзе выкарыстоўвацца падатковымі органамі для ажыццяўлення кантролю. Мы зможам запатрабаваць дэкларацыю аб даходах і маёмасці і паглядзець, за кошт якіх крыніц набываецца валюта, ці ёсць у суб'екта даходы, якія дазваляюць яму набываць значныя сумы», — патлумачыла намеснік міністра.

Сяргей КУРКА

■ Сувенір

ПЕРАМОГА, КНЯЗЬ, БАЛЕТ І ЕАЭС

Нацбанк зацвердзіў пералік памятных манет, што плануецца да выпуску ў 2015 годзе

Напрыклад, у сувязі са святкаваннем знакавай гістарычнай падзеі — юбілею Перамогі — запланаваны выпуск манеты «70 гадоў Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне».

Акрамя таго, паведамляе ўпраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў Нацыянальнага банка, налета ўвесь праваслаўны свет будзе святкаваць 1000-годдзе спачыну святога роўнаапостальнага князя Уладзіміра, які 1 жніўня 988 года прызначыў дзень усенароднага Хрышчэння ў водах Дняпра. Нацыянальным банкам прадугледжаны выпуск у

абарачэнне манет, прысвечаных гэтай памятнай даце.

Серыя памятных манет «Умацаванне і абарона дзяржавы» будзе працягнута выпускам манет «Мікалай Радзівіл Чорны», 500-годдзе з дня нараджэння якога будзе адзначана ў 2015 годзе.

Напярэдадні 2016 года ў працяг серыі «Кітайскі каляндар» будзе выпушчана памятная манета «Год Малпы». Таксама будзе працягнута серыя памятных манет «Задзякальны гараскоп».

З улікам папулярнасці беларускага балета і цікавасці, працягнута да гэтай тэматыкі з боку як нашых грамадзян, так і замежных нумізматаў, у 2015

годзе з'явіцца памятная манета «Беларускі балет. 2015».

Стала ўжо традыцыяй выпуску памятных манет, прысвечаных «птущы года», якую вызначае грамадскае аб'яднанне «Ахова птушак Бацькаўшчыны». У 2015 годзе такой птушкай будзе «Вушастая сава».

Напярэдадні 500-годдзя выхаду Бібліі Францыска Скарыны Нацыянальны банк пачынае выпуск памятных манет серыі «Шлях Скарыны». У 2015 годзе будуць выпушчаны ў абарачэнне дзве манеты: «Шлях Скарыны. Полацк» і «Шлях Скарыны. Кракаў». Усяго ж у рамках гэтай серыі ў 2015-2017 гг. плануец-

ца выпусціць 5 манет з выявай гарадоў, у якіх жыў і працаваў Францыск Скарына (Полацк, Кракаў, Падуя, Вільня і Прага).

З 1 студзеня 2015 года ў адпаведнасці з дагаворам, падпісаным прэзідэнтамі Беларусі, Казахстана і Расіі 29 мая 2014 года ў Астане, пачынае функцыянаваць Еўразійскі эканамічны саюз (ЕАЭС). Зыходзячы з гістарычнай значнасці гэтай падзеі, у снежні 2015-га ўсімі краінамі — удзельніцамі ЕАЭС плануецца сінхронны выпуск памятных манет, прысвечаных стварэнню Еўразійскага эканамічнага саюза.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

■ Ну і ну!

НА СВІСЛАЧЫ ВЫРАТАВАЛІ... КАЧКУ

У нядзелю ад выпадковых сведак на тэлефон «101» сталічным выратавальнікам пачалі паступаць звароты, што на акваторыі Свіслачы каля вуліцы Пуліхава качка заблыталася ў рыбалоўнай лёсцы і не можа ўзляцець.

Дыспетчары, паведамляе Мінскае гарадское ўпраўленне МНС, цалкам справядліва тлумачылі грамадзянам, што праблемамі птушак і жывёл займаюцца арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» і «Фаўна горада», а МНС — выратаваннем людзей. Аднак з-за выхадных прадстаўнікі вышэйназваных арганізацый былі недасягальнымі. І ўсё ж выйсце з сітуацыі пачалавечы было знойдзена. У сталічнай пажарнай аварыйна-выратавальнай часці №4 якраз планавалі правесці планавыя заняткі на акваторыі Свіслачы. І было вырашана накіраваць групу выратавання менавіта ў тое месца, дзе заблыталася ў лёсцы качка. Супрацоўнікі МНС адпрацавалі прыёмы выратавання з паверхніх вады, а заадно і вызвалілі птушку.

Сяргей РАСОЛЬКА

ВОЛЬНЫ ШЛЯХЦЮК»

але ж трэба думаць і пра будучыню — ужо гадоў дзесяць мару пра такую аграпрадзюбу, і трэба гэту мару ўвасабляць.

— **Як жонка ставіцца да вольных ідэй?**

— Яна цалкам згодна і падтрымлівае мяне ва ўсіх кірунках. У многіх пытаннях, як ні дзіўна, менавіта яна з'яўляецца рухавіком ідэй. Яшчэ гадоў пяць таму жонка думала, што гэта, можа, несур'ёзна, — але, жывучы разам з чалавекам, хочаш ці не хочаш, зацікавіцца. Ёй і самой стала даспадобы, думкі з'яўляюцца, як і што можна зрабіць. Таму яна мяне падтрымлівае ў гэтым цалкам (за што я ёй вельмі ўдзячны).

— **Адкуль бярэ пачатак ваша цікакасць да шляхецкай культуры?**

— У свой час я працаваў у дэпартаменце аховы ў міліцыі. Так склаўся лёс, што праз калегу я пазнаёміўся з найцікавейшымі людзьмі, разам з якімі паспрабаваў займацца тэатралізацыяй на выездах, і мне гэта спадабалася. Пасля міліцыі была яшчэ праца ў сферы гандлю, у турызме — быў намеснікам дырэктара турыстычнай арганізацыі. Аднак я разумеў, што вясёлы шляхцюк — вольны шляхцюк. Хацелася здзейсніць мары, каб яны сталі рэальнасцю. Таму ўжо з год я ладжу ўласныя праекты.

Я разумеў, што лепш развіваць і зарабляць грошы для сябе, чым рабіць гэта для некага іншага. Да таго ж шляхта была такім грамадскім саслоўем, якое не любіла, каб над ім хтосьці стаяў... Першаснай была цікакасць да таго, хто я і адкуль. Пра шляхту я ўпершыню пачуў не на школьных уроках, а з вуснаў бабулі. А пасля, падчас вучобы ва ўніверсітэце на інжынера медыцынскай электронікі, я пачаў разумець, што «штосьці не так у Дацкім каралеўстве». Людзі не ведаюць сваёй генеалогіі. Не ведаюць не толькі тыя, што паходзяць ад «панюў сахі і касы», але не ведаюць і нашчадкі панюў шаблі і ўзброеных вершнікаў. Я вырашыў, што трэба абуджаць інтарэс людзей. А ўжо пазней я разумеў, што ў Беларусі беларускай адметнасцю можна зарабляць грошы — і дагэтуль дзіву даюся такому факту. Дзякуй, што мне бабуля ўсё своечасова патлумачыла.

— **Дык вы з'яўляецеся патомным шляхціцам?**

— Па кудзелі (Гурыновічы) так — па матчынай лініі я маю дакументы, якія пацвярджаюць мае шляхецтва. Гадоў шэсць працаваў у архівах, шукаючы іх. Але вось па мячы, па бацькавай лініі (Грыбоўскія) я сваё шляхецтва дакументамі пакуль не даказаў. З гонарам магу казаць, што частка крыві ў ва мне шляхецкая, прычым мяс-

цовая. Можа, гэта адбіваецца на маіх дзеяннях, заклікае рухацца. Як казаў класік: «Біце ў сэрцы іх, біце мячамі, не давайце чужынкамі быць» — так і раблю. Дарэчы, мае бліжэйшыя продкі з былога Бабруйскага павета.

Я разумеў, што ў Беларусі беларускай адметнасцю можна зарабляць грошы — і дагэтуль дзіву даюся такому факту.

— **Аднойчы вы зразумелі, што «нешта не так у Дацкім каралеўстве». Што маецца на ўвазе, усвядомілі, што нечага вам не хапае?**

— Так, ёсць рацыя ў гэтых словах. Аднак больш дакладна будзе сказаць, што нешта знікла, і я ўжо гэтага не вярну, таму трэба аднаўляць. Калі памерлі бабуля, дзядуля, я ўжо ў юнацкім узросце, дзедкоком, вельмі шкадаваў, што не скарыстаўся магчымасцю, не распытаў іх. Таму вырашыў пачаць з сябе, каб ужо мае нашчадкі ведалі, хто мы. Гэта было адным з самых істотных аргументаў, каб распачаць тое, што я цяпер раблю.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

На Навагрудчыне ёсць свае брэндзі, якія захоўваюць пераемнасць з XIX ст.

Украіна Любчы. Па дарозе на Дзяляцічы праязджаю Войнава, былою панскую сядзібу. Па левы бок за свежагафарбаваным высокім плотам размешчаны будынак сучаснага сырцэха Навагрудскага масларобнага камбіната.

Хто б мог падумаць, што гэты сыраробны цэх мае даўнія традыцыі... Трэба было сустрэцца з мясцовым краязнаўцам, настаўнікам, былым дырэктарам Любчанскай школы Міхаілам Міхайлавічам Карповічам, каб пачуць такую гісторыю.

На тэрыторыі сучаснага сырцэха ў XIX стагоддзі быў фальварак Наргялевічаў. Сястра Уладзіслава Дыбоўскага Мальвіна выйшла замуж за Наргялевіча, уладальніка сядзібы Войнава. Тут яна арганізавала невялікую сыраробную вытворчасць. Захавалася легенда,

што гаспадыня фальварка выпускала сыры па рэцэптах славутых французскіх, такіх як камамбер і рафкор.

Тут жа пры дарозе тры пахаванні: самога Уладзіслава Дыбоўскага, яго сястры Мальвіны Наргялевіч і яе мужа. Надмагілле вучонага, як і само пахаванне, было разбурана яшчэ падчас Вялікай Айчыннай вайны. Цяпер там усталяваны памятны знак, які адрозніваецца ад суседніх па стылі. Гэтыя два помнікі, які і разбураны Дыбоўскага, былі выкананы ў выглядзе калон вялікіх памераў. Іх відаць здалёку, як толькі пачынаеш набліжацца ад Любчы да сырцэха.

Прыдарожны пагорак з магіламі густа зарос травой. Улетку ў цені дрэў шмат сакавітай сніткі, дзьмухаўцоў, прывольна і без усялякага супынку расце крапіва, якая джаліць ногі, не пускае.

Кіраўніцтва камбіната магло б гэты сумны куток, звязаны з гістарычнымі імёнамі Навагрудскай зямлі, прывесці ў больш годны і высакародны выгляд.

СЫРЫ ГАСПАДЫНІ МАЛЬВІНЫ

Напісала ліст дырэктару Навагрудскага масларобнага завода, расказала пра сумнае відовішча, якое адкрываецца на гэтай гістарычна адметнай зямлі. На днях мне патэлефанавалі з прыёмнай масларобнага завода, адміністрацыя прадпрыемства прыняла рашэнне вясной 2015 года прывесці ўсё ў больш годны і

Уладзіслаў Дыбоўскі (1838-1910), заолаг, батанік, палеантолаг, мінералог і фальклорыст. Нарадзіўся ў Мінскай губерні, скончыў Мінскую гімназію, Дэрпцкі ўніверсітэт. Дыбоўскі ў 1878 годзе пераехаў на Навагрудчыну. Даследаваў флору і фаўну Навагрудчыны і іншых частак Расійскай імперыі. На працягу больш як 30 гадоў праводзіў навуковыя даследаванні па заалогіі, палеанталогіі і батаніцы, якія прынеслі яму еўрапейскую вядомасць. Старанна апрацоўваў велізарны гербарый, перадаў частку іх розным навуковым установам. Унікальны гербарый Навагрудчыны (1866 узору флоры), сабраны Дыбоўскім, захоўваецца ў Інстытуце батанікі Польскай акадэміі навук. Навуковец збіраў і вывучаў беларускі фальклор.

высакародны выгляд. Вось ужо сапраўды, стукайцеся — і вам адчыняць.

Чаму б кіраўніцтва прадпрыемства не выпусціць новае найменне сыру, напрыклад, пад назвай «Гаспадыня Мальвіна» ці нешта ў гэтым родзе?! Гучыць прыгожа і захоўваецца пераемнасць, даўняя традыцыя з XIX стагоддзя.

Маркетологі сучасных беларускіх брэндаў, такіх як лідскае піва ці бярозаўскае шкло, любяць падкрэсліць, што іх марка вырасла не на пустым месцы, мае даўнюю гісторыю. Ёсць

у гэтым інтрыга, добры рэкламны ход, выгадная стратэгія па рэалізацыі, таму і ёсць свой пакупнік у Маскве і Санкт-Пецярбургу.

На падрабязнай карце Навагрудскага раёна (маштаб 1:100000) ёсць шмат умоўных пазначэнняў, у прыватнасці, вылучаны турыстычныя маршруты, дзе размешчаны помнікі гісторыі і архітэктуры. Раён Войнава адзначаны толькі значком «Помнікі і памятныя мясціны, звязаныя з падзеямі Вялікай Айчыннай вайны 1941—1945 гг.», але няма на карце знака «Помнікі і памятныя мясціны, звязаныя з імёнамі славутых землякоў», а дарма.

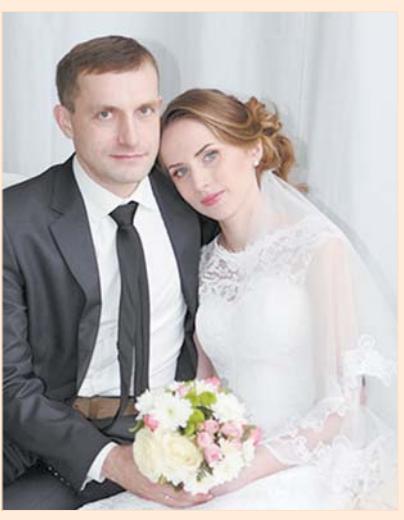
Думаю, такі знак абавязкова з'явіцца на турыстычным маршруце Любча — Навагрудак, але пры адной невялікай умове: неабходна зрабіць малое — акультурцы прыдарожны пагорак з пахаваннямі вядомых людзей Навагрудскай зямлі.

Ірына ШАТЫРОНАК.

Карэспандэнт «Звязды» вырашыла завітаць на адно з тых вяселляў, якія праводзіць Васіль Грыбоўскі-Гурыновіч, і запытаць у маладых, ці лёгка ім далосся рашэнне адзначыць галоўны дзень свайго жыцця ў шляхецкім стылі і на беларускай мове. **Жаніх Ігар ГАВІНА** расказаў, што ідэя зрабіць вяселле ў беларускім стылі ўзнікла ў яго. **Нявеста Аліна**, хоць і размаўляе па-руску, аднеслася да такой прапановы станоўча. Хаця напачатку яна перажывала, як успрымуць усё госці, ці не будзе гэта шокам для бацькоў. Аднак пагутарыўшы з Васілём Грыбоўскім-Гурыновічам, яна супакоілася. Родныя і сябры, па словах маладога, пра тое, што вяселле будзе беларускім, загадзя папярэдзаны не былі:

— Для мяне было прынцыпова важным зладзіць сваё вяселле ў такім стылі. Бо я здаўна, яшчэ са свайго дзяцінства ў Ляхавічах захоплены ідэяй беларускасці. Для некага гэта можа быць проста стыль, але для мяне — лад жыцця, мой светапогляд, пазіцыя ў гэтым свеце.

Дарэчы, паразмаўляўшы з гасцамі, высветліла, што ім такое вяселле прыйшлося даспадобы. «Гэта цікава, арыгінальна, незвычайна», — казалі яны. Добра, што нацыянальная культура выклікала ў людзей станоўчыя эмоцыі. Аднак шкада, што беларускасць сёння часам успрымаецца як экзотыка.

РЫХТУЕМСЯ ДА ХАНУКІ

Калі ў сярэдзіне 1950-х гадоў саюзна Саўмін складала каноны нацыянальных кухняў народаў ССРС, у канон беларускай кухні, праз вельмі строга цэнзурныя фільтры, прайшлі амаль выключна сялянскія стравы. Такі быў тады (і ў значнай ступені нават зараз) сацыяльны стэрэатып беларуса. Але важныя выключэнні таксама былі, і адно з іх — кісла-салодкае мяса. Можа быць, у нейкага строгага адказнага дзядзькі гэтая страва асацыявалася з прыемным абедам падчас камандзіроўкі ў БССР? Або нават гатавала яе ў часы дзяцінства маці, народжаная ў Беларусі? Магчыма, мы ніколі пра гэта ўжо не даведаемся, а вось што дзякуючы абавязковаму для грамадскага харчавання зборніку рэцэптур, які дзейнічае і сёння, гэты славуты далікатэс яўрэйска-ашкеназі быў прызнаны таксама і беларускай нацыянальнай стравай, дык гэта факт. Можа, гэта і не памылка? Бо са смакам таго мяса ў традыцыйных корчмах сапраўды маглі пазнаёміцца многія беларусы, а не толькі неведомы саўмінаўскі дзядзька.

Калі нехта памятае, як гэтую страву гатавалі ў ваших сем'ях, гадоў 40 або 60 таму, адгукніцеся! Бо ў літаратуры беларускай, або краёвай польскай, сустракаець кісла-салодкае мяса мне не даводзілася. Затое часта згадваецца яно ў літаратуры яўрэйскай, у тым ліку о культурных творах тутэйшых літвачкоў. Вось што піша Мендэле Мойхер-Сфорым у «Падарожжы Веняміна Трэцяга»: «Кавалак хлеба з кушляшом — былі б толькі — чым дрэнны абед? А ўжо пра кіс-

ла-салодкае мяса з булкай у пятніцу, калі і ёсць у каго, і казачь няма чаго. Гэта ж годна царскага стала! Лепш гэтага, мабыць, і на свеце няма! Калі б хто-небудзь стаў гаварыць тунядаўцам пра іншыя стравы, акрамя фаршыраванай рыбы, смажаніны, тушанай морквы або пастарнака, на яго паглядзелі б як на дзікуна і адпусцілі бы ў яго адрас нямала з'едлівых слоўцаў...» А прыдуманая класікам навачанскай літаратуры на іўрыце Тунядаўка — гэта зборны вобраз многіх мястэчкаў-

штэтлаў, але найперш — яго родны Капаль. А ў маскоўскім рэстаране «Ёна» на пачатку 2000-х гэтую славутую страву гатаваў шэф-кухар Пётр Слабоднік, ураджэнец беларускіх Калінкавічаў. Яго маці 40 гадоў таму сама загадвала рэстаранамі ў Калінкавічах і Мазыры, і многія традыцыйныя яўрэйскія стравы ён памятае з таго, надпрыпяцкага дзяцінства. Можа быць, шырокае пранікненне кісла-салодкага мяса, «эсік-флейш» на ідзіш, у беларускі побыт — гэта з'ява менавіта савецкага часу, часу вялікіх уталіччых чаканняў, змешаных шлюбавых і вялікіх рэстаранаў на 500 падачных месцаў?

Спалучэнне кісла і салодкага смакаў, з аднаго боку, — гэта тыповая рыса кухні ўсходняй, прыроднай для яўрэйскай, а з другога — у «сармацкіх» часы Рэчы Паспалітай таксама ўлюбёнае смакавае спалучэнне шляхты. Якая любіла ўсё ўсходняе — вопратку, ежу, інтэр'ер. Беручы прыклад не столькі з яўрэйскай, колькі з туркаў, татараў, персаў... Так што «прачытваць» гэтую страву ў нашым культурным кантэксце можна яшчэ і такім спосабам — як сведчанне нашага шматвекавага, хаця сёння і забытага, арыенталізму. Накштат «цвятка радзімага васілька», уплеченага ў персідскі ўзор.

Традыцыйнае кісла-салодкае мяса не елі штодзень, гатавалі толькі на святы і на суботы. Калі да славутага яўрэйскага прапаведніка і чудатворцы, Магіда з Кожніцаў, прыйшоў за нейкай парадай адзін хвівы багацей, Магід запытаўся, што той звычайна ёсць на абед. Калі той з гонарам прызнаўся, што ашчаджае на ўсім і нават у святы харчуецца чэрствым хлебам і вадой, чудатворца жахнуўся і загадаў яму штодзень есці кісла-салодкае мяса. Здзіўленым вучням ён пазней патлумачыў: «Калі ён будзе есці мяса, дык разумее, што бедняку патрэбны хлеб.

Пакуль жа ён ёсць хлеб, дык думае, што беднякі могуць сілкавацца камянямі!»

Соус для мяса, які і стварае непаўторны смак «эсік-флейш», нагадвае верашчаку. У залежнасці ад дабрабыту сям'і ён можа быць больш ці менш разнастайным па састве. Як правіла, заможныя сем'і, якія маглі дазволіць сабе сканцэнтравацца на мясе, абмяжоўваліся абавязковымі цыбуляй, цукрам або мёдам, спецыямі, крошкамі ад жытніх сухароў і мядовага перніка, часам яшчэ і сушанымі слівамі. У бедных і шматдзетных соуса было значна больш, чым самога мяса. У яго маглі дадаваць таксама пакрышаную бульбу і кнейдлах — клецкі з мукі, яек, солі і вады. «Я не прамяняю яўрэйскую смажаніну на дваццаць біфштэксаў, ромштэксаў, розбратаў і ростбіфаў» — з гордасцю прызнаваўся Шолам-Алейхем.

Чаму мы прыгадваем гэтую страву менавіта сёння? Таму што заўтра, 17 снежня, адно з найбольшых яўрэйскіх свят — Ханука, так што, магчыма, разважанні пра «эсік-флейш», што лучыць беларускую і яўрэйскую кухні, падыдуць у якасці віншаванняў.

МЯСА КІСЛА-САЛОДКАЕ

(з «саўмінаўскага» зборніка беларускіх рэцэптаў)

Складнікі: 500 г ялавічыны, 2 ст. лыжкі топленага масла або сала, 2 цыбуліны, 1 ст. лыжка цукру, 1 пернік, 2 ст. лыжкі тамату-пюрэ, 2 ст. лыжкі здробненых жытніх сухароў, 1 ст. лыжка 2-праэцэнтага раствору цытрынавай кіслаты, соль, перац, лаўровы ліст.

Спосаб прыгатавання: Абмытае і нарэзанае кавалкамі мяса абсмажыць на масле

або сале. Перакладзі ў рондаль, дадаць абсмажаную цыбулю, уліць булёну або вады і тушыць каля гадзіны. Затым пакласці здробненныя жытныя сухары і пернік, тамат-пюрэ, соль, цукар, перац, разведзеную цытрынавую кіслату, лаўровы ліст і тушыць да гатоўнасці. Падаць з варанай або смажанай бульбай.

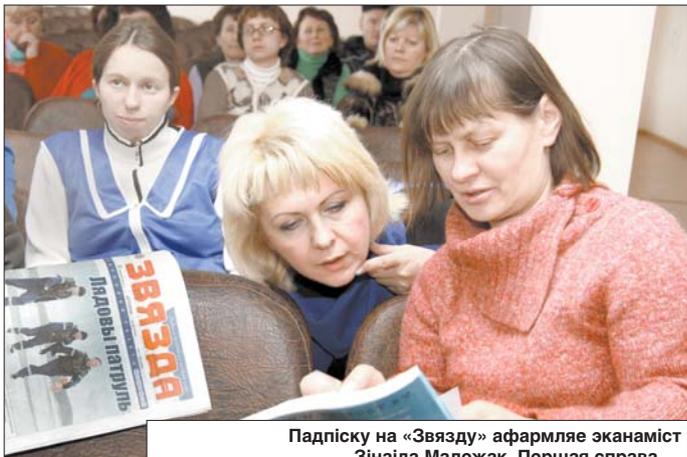
АДКРЫТАЕ акцыянернае таварыства «Навагрудскі завод газавай апаратуры» — прадпрыемства з ліку тых, якія развіваюцца дынамічна і паспяхова. Днямі сюды прыбыў невялікі звяздоўскі «дэсант» з разлікам сустрэцца са сваімі сталымі падпісчыкамі і набыць новых чытачоў.

Самым дасведчаным знаўцам гісторыі «Звязды» стаў вядучы канструктар Ігар Канапацкі.

РАЗАМ СА «ЗВЯЗДОЙ» У 2015 ГОД

Сустрэча была не працяглай (у межах абедзеннага перапынку). Але і за гэты час тыя, хто завітаў на яе, шмат даведаліся пра гістарычнае мінулае і сённяшнія справы старэйшай беларускай газеты «Звязда». На пытанні віктарыны, якую правялі «звяздоўцы», найбольш удала адказваў вядучы канструктар Ігар Канапацкі, за што і быў адзначаны падарункам ад рэдакцыі. Дарэчы, такія ж сувеніры атрымалі і тыя, хто за час сустрэчы аформіў падпіску на «Звязду». Для гэтага ў зале прысутнічаў супрацоўнік Навагрудскага раённага вузла паштовай сувязі.

Падпіску на «Звязду» афармляе эканаміст Зінаіда Малержак. Першая справа — інструктар раённага вузла паштовай сувязі Ганна Снягір.

Аўтограф для чытачоў ад пісьменніка Дзмітрыя Пятровіча.

На добры ўспамін пра знаёмства са «звяздоўцамі» для аматараў беларускай паэзіі застаўся новы зборнік вершаў «Адзіноты пажоўклявы дні» супрацоўніка «Звязды», магістра філалагічных навук, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Дзмітрыя Пятровіча.

Падчас прэзентацыі кнігі аўтар прачытаў свае новыя вершы, адказаў на пытанні слухачоў.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара.

P.S. Выказваем шчырую ўдзячнасць начальніку аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Навагрудскага райвыканкама Марыне Шабановіч і вядучаму спецыялісту аддзела Анатолю Лінніку за дапамогу ў арганізацыі гэтай сустрэчы.

■ Формула ўдачы

НА РАДЗІМУ, ПА ПЕРАМОГУ

ПЕРШУЮ ПРЭМІЮ НА МІЖНАРОДНЫМ КОНКУРСЕ ПІЯНІСТАЎ У МІНСКУ ЗДАБЫЎ АНДРЭЙ ІВАНОЎ

Малады піяніст прыехаў па перамогу з Расіі — ён вучыцца ў Маскоўскай кансерваторыі (клас прафесара Наталлі Труль). Але прыехаў усё ж дадому: любоў да музыкі і штуршок да ўдасканалення свайго майстэрства ён атрымаў у Беларусі. Займацца на фартэпіяна пачынаў у музычнай школе Віцебска, потым вучыўся ў Рэспубліканскай гімназіі-каледжы пры Беларускай акадэміі музыкі. Вучыўся ў добрых педагогаў — яго выкладчыцай па фартэпіяна была Зоя Качарская. І першыя крокі Андрэя Іванова ў выканальніцкай кар’еры былі зроблены тут. Маладога музыканта адзначыў стыпендыяй Спецыяльны фонд Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі. Потым быў Рэспубліканскі адкрыты конкурс выканаўцаў фартэпіянаў музыкі «Мінск-2010» і першая прэмія, далей поспех на VI адкрытых маладзёжных Дэльфійскіх гульнях дзяржаў — удзельніцаў СНД у Ерэване. Усё гэта — сведчанне не толькі таленту самога музыканта, але і айчынай фартэпіянаў школы, якую ён прадстаўляў. Але няма межаў для ўдасканалення — з думкамі пра гэта Андрэй Іванов паехаў вучыцца ў Маскву. Ужо сёлета ён стаў лаўрэатам конкурсу ў італьянскім мястэчку Сачыле (адзначаны III прэміяй). Напрыканцы года 24-гадовы музыкант з Беларусі нагадаў пра сябе на радзіму. І яна яго адзначыла не толькі званнем лаўрэата, але і грашовай прэміяй у памеры 10000 еўра. У фінале міжнароднага конкурсу піяністаў «Мінск-2014» Андрэй

Іванов выступіў з канцэрта № 1 для фартэпіяна з аркестрам Чайкоўскага. Але ў першым туры (згодна з умовамі конкурсу) іграў беларускі твор — выбраў «Самбу» Яўгена Глебава ў транскрыпцыі прафесара, народнага артыста Беларусі Ігара Алоўнікава.

Сярод 50 музыкантаў, якія выступілі ў конкурсе ў Мінску, быў адзначаны яшчэ адзін выхаванец беларускай школы — Аляксандр Данілаў. Студэнт 2 курса Беларускай акадэміі музыкі (клас прафесара Юрыя Гільдзюка) стаў лаўрэатам II прэміі. Праўда, на такую ж пазіцыю журы на чале з Ігарам Алоўнікавым паставіла і расіяніна Рамана Касякова. Лаўрэатам III прэміі стала Ганна Грот (Расія). Яшчэ адзін расіянін, Віталь Старыкаў, і прадстаўнік Украіны Анатоль Касцючэнка атрымалі заахвочвальныя прэміі і званні дыпламантаў. лепшыя музыканты конкурсу мелі магчымасць сыграць у асобным канцэрце на вялікай сцэне Белдзяржфілармоніі.

Ларыса ЦІМОШЫК

КАЛІ ВЁСКА СТАНОВІЦА ДОМАМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Тое, што ў зале цёплая, шчырая і нават хатняя атмасфера, не дзіўна, — сказаў старшыня Брэсцкага аблвыканкама Канстанцін СУМАР. — Усім, хто прысутнічае на свяце, трывалымі ніткамі звязвае агульны дом — дзіцячая вёска. Я чуў, з якой цеплынёй дзеці ў гэтай зале гавораць слова «мама», а гэта самае вялікае дасягненне выхавальнікаў. Калі бачыш шчаслівыя вочы дзяцей, то яшчэ раз пераконваешся, наколькі правільным і своечасовым было рашэнне стварыць дзіцячую вёску 20 гадоў таму.

Сёння ў яе ёсць ужо свая маленькая гісторыя, напісаная лёсамі больш чым чатырохсот дзяцей і дзясяткаў педагогаў. Разам яны зрабілі вялікую справу — стварылі тут атмасферу добра, міласэрнасці і ўзаемаразумення. У Брэсцкай вобласці, дарэчы, працуюць яшчэ трыццаць шэсць дамоў сямейнага тыпу, дзе выхоўваюцца больш за 300 дзяцей. Ёсць і апякунскія, і прыёмныя сем’і, у якіх жывуць больш за 1800 дзетак. Губернатар адзначыў, што за апошнія пятнаццаць гадоў людзі сталі больш уважлівымі і адкрытымі да дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, а значыць, дабрыні і пяшчоты ў жыцці таксама стала больш.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

Праект Кобрынскай дзіцячай вёскі нарадзіўся ў сценах Брэсцкага аблвыканкама ў 1989 годзе. Яшчэ да пачатку дзяржаўнага фінансавання грошы на будаўніцтва першых катэджаў у Кобрыне выдаткавалі грамадзяне Германіі. Ужо ў снежні 1994 года 6 дамоў сямейнага тыпу прынялі дзяцей рознага ўзросту ў сваіх сценах.

Будаўніцтва іншых катэджаў скончылася ў 2001-м. Цяпер у вёсцы іх 15. Там усё, як дома: цёплыя пакоі і ўтульныя кухні. У катэджах жывуць на некалькі дзяцей-сірот рознага ўзросту, а з імі разам выхавальніца — мама. Дзеці, якіх тут сёння 112, ходзяць у звычайную школу, а пасля ўрокаў наведваюць гурткі і

спартыўныя секцыі.

За гады існавання Кобрынская дзіцячая вёска выхавала і падрыхтавала да дарослага жыцця больш за 130 выпускнікоў, многія з якіх ужо маюць свае сем’і.

— Выхавальнікаў нашай установы цяжка назваць супрацоўнікамі, — адзначыла дырэктар дзіцячай вёскі Ала САПЯЖЫНСКАЯ. — Яны не проста выхавальніцы, яны — мамы. Сёння ў вёсцы жывуць тры мамы, якія працуюць па дваццаць гадоў, іншыя — па 19 і 18 гадоў. Яны

настолькі «прыкіпелі» да дзяцей душой, што іншага жыцця ўжо і не ўяўляюць.

Тых, хто гатовы працаваць мамамі, — няшмат. Даць шчаслівае дзяцінства абяздоленым дзецям — выбар многіх. Цяпер для многіх гэтых жанчын прыйшоў час радавацца за сваіх выхаванцаў, якія падарылі сваім прыёмным маці ўнікаў.

У межах акцыі «Нашы дзеці», якая стартавала ў гэты дзень, павіншаваць супрацоўнікаў і выхаванцаў дзіцячай вёскі прыехалі і прадстаўніцы Беларускага саюза жанчын.

— Быць першымі заўсёды не проста. Але дваццацігадовы юбілей дзіцячай вёскі гаворыць аб тым, што такая форма ўладкавання дзяцей

прыжылася ў нашай краіне, — сказала сустаршыня Беларускага саюза жанчын Антаніна МОРВА. — І гэта

галоўная заслуга тых педагогаў, што працуюць у вёсцы.

Дарэчы, прадстаўніцы Беларускага саюза жанчын пры-

взлі падарункі не толькі для жыхароў дзіцячай вёскі — яны наведвалі ў Кобрыне і шматдзетную сям’ю Новікаў.

— Гэта моцная сям’я, якая выхоўвае пяцёра дзяцей, — расказвае Антаніна Пятроўна. — Усе дзеці руплівыя і працавітыя. У межах акцыі «Нашы дзеці» мы наведваем і няпоўныя сем’і, каб падтрымаць жанчын і павіншаваць дзяцей з Калядамі і Новым годам.

Дзеці не ўтойвалі сваёй радасці ад такой увагі да іх, шчыра дзякавалі за падарункі і запрашалі за стол гасцей.

— Вельмі прыемна, што да нас прыехалі з Мінска павіншаваць са святамі, — прызнаўся бацька сям’і Віктар Андрэевіч. — Для нас гэта вялікі гонар.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ОАО «Банк БелВЭБ»

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 30 сентября 2014 года)

	30.09.2014 (неаудировано)	31.12.2013
Активы		
Денежные средства и их эквиваленты	2 618 153,17	2 118 235,49
Драгоценные металлы	5 704,97	14 240,63
Производные финансовые активы	497,91	43,13
Средства в кредитных организациях	498 075,72	850 219,05
Кредиты клиентам	15 483 919,29	15 618 085,65
Инвестиционные ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи	2 401 008,03	2 175 928,94
Инвестиции в ассоциированную компанию	39 269,73	38 819,82
Основные средства	1 075 598,18	1 002 305,61
Активы, построенные для продажи	219 710,56	216 134,78
Нематериальные активы	170 776,96	165 085,52
Текущий актив по налогу на прибыль	12,89	69 193,09
Отложенные активы по налогу на прибыль	300,19	12 736,78
Прочие активы	313 773,62	289 278,73
Итого активы	22 826 801,22	22 570 307,22
Обязательства		
Средства кредитных организаций	10 070 839,34	11 631 500,44
Производные финансовые обязательства	-	36,32
Средства клиентов	8 598 789,81	7 158 736,25
Выпущенные долговые ценные бумаги	180 834,24	20 685,06
Текущие обязательства по налогу на прибыль	20 472,88	102 687,57
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	40 932,49	9 195,63
Прочие обязательства	391 677,88	239 835,49
Итого обязательства	19 303 546,64	19 162 676,76
Капитал		
Уставный капитал	4 619 795,54	4 619 795,54
Эмиссионный доход	4 471,83	4 471,83
Дополнительный капитал	53 568,92	53 568,92
Фонд переоценки зданий	180 861,78	180 861,78
Нереализованная переоценка инвестиционных ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи	1 384,60	3 620,60
Накопленный дефицит	(1 429 729,78)	(1 539 226,27)
Итого капитал, приходящийся на акционеров Банка	3 430 352,89	3 323 092,40
Неконтрольные доли участия	92 901,69	84 538,06
Итого капитал	3 523 254,58	3 407 630,46
Итого обязательства и капитал	22 826 801,22	22 570 307,22

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ОАО «Банк БелВЭБ» за период, закончившийся 30 сентября 2014 года

(в миллионах белорусских рублей с учетом покупательной способности белорусского рубля на 30 сентября 2014 года)

	За 9 месяцев, закончившихся 30.09.2014 (неаудировано)	За 9 месяцев, закончившихся 30.09.2013
Процентные доходы:		
Кредиты клиентам	1 773 619,02	1 646 870,31
Средства в кредитных организациях	21 939,69	73 525,92
Финансовая аренда	11 468,79	11 995,50
Инвестиционные ценные бумаги	119 556,18	97 884,72
	1 926 583,68	1 830 276,45
Процентные расходы:		
Средства кредитных организаций	(465 777,54)	(463 681,35)
Средства клиентов	(418 003,84)	(400 749,45)
Выпущенные долговые ценные бумаги	(14 418,16)	(94 021,64)
	(898 199,54)	(958 452,44)
Чистые процентные доходы	1 028 384,14	871 824,01
Эффект первоначального признания активов, по которым начисляются проценты	(6 632,77)	(25 482,62)
Резерв под обесценение кредитов	(224 930,34)	(125 802,50)
Чистые процентные доходы после создания резерва под обесценение кредитного портфеля	796 821,03	720 538,89
Доходы по сборам и комиссионным	447 782,84	385 937,77
Расходы по сборам и комиссионным	(169 301,43)	(124 908,25)
Чистые комиссионные доходы	278 481,41	261 029,52
Чистые доходы по операциям с инвестиционными ценными бумагами, имеющимися в наличии для продажи	2 807,98	29 751,96
Чистые доходы/(расходы) по операциям в иностранной валюте:		
- торговые операции	121 792,80	112 221,62
- переоценка валютных статей	(43 367,37)	(39 038,26)
Доля в прибыли ассоциированной компании	449,91	2 935,17
Прочие доходы	195 333,39	186 585,31
Непроцентные доходы	277 016,71	292 455,80
Расходы на персонал	(355 434,41)	(360 715,97)
Помещения и оборудование	(68 011,86)	(62 065,29)
Амортизация	(46 446,18)	(41 693,38)
Налоги, кроме налога на прибыль	(18 798,63)	(14 000,36)
Прочие расходы от обесценения и создания резервов	(1 008,14)	-
Прочие операционные расходы	(271 654,48)	(292 247,87)
Непроцентные расходы	(761 353,70)	(770 722,87)
Прибыль до расходов по налогу на прибыль и убытка по чистой денежной позиции	590 965,45	503 301,34
Убыток по чистой денежной позиции в связи с гиперинфляцией	(272 888,90)	(197 524,29)
Расходы по налогу на прибыль	(131 882,06)	(117 084,73)
Чистая прибыль	186 194,49	188 692,32
В том числе приходящаяся на:		
- акционеров Банка	171 605,05	176 907,16
- неконтрольные доли участия	14 589,44	11 785,16

Председатель Правления **Каллаур П.В.**
Главный бухгалтер **Филиппова Л.А.**
25 ноября 2014 года

Отчетность размещена на сайте www.belveb.by в разделе «О банке / Финансовые показатели деятельности банка / Квартальная финансовая отчетность по МСФО».

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 27.12.2013 № 6. УНП 100010078.

Я Ё ДЫЗАЙНЕРЫ ПАЙШОЎ БЫ, ці Сацыяльная адказнасць па-новаму

Нават у выпускных класах звычайным падлеткам часта бывае складана вызначыцца з будучай прафесіяй. Добра, калі ёсць магчымасць атрымаць карысныя парады ў сям'і ці школе, прайсці тэсты па прафарыентацыі... Можна ўявіць, наколькі складанай вырашыць задачу са сваёй будучай працай дзецям, у якіх няма сям'і альбо якія маюць асаблівасці развіцця. У дапамогу такім навучэнцам арганізаваны дабрачынны марафон, які складаецца з шэрагу экскурсій на прадпрыемствы з распевадам пра розныя прафесіі.

Марафон праходзіць у межах праграмы па прафарыентацыі для дзяцей, якія растуць без бацькоў. Да дабрачыннай акцыі ўжо далучыліся тры беларускія кампаніі, супрацоўнікі якіх знаёмяць са спецыфікай прадстаўленых у іх прафесій навучэнцаў з сямі навучальных устаноў. З аднаго боку, праграма накіравана на тое, каб пашырыць імгненна выбраць будучую прафесію. З іншага боку, яна дапамагае беларускаму бізнесу выйсці на новы ўзровень карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці і перайсці ад дарэння цукерак і цацак да дапамогі ў падрыхтоўцы дзяцей-сірот да дарослага самастойнага жыцця. Бо для многіх з іх, якія не маюць дастаткова жыццёвых арыентаў і падтрымкі блізкіх, выбар прафесіі — першае дарослае рашэнне. Яно ўскладняецца

тым, што знаходжанне такіх дзяцей у соцыуме абмежаванае і яны маюць недастаткова яснае ўяўленне аб розных відах дзейнасці.

Падчас правядзення акцыі старшакласнікам распавядаюць пра спецыяльнасці, найбольш запатрабаваныя ў апошнія 6—8 гадоў. І не толькі распавядаюць, але і паказваюць, бо нават пры ўсім сваім прафесіяналізме настаўнікі і псіхолагі не змогуць пазнаёміць дзяцей з рознымі відамі дзейнасці так, як гэта зробіць работнікі непаўналетняй кампаніяў, што працуюць у гэтых абласцях. Так, раней дзеці ўжо наведвалі адзін з аўтацэнтраў і ўбачылі, як прадаюць, абслугоўваюць і рамонтуюць аўтамабілі. Падчас другой акцыі, на якой мы пабывалі, старшакласнікаў з дзіцячай SOS-вёскі, што ў Мар'інай Горцы, і Мінскай абласной дзяржаўнай спецыяльнай агульнаадукацыйнай школы-інтэрната для дзяцей з парушэннем слыху знаёмілі з асаблівасцямі выдавецкага бізнесу. Для будучых выпускнікоў арганізавалі экскурсію па рэдакцыі аднаго з буйных медыяхолдынгаў, распавялі пра асноўныя яго пасады: сакратара-справавода, дызайнера, маркетолога, бухгалтара, спецыяліста па продажх. Пасля экскурсіі для навучэнцаў правялі кансультацыю па выбары прафесіі, а таксама разказалі, дзе можна набыць тую ці іншую спецыяльнасць. «Мы хацелі, каб мерапрыемствы былі нагляднымі і інтэрактыўнымі. Таму нашы супрацоўнікі не толькі распавядалі пра сваю працу, але і дэманстра-

валі рабочы працэс. Дзеці на свае вочы ўбачылі, як рыхтуецца нумар газеты ў друку, як дызайнер стварае рэкламны банер для сайта, як тэлефануюць кліентам спецыялісты па продажх», — падзялілася ўражаннем ад удзелу ў акцыі HR-спецыяліст Надзея Папова.

Зрэшты, некаторыя старшакласнікі, прыйшоўшы на экскурсію ў рэдакцыю, ужо вызначыліся з будучымі прафесіямі. Выхаванка дзіцячай SOS-вёскі з Мар'інай Горкі дзевяцікласніца Аліна Мядзел будзе настаўніцай у педагагічнай каледж. Яе сястра Таццяна яшчэ вагаецца, якой прафесіі прысвяціць жыццё: медыцыне ці фатаграфіі? А вось аднакласніца дзяўчат Маша Лычык цвёрда хоча быць цырульніцай. З прадстаўленых жа падчас экскурсіі спецыяльнасцяў некаторыя дзяўчаты зацікавіліся дызайнерскай працай.

Зразумела, не ўсе прапанаваныя спецыяльнасці падыдуць выхаванцам спецшколы для дзяцей з парушэннем слыху. Але спецыялісты медыяхолдынга перакананы: такія дзеці без праблем могуць засвоіць прафесію дызайнера, бухгалтара, эканаміста. Мы спыталі ў саміх навучэнцаў выпускнога 12 класа, кім бы яны хацелі стаць. Паша Пашко даўно вырашыў, што будзе малюром-тынкаўшчыкам, Саша Фадзееў — токарам. Многія хлопчыкі цікавяцца камп'ютарамі, і хто ведае, магчыма, яны выберуць для сябе спецыяльнасць падчас наступнай экскурсіі, якая адбудзецца ў адной з ІТ-кампаній.

Дзіяна СЕРАДЗЮК

■ Прафесіі будучыні

КОСМАГЕОЛАГ, УРБАЊІСТ-ЭКОЛАГ І ЛІЧБАВЫ ЛІНГВІСТ

Якія спецыялісты будуць запатрабаваны праз 15-20 гадоў? Бізнес-школа «Сколкава» і Агенцтва стратэгічных ініцыятыў выпусцілі «Атлас новых прафесій». Forbes вывучыў атлас і адабраў 25 самых цікавых прафесій, базую адукацыю па якіх можа атрымаць ужо зараз.

Інжынер-кампазітчык. Падбірае кампазітныя матэрыялы, у тым ліку з выкарыстаннем 3D-друку, для вытворчасці рэабілітацыйных устаткаў з зададзенымі характарыстыкамі.

ІТ-генетык. Праграмуе геном для лячэння спадчыных захворванняў і генетычных праблем у дзяцей.

Урбаніст-экалаг. Праектуе новыя, экалагічна чыстыя гарады.

Будаўнік «разумных» дарог. Выбірае і ўстанаўлівае «разумнае» дарожнае пакрыццё з датчыкамі кантролю за станам дарогі, а таксама «разумныя» знакі, разметку і сістэмы відэаназірання.

Ацэншчык інтэлектуальнай уласнасці. Вызначае кошт нематэрыяльных актываў (ідэй, вынаходніцтваў, бізнес-мадэляў і г.д.)

Менеджар краўдфандзінгавых і краўдінвестынгавых платформ. Арганізуе работу краўдфандзінгавых платформ, папярэдне ацэньвае праекты для краўдфандзінгавага фінансавання, разбірае канфлікты паміж укладчыкамі і аўтарамі праекта.

Менеджар косматурызму. Распрацоўвае турыстычныя праграмы ў калязёмнай прасторы, а пазней будзе распрацоўваць турыстычныя маршруты на месцавыя базы і іншыя касмічныя збудаванні.

Малекулярны дыетолог. Распрацоўвае індывідуальную схему харчавання, зыходзячы з малекулярнага саставу ежы і вынікаў генетычнага аналізу чалавека.

Генетычны кансультант. Аналізуе даныя, атрыманыя з дыягнастычных устаткаў, дае заключэнні і рэкамендацыі па далейшай схеме лячэння.

Сіці-фермер. Вырошчвае садавіну і гародніну на дахах і сценах гмахаў.

Дызайнер віртуальнага свету. Стварае віртуальныя сусветы са сваёй прыродай, архітэктурай і сваімі законамі.

Кансультант па здаровай старасці. Распрацоўвае аптымальныя фізічныя нагрукі, лад жыцця і сістэму харчавання для немаладых людзей.

Прараб-вотчар. Спецыяліст па будаўніцтве, які ацэньвае і, калі трэба, карэктую ход будаўніцтва з дапамогай лічбавых праектаў будынкаў.

Экаправаеднік. Прапагандуе экалагічны лад жыцця, рэалізуе адукацыйныя праграмы для дзяцей і дарослых.

Спецыяліст па пераададзенні сістэмных экалагічных катастроф. Папярэджвае катастрофы, якія ўсведамляюцца людзьмі паступова: маецца на ўвазе

забруджанне вакол прамысловых цэнтраў, радыяцыйныя звалкі, ледавікі, якія растуць.

ІТ-медык. Спецыяліст з веданнем ІТ, які стварае базы фізіялагічных даных пацыентаў і кіруе імі, а таксама праектуе праграмы забеспячэнне для лячэбнага і дыягнастычнага абсталявання.

Космабіёлаг. Даследуе, як паводзяць сябе арганізмы ў космасе, ці адбываюцца генныя змяненні, і стварае эксістэмы для арбітальных станцый і месцавых баз.

Космагеолаг. Займаецца разведкай і здабычай карысных выкапняў на Месяцы і астэроідах.

Праекціроўшчык «разумнага» асяроддзя. Стварае праграмныя і тэхналагічныя рашэнні, якія дазваляюць дамам і офісам рэагаваць на патрэбы карыстальнікаў.

Сеткавы юрыст. Распрацоўвае заканадаўства для віртуальнага свету і сетак, а таксама разбіраецца ў пытаннях абароны віртуальнай уласнасці.

Праекціроўшчык медыцынскіх робатаў. Праектуе робатаў і кіберпрылады для медыцыны: дыягнастычныя роботы, роботы-хірургі, кіберпратэзы.

Электрапрайшчык. Абслугоўвае запраўкі для электратранспарту.

Праекціроўшчык 3D-друку ў будаўніцтве. Праектуе макеты канструкцый і падбірае найлепшыя кампаненты для іх друку.

Сістэмныя горны інжынер. Цалкам кантралюе працоўку месцаў здабычы карысных выкапняў ад пошукава-разведачных работ да закрыцця радовішча.

Лічбавы лінгвіст. Распрацоўвае лінгвістычныя сістэмы семантычнага перакладу (пераклад з улікам кантэксту і сэнсу), апрацоўкі тэкставай інфармацыі (у тым ліку семантычны пошук у інтэрнэце) і новых інтэрфейсы зносін паміж чалавекам і камп'ютарам на натуральных мовах.

Падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА

Цудоўную дату адзначае калектыў Брэсцкага цэнтра стандартызацыі, метралогіі і сертыфікацыі (ЦСМС), які сёння займае адно з вядучых месцаў у галіне. Яго характарызуюць высокі прафесіяналізм, прынцыповасць, творчы падыход да справы, наватарства.

Аб усім гэтым карэспандэнту «Звязды» разказваюць дырэктар цэнтра Ніна БУСЕНЬ і яе калегі

Прадстаўляем суразмоўцу

Уся працоўная дзейнасць Ніны Іванаўны звязана з Брэсцкім цэнтрам, куды яна была некалі размеркавана маладым спецыялістам.

Калектыў узначаліла 17 гадоў таму, у 1997-м. Перыяд яе кіраўніцтва прыйшоўся на самы, бадай, цяжкі час рэарганізацыі, набыцця новых будынкаў і пераезду. Любыя перамены ў краіне і яе эканоміцы адрозніваліся ад дзейнасці цэнтра. Затое вышыні, якія і тады, і ў апошнія часы ўдавалася ўзяць калектыву, найбольш устойлівыя.

— **Калі вы не супраць, паважаная Ніна Іванаўна, пагаворым пра ўкараненне сістэм менеджменту якасці (СМК) на Брэсцічыне. Бо гэта механізм, з дапамогай якога можна «выцягнуць» не толькі якасць прадукцыі і паслуг. Ці можна казаць пра татальнае ўкараненне такіх сістэм, напрыклад, у прамысловасці?**

— Такая мэта і не ставілася, і ўкараненні СМК, думаю, не ўсе прадпрыемствы, асабліва з недзяржаўнай формай уласнасці. Больш правільна будзе казаць пра дастаткова шырокае іх укараненне ў рэальным сектары. І сёння на чарзе ўжо іншая задача — каб такія сістэмы працавалі эфектыўна, прыносялі плён. Практыка пацвердзіла, што гэта дзейсны механізм кіравання ў руках дырэктара. Сістэмы пабудаваны на міжнародных стандартах. Па іх паспяхова працуюць развітыя краіны, і ў іх эфектыўнасці пераконнае таксама вопыт ачынных прадпрыемстваў, у тым ліку прыватных. Напрыклад, такіх, як прыватнае машынабудаўнічае прадпрыемства «КОМПА», што выпускае абсталяванне для мясаперапрацоўчай галіны і дзе кожны рабочы за станком ведае сваё месца ў сістэме.

Мы, калі праводзім вучобу спецыялістаў, агітуем за тое, каб СМК смялей укараняліся і ў аграрны сектары, у будаўніцтве, гандлі і службе быту. Магчыма, не вельмі хуткімі тэмпамі, але працэс ідзе. Скажам, сістэма менеджменту якасці каторы год працуе на мясакамбінаце ААТ «Бела-вешскі» Камянецкага раёна. Сістэмы апраўдваюць сябе і ў буйных гандлёвых прадпрыемствах абласнога цэнтра — такіх, як ЦУМ. У апошні час больш актыўна заняліся ўкараненнем СМК будаўнікі. Мы аказваем таксама падтрымку суб'ектам гаспадарання пры ўкараненні імі спецыялізаваных галіновых сістэм.

Нам дапамагае тое, што ў сваёй рабоце цесна ўзаемадзейнічаем з камітэтам эканомікі Брэсцкага аблвыканкама.

— **Ваш цэнтр у ліку першых у краіне заняўся ўкараненнем сістэм ХАССП у грамадскім харчаванні. Важнасць такой работы цяжка пераацаніць...**

— Вырашэнню задачы спрыяе тое, што такое патрабаванне ёсць у

Тэхнічным рэгламенце Мытнага саюза. Таму зараз і буйныя, і маленькія прадпрыемствы, і ведамасныя, і прыватнай формы ўласнасці пачалі гэтым займацца. А мы ім дапамагам. Заклучаем дагаворы і працуем індывідуальна з кожным калектывам, з выездам да заказчыка. Праўда, дробных прадпрыемстваў сабралася многа, і мы аб'ядналі адна тыпныя, звалі іх у групы (па пяць, восем, дзевяць — як атрымлівалася) і працавалі. Ім было цікавей у асяроддзі калег, калі пытанне задае адзін, а адказ чуюць усе.

— **На моцных, перадавых прадпрыемствах, як правіла, дзейнічае адрозна некалькі сістэм з рознымі задачамі на аснове міжнародных стандартаў. І даволі часта самі іх спецыялісты гавораць аб мэтазгоднасці звязання да адной, інтэграванай сістэмы.**

— Размовы пра ўкараненне інтэграваных сістэм вядуцца даволі працягла час. Былі спробы іх распрацоўкі і ўкаранення.

Сёння справы абсталявання так. Базавай сістэмай з'яўляецца сістэма менеджменту якасці на аснове ISO 9000. Пры распрацоўцы іншых ёсць нейкія асобныя працэдурныя пытанні па кожным кірунку дзейнасці, але вельмі многа і агульных працэдур. Яны знаходзяцца адлюстраванне ў адзіных дакументах, і не патрэбна рабіць гэта для кожнай сістэмы.

— **Паважаная Ніна Іванаўна, а як быць з тым «дзевятым валам» дакументаў, які абрынуўся ў сувязі са стварэннем Мытнага саюза?**

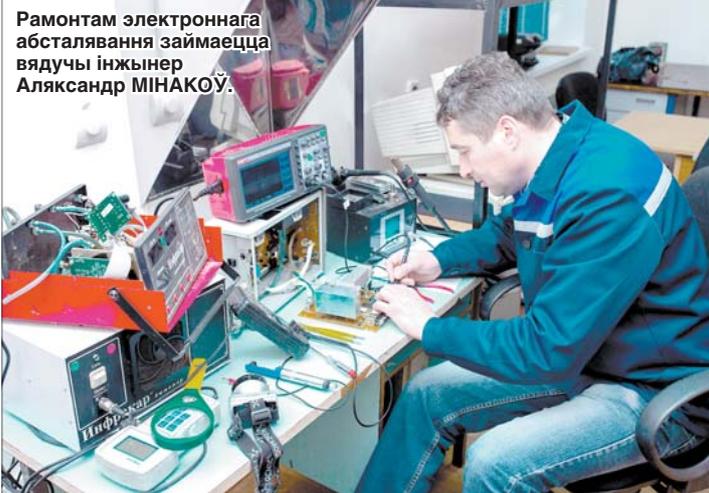
— Я не сказала б, што гэта вал дакументаў, тым больш дзевяты. Іншая справа, што патрэбна штодзённа сачыць за іх паступленнем, вывучаць іх, а не складваць на роў стала. Прышоў тэхнічны рэгламент — і яго варта вывучыць і выконваць. Дакладна разумець, якія змены ў дзеючую практыку ён прыносіць, ацаніць гэтыя змены. Вось чаму адсочваем сайты

Мытнага саюза, дзе ёсць графікі распрацоўкі і ўкаранення дакументаў. Там тэхнічныя рэгламенты выносяцца на папярэдняе абмеркаванне. І адсочваем сайты Дзяржстандарта і Расстандарта...

Не толькі нам, але і калегам на прадпрыемствах даводзіцца многа працаваць, каб не прапусціць нешта новае і важнае, што датычыць прадукцыі, якую яны выпускаюць. Бо гэта потым вельмі хутка ўсплые наверх, калі мытна на мяжы не прапусціць тавар і прадпрыемства панясе рэальныя страты.

Але мы не толькі выканаўцы і не толькі выдаём сертыфікаты ў адпаведнасці з патрабаваннямі тэхнічных рэгламентаў Мытнага саюза, але і ўдзельнічаем у распрацоўцы дакументаў, ва ўнясенні змен у іх. Нам прысялаюць на водгук вельмі многа праектаў нарматыўных актаў, так што даём свае водгукі на тэхнічныя рэгламенты, уносім папраўкі і прапановы. А найбольш кваліфікаваныя нашы спецыялісты з'яўляюцца членамі тэхнічных камітэтаў па распрацоўцы стандартаў.

— **Цікава і тое, што цэнтр удзельнічае ва ўкараненні інавацыйных тэхналогій на прадпры-**

Рамонтам электроннага абсталявання займаецца вядучы інжынер Аляксандр МІНАКОВ.

емствах.

— Зараз даволі інтэнсіўна вядзецца мадэрнізацыя вытворчасцяў, закупляецца новае, прагрэсіўнае абсталяванне, укараняюцца інавацыйныя тэхналогіі. І на прадпрыемствах цудоўна разумеюць, што патрэбна будзе метралагічна забяспечыць дзейнасць новага абсталявання. У гэты працэс імкнёмся ўступаць своечасова. Сочым, каб правільна было закуплена абсталяванне, каб яго метралагічны кантроль (паверку ці атэстацыю) можна было праводзіць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, а не ў краіне, дзе яно выпушчана. У гэ-

Задачы, якія мы выконваем

З пераходам Беларусі да рынкавай эканомікі, усё больш актыўным яе ўдзелам у міжнародных інтэграцыйных працэсах, удасканаленнем заканадаўчай базы ЦСМС рэалізуе новыя задачы, якія забяспечваюць развіццё эканомікі Брэсцкай вобласці, бяспеку прадукцыі і саміх вытворчых працэсаў, дабіваецца стабільнасці якасці і канкурэнтаздольнасці прадукцыі і паслуг.

Цэнтр пастаянна пашырае свае магчымасці суразмерна растуцым патрабаванням да якасці, дакладнасці і бяспекі. Прадастаўляе спажыўцам такія актуальныя паслугі, як паверка, каліброўка і метралагічная атэстацыя каля 20 відаў сродкаў вымярэнняў, а таксама атэстацыя выправавальнага абсталявання.

А яшчэ — сертыфікацыя харчовай і прамысловай прадукцыі і больш за 12 відаў паслуг, выправаўчанні харчовай і сельскагаспадарчай прадукцыі як ачытных, так і замежных вытворцаў. Праводзіць семінары, вучобу, кансультацыі ў галіне тэхнічнага нармавання і стандартызацыі.

Для вырашэння пастаўленых задач прадпрыемства валодае значнай тэхнічнай базай у выглядзе высокадакладных эталонных сродкаў вымярэнняў, сучаснага выправавальнага і вымяральных абсталявання.

тым мы часта і ахвотна дапамагам прадпрыемствам. Адрасы дапамогі можна прыводзіць, і іх будзе многа.

— **Прабачце, а ў аграпрамысловым сектары?**

— Занавукова-тэхнічным прагрэсам аграрыям заўсёды было больш складана ўгнацца, чым прамыслоўцам, але шматлікія прыклады перадавых гаспадарак агульную тэндэнцыю пацвярджаюць. Возьмем хаця б СВК «Астрамечавы» Брэсцкага раёна, новыя буйныя жывёлагадоўчыя комплексы якога аснашчаны гэтак жа, як і перадавыя еўрапейскія.

А яшчэ на сяле робім паверку ўсіх сродкаў вымярэнняў, якія там ёсць, — вагаў, паліварызатных калонак (у выпадку неабходнасці і рамантуем іх на сваёй рамонтнай базе — вагі і калонкі), а таксама абсталявання, якім аснашчаны лабараторыі на фермах ці комплексах для правяркі якасці малака.

Зараз па тэхнічным рэгламенце Мытнага саюза рэгіструем дэкларацыі на прадукцыю сельскагаспадарчых прадпрыемстваў. Атэстуем там камеры для захоўвання садавіны і агародніны ў гароднінашховішчах, бульбасховішчах.

— **Калі вы ведзяце размову аб якасці паслуг, то пра якія паслугі вы гаворыце ў першую чаргу?**

— Ёсць цэлы пералік тавараў і паслуг, што належаць сертыфікацыі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Мы працуем у адпаведнасці з гэтым пералікам. І існуе такое паняцце, як

добраахвотная сертыфікацыя паслуг, калі прадпрыемства звяртаецца да нас па ўласнай ініцыятыве. Пра такую магчымасць мы пастаянна нагадваем на ўсіх шматлікіх вучобах і семінарах, якія праводзім.

— **Адзін з сегментаў рэальнага сектара — прыватныя структуры, у тым ліку індывідуальныя прадпрыемствы. «Іпэшнікі» Брэсцічыны разумеюць, што вы для іх — найлепшая падтрымка і апора?**

— Скажу так: усё, што патрэбна, каб прадпрыемальнікі спакойна працавалі ў рамках дзеючага заканадаўства, мы гатовы ім прадаставіць. Калі патрэбна, магу прывесці канкрэтныя лічбы, колькі сустрэч мы правялі толькі сёлета ў саюзах прадпрыемальнікаў, на рынках, у гаррайвыканкамах, колькі далі кансультацый — гэта будучы трохзначныя лічбы. Відаць, не было ніводнага тыдня, каб мы не сустракаліся з прадпрыемальнікамі. Асабліва шмат даводзілася працаваць з імі тады, калі мяняўся парадак сертыфікацыі тавараў, якімі яны гандлююць. У такіх сітуацыях даводзіцца выслухоўваць ад суразмоўцы не толькі ўзважаную пазіцыю. Але мы спакойна выконваем свае абавязкі, робім сваю справу. Акрамя таго, рассылаем на ўсе рынкі, у гандлёвыя цэнтры, дзе працуюць прадпрыемальнікі, пісьмовыя паведамленні аб усіх зменах у нарматыўныя акты, якія іх датычаць. Такім чынам своечасова паўняюцца спецыяльныя «Вугалкі дзелавой інфармацыі». Думаю, ніводзін ІП не можа сказаць, што ён нечага не ведае.

— **Ці можам мы пагаварыць аб вашых перспектывах?**

— У нейкай меры мы звязваем іх з новай сваёй пляцоўкай на вуліцы Спакойнай. Там нам перадалі будынак аднаго з прадпрыемстваў, дзе мы асвойваем новыя для сябе кірункі работы. Пакуль актуальным застаецца кадравае пытанне: знайсці добрага спецыяліста-рамонтніка складана. Але ўсё складваецца паспяхова, бо набралі і маладых людзей, якія жадаюць працаваць і ўжо шмат чаго ўмеюць, ахвотна вучацца. І ёсць каму вучыць.

Мы стварылі там і ў гэтым годзе акрэдытавалі лабараторыю па электрабяспецы, па паверцы і выправаўчаных высакавольнага абсталявання. Яна ўжо працуе. Думаю, у студзені на поўную сілу запрацуе выправавальная хімічная лабараторыя, якая будзе больш актыўна займацца даследаваннямі выкідаў у атмасферу.

І ў перспектыве хочам на той жа пляцоўцы займацца выправаўчаннем прадукцыі машынабудаўнічай групы па тэхнічных рэгламентах Мытнага саюза. Плануем адкрыць лабараторыю, якая будзе акрэдытавана па паказчыках тэхнічнага рэгламенту па колавых транспартных сродках. Задумкі сур'ёзныя, і работы наперадзе шмат.

Кантроль якасці харчовай прадукцыі з выкарыстаннем сучасных апаратна-праграмных комплексаў на базе газавага хромаатографа ажыццяўляе вядучы інжынер Павел СРОМУК.

У перакладзе з лацінскай мовы — «Зроблена правільна»

Размова ідзе пра сертыфікацыю. Адным з важных кірункаў дзейнасці любога вытворчага калектыву з'яўляецца пацвярджэнне адпаведнасці яго прадукцыі ці паслуг устаноўленым патрабаванням. І менавіта праз сертыфікацыю (дэкларацыю) прадпрыемствы рэгіёна забяспечваюць гэтую ўпэўненасць. Менавіта брастаўчане аднымі з першых у краіне былі акрэдытаваны на права правядзення такіх работ і атрымалі атэстат № 2.

За 20 гадоў работы орган па сертыфікацыі значна пашырыў сваю галіну акрэдытацыі з улікам інтарэсаў прамысловасці. Так, у 2012 годзе цэнтр акрэдытаваўся на ўвесь блок рэгламентаў па лёгкай прамысловасці. У 2013-м — на ўсе рэгламенты, што ўступілі ў сілу ў харчовай прамысловасці, машынабудаўніцтва і электратэхніцы.

— У сваім рэгіёне сёння мы цалкам забяспечваем прадпрыемствам магчымасць праходжання ўсіх неабходных працэдур для пастаўкі прадукцыі на тэрыторыі Мытнага саюза, — гаворыць кіраўнік аддзела Галіна Якушэвіч. — Штомесяць рэгіструем некалькі соцень дэкларацый і выдаём больш за сто сертыфікатаў адпаведнасці. Гэта датычыцца не толькі названых вышэй груп тавараў, але і сельскагаспадарчай прадукцыі, кармоў, тавараў для дзяцей, парфумерна-касметычных вырабаў, сродкаў індывідуальнай абароны, будаўнічай прадукцыі, цацак. А таксама паслуг цырульні, паслуг па рамонце сродкаў вымярэнняў, па тэхнічным абслугоўванні і рамонце транспартных сродкаў і гэтак далей.

ВІРЛІВАЙ ЭКАНОМІКІ

«Мы можам ГЭТА!»
Пасля перамогі на спартыўных спаборніцтвах.

І атамны спектрометр у дапамогу

Пра работу аднаго з вядучых падраздзяленняў цэнтра — выпрабавальнай лабараторыі — раскажам вуснамі яе работнікаў. Суправаджае нас начальнік лабараторыі Святлана СІВАЧЭНКА.

— Вось тут ідзе рэгістрацыя ўзораў і прысваенне кадзіраваных шыфраў, — Святлана Аляксандраўна ставіць нас нібы ў самы пачатак даволі вялікага вытворчага канвеера. — Кожная проба мае індывідуальны шыфр, які не паўтараецца на працягу года. Рэгістрацыя вядзецца ў электронным выглядзе. І наогул уся працэдура, у тым ліку афармленне пратаколаў выпрабаванняў, аўтаматызавана.

— Ужо падчас прыёму проб выконваюцца патрабаванні стандартаў. Напрыклад, калі парушаны ўмовы дастаўкі ці ўпакоўкі, проба хутчэй за ўсё, прынятай не будзе, — тлумачыць вядучы інжынер Ірына Чывілёва, якая занята прыёмкай. — Бо любая проба павінна быць цалкам ідэнтычнай сваёй групе прадукцыі (тавараў), і гэта аксіёма. Толькі што я прыняла на выпрабаванне кансервы стэрэлізаваныя вытворчасці Бярозаўскага мясакамбіната. На маім этапе праверкі іх прадукцыя заўсёды адпавядае патрабаванням стандартаў на адбор проб, і я пасля шыфравання перадаю яе на пробападрыхтоўку.

— А гэта, — вядзе далей экскурс Святлана Аляксандраўна, — група спецыяльных метадаў выпрабаванняў. Тут з дапамогай сучаснага атамнага абсарбцыйнага спектрометра вызначаецца наяўнасць ці адсутнасць таксічных элементаў. Вымярэнні, апрацоўку і разлікі вядзе камп'ютар па спецыяльнай праграме, памылкі быць не можа, «чалавечы фактар» адсутнічае.

— Для праверкі на сваім ААС «Спектр АА 220» метадам кіслотнай мінералізацыі мы падрыхтавалі пробы каўбас, масла і сыру, — уступае ў размову інжынер 1-й катэгорыі Наталля Міхайлоўская. — Гэты метад, як і метад сухога азалення, надзвычай інфарматыўны.

Наталля ўключае выцязку, пачынаецца працэс праверкі, а мы пераходзім у лабараторыю радыёметрычных выпрабаванняў, дзе гаспадарыць вядучы інжынер Ірына Міхнюк.

— У асноўным на праверку паступаюць харчовая прадукцыя і «дары лесу» — грыбы, ягады. На маёй памяці, колькі працую, — сведчыць наша суразмоўца, — забруджанай прадукцыі не было. Тое ж магу сказаць пра малако, бульбу і іншае.

У суседнім пакоі, таксама начыненым разнастайным абсталяваннем, размясцілася група храматаграфічных метадаў выпрабаванняў. Тут тлумачэнні дае інжынер 2-й катэгорыі Яўгенія Ганчарук.

— Праводзяцца выпрабаванні на газавых і вадкасных храматаграфіях і метадам танкаслойнай храматаграфіі. У прыватнасці, вызначаюцца наяўнасць пестыцыдаў, сінтэтычных фарбавальнікаў, кансервантаў, арганічных кіслот, недапушчальныя прымесі ў каньяках і гарэлцы. Можам таксама вызначаць кафеін і падсалоджвальнікі ў безалкагольных напоях — пералік вялікі.

Яўгенія закончыла Беларускі тэхналагічны ўніверсітэт, прыехала сюды па размеркаванні. Працуе трэці год, кажа, што падабаецца. Значыць, гартуецца, набывае вопыт змена.

У групе фізіка-хімічных метадаў выпрабаванняў дзяўчаты заняты вызначэннем масавай долі тлушчаў і вільгаці ў прадуктах. Вядучы інжынер Аксана Сафарова рэзюмуе: — Да каўбас, сыроў і іншай прадукцыі па нашых паказчыках прэтэнзій не маем, прадукцыя якасная.

Калег падтрымлівае і група мікробіялагічных метадаў даследаванняў, размешчаная па суседстве:

— Мікробіялагічныя паказчыкі бяспекі прадукцыі звычайна ў норме. Мы кантралюем і наяўнасць генетычна мадыфікаваных арганізмаў (ГМА), — распавядае вядучы інжынер Ірына Дзмітрук. — Калі ў 2005 годзе аднымі з першых у Беларусі пачалі гэтым займацца, то выяўлялі ГМА ў імпортных прадуктах даволі часта, да 30 працэнтаў ад усіх праверак. Як і соевыя дабаўкі. Зараз гэтага няма, распушталі патэнцыйных парушальнікаў, — смяецца Ірына Васільеўна. — Вядома, што не прапусцім. Сёлета не выяўлена ніводнага выпадку.

Кіраўнік лабараторыі дадае:

— Выпрабавальная лабараторыя акрэдытавана ў Нацыянальнай сістэме і ў сістэме акрэдытацыі Расійскай Федэрацыі, уключана ў Адзіны рэестр органаў па сертыфікацыі і выпрабавальных лаба-

Інжынер **Марына БАНТЫШ** вызначае наяўнасць таксічных элементаў метадам атамна-абсарбцыйнай спектрометрыі.

раторыі (цэнтраў) Мылнага саюза. Маю права выдачы экспертнага сертыфіката на сельскагаспадарчую прадукцыю, якая пастаўляецца ў ЕС.

— **Няўжо жывецца без праблем, Святлана Аляксандраўна?**

— Калі параўнальна нядаўна на тэрыторыі Мылнага саюза ўвялі абавязковыя патрабаванні да прадукцыі лёгкай прамысловасці (гэта Тэхнічны Рэгламент 017), выявілася, што ў рэгіёне недастатковая выпрабавальная база. У сувязі з гэтым праводзіцца работы па аснашчэнні лабараторыі дадатковым абсталяваннем. Асвойваем метадыкі вызначэння паказчыкаў бяспекі і якасці тэкстыльных, швейных і трыкатажных вырабаў, абутку, футраў і скур.

Невычэрпная крыніца

Увядзенне на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, Мылнага саюза, а таксама Еўразійскага эканамічнага саюза, у краінах — гандлёвых партнёрах прадпрыемстваў Брэстчыны вялікай колькасці тэхнічных нормаў абавязвае ЦСМС заўсёды быць у курсе гэтых пераменаў і своєчасова даводзіць інфармацыю аб іх да зацікаўленых спецыялістаў.

Брэсткі ЦСМС мае велізарны фонд дакументацыі, які налічвае больш за 30 тысяч адзінак. Тут таксама можна атрымаць інфармацыю аб усіх дакументах Нацыянальнага фонду тэхнічных нарматыўных прававых актаў. Гэта не толькі непасрэдна рэгламенты, кодэксы і стандарты, але і разнастайная метадычная літаратура, каталогі, зборнікі публікацый, перыёдыка і іншае.

Цэнтр, які з'яўляецца сучаснай аўтаматызаванай вытворчасцю з буйным паркам вылічальнай тэхнікі, аб'яднанай у размеркаваную на тры будынкі вылічальную сетку з магутнымі серверамі, мае тэхнічныя магчымасці і спецыялістаў, здольных аказаць кваліфікаваную дапамогу ў гэтым зменлівым інфармацыйным патоку.

Тут створаны і базы даных па кірунках уласнай вытворчай дзейнасці.

Прадстаўляем калектыў

Біяграфія цэнтра цесна пераплятаецца з важнейшымі этапамі развіцця эканомікі Брэстчыны і бярэ свой пачатак у 1939 годзе са стварэння паверачнага органа.

Пасля Вялікай Айчыннай зноў давялося пачынаць з нуля і паступова пашыраць тэхнічныя магчымасці. Спачатку гэта была паверка прасцейшых прыбораў.

З цягам часу ўдасканалвалася абласная метралагічная служба, пашырліся вобласці вымярэнняў і наменклатура павераемых мер і сродкаў вымярэнняў. У 1950-я ствараецца абласная лабараторыя дзяржнага гледжання за стандартамі і вымяральной тэхнікай (ЛДН). На яе аснове развіваюцца і работы па стандартызацыі.

Кардынальныя перамены адбыліся ў 1976 годзе, калі ЛДН атрымлівае новы двухпавярховы будынак на прыгарадным вакзале. На той жа час прыходзіць і прыкметныя якасныя перамены ў калектыве, які папоўніўся выпускнікамі спецыяліза-

ных аддзяленняў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў СССР.

А метралагічная служба аснашчаецца сучаснай эталоннай базай, неабходнай для забеспячэння дакладнасці вымярэнняў на буйных прамысловых прадпрыемствах саюзнага значэння.

У 1980-я гады адкрываюцца цэнтр выпрабаванняў сельскагаспадарчай прадукцыі і паверачная лабараторыя па дазіметрыі і радыяметрыі.

У 1987 годзе ЛДН перайменавана ў РУП «Брэсткі ЦСМС», а з 2001 года ў РУП «Брэсткі ЦСМС» (Цэнтр стандартызацыі, метралогіі і сертыфікацыі). З гэтага часу пачынаецца навішая гісторыя калектыву, які за 75 гадоў змог ператварыць невялікі паверачны орган у сучаснае дзяржаўнае прадпрыемства, што карыстаецца заслужаным аўтарытэтам не толькі на Брэстчыне.

У калектыве налічваецца 180 чалавек, большасць з іх — з вышэйшай адукацыяй.

Новыя віды паслуг

Пачынаючы з 2011 года цэнтр аказвае паслугі ў галіне аховы навакольнага асяроддзя, у тым ліку дапамагае распрацоўваць экалагічныя пашпарты прадпрыемстваў, сістэмы кіравання навакольным асяроддзем.

Праводзяцца работы па атэстацыі рабочых месцаў па ўмовах працы. Створаны новы аддзел, які ажыццяўляе выпрабаванні і вымярэнні электрычных параметраў, даследаванні фактараў вытворчага асяроддзя і іншае.

А кантроль якасці будаўніча-монтажных работ — гэта ўклад калектыву цэнтра ў рашэнне важнай дзяржаўнай задачы — паляпшэння якасці будаўніцтва. Адно з апошніх новаўвядзенняў — стварэнне лабараторыі па выпрабаванні сродкаў індывідуальнай абароны і ручнога інструменту ад паражэння электрычным токам.

На базе прадпрыемства «Эталон», што далучылася да цэнтра, створаны цэнтр па рамонтце і тэхнічным абслугоўванні сродкаў вымярэнняў і абсталявання (ЦРТО «Эталон»). Ён займаецца таксама тэхнічным абслугоўваннем касавых падсумоўваючых апаратаў і спецыяльных камп'ютарных сістэм. А таксама пастаўкай і продажам вялікага спектра вымяральных абсталявання, касавых апаратаў.

Пад асаблівым кантролем...

Самая шматлікая ў цэнтры — метралагічная служба. Гэта практычна трэць калектыву. Яна прадстаўлена адразу чатырма самастойнымі аддзелаў, што працуюць у розных галінах народнай гаспадаркі і ўзброены ўнікальнымі комплексамі эталоннай апаратуры. Скажам, пад асаблівым кантролем — забеспячэнне рашэнняў дзяржаўных заданняў па энерга- і рэсурсазберажэнні. Праводзіцца метралагічная атэстацыя аўтаматызаваных сістэм кантролю і ўліку электрэнергіі (АСКУЭ).

Начальнік аднаго з аддзелаў Людміла Маніла адпрацавала ў цэнтры 38 гадоў, і калегі сведчаць, што лепшага спецыяліста ў метралогіі таго кірунку, які яна вядзе, няма ва ўсёй рэспубліцы.

— Асноўная задача, якую мы вырашаем, — забеспячэнне адзінаства вымярэнняў на тэрыторыі вобласці. Да сваёй работы падыходзім з пункту гледжання таго, наколькі забяспечваем запатрабаванні прадпрыемстваў, — дзеліцца Людміла Андрэеўна. — Эталоны, з якімі мы працуем, самыя сучасныя. Вось просты прыклад. На такіх нашых перадавых прадпрыемствах, як «Брэстгазаапарат», «Гефест Кварц», «Савушкін прадукт», «Санта Брэмар» для вытворчасці прадукцыі выкарыстоўваецца цалкам сучаснае абсталяванне, і ў яго саставе эксплуатаюцца таксама сучасныя сродкі вымярэнняў. І ўжо адно тое, што мы маем магчымасць павяраць іх, не вывозячы за межы вобласці, сведчыць, што наша эталонная і тэхнічная база, наш інтэлектуальны патэнцыял адпавядаюць задачам, якія перад намі пастаўлены.

Побач з традыцыйнымі ёсць віды работ, якія ў рэспубліцы выконваем толькі мы. Напрыклад, наша служба займаецца каліброўкай тэрмахронных датчыкаў-накапляльнікаў тэмпературы, якія выкарыстоўваюцца пры экспедыраванні рэфрыжэратараў харчовай прадукцыі на вялікіх адлегласці. Іх тэрмаграмы, прачытаныя на камп'ютары, пацвярджаюць, што на працягу ўсяго шляху вытрымлівалася патрэбная тэмпература. А гэта важная інфармацыя для атрымальніка грузаў.

Гэтыя прыборы з поспехам выкарыстоўваюцца для рэгістрацыі тэмпературы і пры захоўванні сыравіны і гатовай прадукцыі на прадпрыемствах-вытворцах, у гандлі, на буйных складах, экспедытарскіх службах. І таму нашымі паслугамі карыстаюцца не толькі Брэсткая, але і Мінская, і Гродзенская вобласці.

Займаемся атэстацыяй выпрабавальнага абсталявання, якое прымяняецца ў акрэдытаваных лабараторыях. Таксама — пярвічнай паверкай новых газавых лічыльнікаў, у тым ліку ультрагукавых, новых электрычных сродкаў вымярэнняў, якія выпускаюць мясцовыя прадпрыемствы. Яны трапляюць за межы прадпрыемстваў толькі пасля таго, як мы даём гарантыю, што іх паказчыкі адпавядаюць усім патрабаванням.

Публікацыю падрыхтаваў Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ.
УНП 200127048.

Здымкі прадастаўлены ЦСМС.

Павярыцель
Наталля РАДЫВАНЮК.

■ Анатомія жыцця

«ТУТ ДОБРА, ТУТ НАРМАЛЬНА»

Прапіў дзве кватэры, не змагла разлічыцца за пакой, страціла мужа... Як становяцца бяздомнымі і ці ўсе хочуць вяртацца да нармальнага жыцця?

Узімку колькасць пастаяльцаў сталічнага дома начнога знаходжаня заўсёды павялічваецца. Сёння там жыве 69 чалавек (летам звычайна крыху больш за сорок). Калі мы прыехалі ў начлежку, у прыёмнай дырэктара свайго засялення чакаў Віктар не больш за 50 гадоў. Добрае паліто, чыстыя штаны і чаравікі. Свае нешматлікія рэчы мужчына прынёс у звычайным цэлафанавым пакеце. Віктар раскавае, што раней жыў у Слонімскім раёне:

— Там у вёсцы пасля смерці бацькі засталася хата. Але яе трэба цалкам адрамантаваць. Я разумеў, што грошай, якія магу зарабіць у Слоніме, на гэта не хопіць. Таму прыехаў у Мінск. Змог уладкавацца толькі падсобным рабочым, хоць па спецыяльнасці я арматуршчык, маю вышэйшую адукацыю. Кіраўніцтва сказала: «Спачатку зарэкамендуй сябе як адказнага супрацоўніка, а потым паглядзім». Вось зарабіў патрэбную суму і паеду дадому, на Слонімшчыну.

ВАКАНСІЙ ХАПАЕ — ІДЗІ ПРАЦУЙ

Кожнага пастаяльца начлежкі забяспечваюць ложка-месцам, пасцельнымі рэчамі (бялізну мяняюць штодзень), сродкамі гігіены і, пры неабходнасці, адзеннем. Тут бяздомным аказваюць першую медыцынскую дапамогу, садзейнічаюць у атрыманні дакументаў і працаўладкаванні. Калі патрэбна, чалавека накіроўваюць у санаторый-прафілакторый, бальніцу ці дом-інтэрнат. Усё бясплатна. З харчаваннем праблем няма. Амаль штодзень бяздомных наведваюць валанцёры з праваслаўных абшчын Серабранкі і Зялёнага Луга, прыносяць ім бутэрброды, садавіну, гародніну, гарбаты, каву. Абшчына на Альшэўскага раз у тыдзень запрашае бамжоў на абед.

— Знаходзяцца тут ад месяца да года — такі закон, — кажа дырэктар ДУ «Дом начнога знаходжаня асоб без пэўнага месца жыхарства» Па-

вел ЗАЛАТУХІН. — Працэнтаў 30 — пастаянныя жыхары. Мы іх праз год высяляем, людзі месяц пабадзьяюцца і зноў прыходзяць.

З пастаяльцаў (амаль палова якіх — інваліды і пенсіянеры) працуюць толькі 19 чалавек. У асноўным на нізкааплатавых пасадах: дворнікі, рабочыя, прыбіральшчыкі. Астатнія заняты іншымі «заробкамі»: жабруюць, збіраюць другсыравіну. Некаторыя проста не хочуць працаваць. Дый месца пад дахам не ўсім патрэбна.

— Цяпер у горадзе дзяжурны патруль, прывозіць да нас бамжоў. На днях сем'ярых даставілі. Мы гэтых бяздомных накіравалі праходзіць медкамісію. Не факт, што яны да нас вярнуцца, толькі адзін захацеў застацца. Ёсць асобы, якія прыныцываюць такі лад жыцця. Свабода, магчыма, падабаецца. Некаторыя з іх — людзі з парушанай псіхікай. Мне здаецца, разважны чалавек не дазволіць сабе так жыць, лаціць па памойках. Вакансій хапае — ідзі працуй, — разважае Павел Андрэвіч.

МУЖ-ЗАБОЙЦА І КРЫЎДЛІВАЯ ЖОНКА

Гісторыя няшчасця (ці сьвядомага выбару?) у кожнага бяздомнага свая. Кагосьці падманулі нячыстыя на руку рэзльтары, іншыя адсядзелі ў турме, а калі выйшлі, не было куды вяртацца. Хапае і алкаголікаў. Адзін мужчына прапіў дзве кватэры, што засталіся яму ад бацькоў. Сярод бамжоў апынуўся нават былы бізнэсмен з дзвюма вышэйшымі адукацыямі. Калі збанкрутаваў, пачаў піць, жонка яго кінула. Вярнуцца да нармальнага жыцця мужчына не змог: не захацеў. Але ёсць гісторыі са шчаслівым канцом. Дырэктар установы ўзгадвае жанчыну,

Віктар спадзяецца хутка зарабіць грошы на ремонт хаты і вярнуцца на Слонімшчыну.

якая таксама «прагарэла» на бізнэсе і стала співаца. У начлежцы, праўда, затрымалася ненадоўга, чатыры месяцы пабыла. Потым узялася за сябе: выйшла замуж і адкрыла турыстычную фірму.

Ідзём знаёміцца з пастаяльцамі. Бабулі Тамары праз некалькі дзён спаўняецца 70. Невысокая, худзенькая, з прыгожымі вачыма жанчына ўспамінае, як яны з мужам атрымалі кватэру. Яна ў той час працавала і дворнікам, і прадаўцом, прыглядала за хворым мужам-інвалідам. Грошы былі. Пяць гадоў сям'я пражыла ў сваёй кватэры, а пасля смерці мужа жанчыну выселілі: яны не былі распісанымі.

— Што нажыла, усё прапала, — уздыхае старая. — Штосьці з рэчаў прадала, астатняе аддала за так. Няма мне да каго пайсці. Ёсць сястра, цудоўная, дапамагала шмат. Але яна сама хворая, чатыры інсульты перанесла... Тут добра, тут нармальна. Супрацоўнікі ні ў чым не адмаўляюць. «Добрай раніцы» кажуць, размаўляюць з намі.

Суседка Тамары, Таццяна, некалі была поварам — курсантаў карміла. Пакой атрымала пры вадэнай акадэміі. А потым яе мужа пасадзілі ў турму за забойства. Запэчычанасць за пакой Таццяна вярнуць не змагла.

— Мужу далі трынаццаць гадоў, дзесяць ужо адсядзёў. Але я яго не чакаю. Ён і мяне скалечыў: дзв'ярыма па назе даў, расколіна на шчыкалатцы з'явілася. Толькі з палачкай цяпер хаджу, — прызнаецца жанчына.

Сын Таццяны памёр, дачка жыве ў Мінскай вобласці. Выйшла замуж, нарадзіла дваіх дзяцей. Сын у першы клас ходзіць.

— Дачка хацела мяне да сябе забраць, — кажа пенсіянерка. — Але як я паеду? Разам з ім бацькі мужа жывуць, і так месца няма. Цяпер слізга на дварэ, не магу выйсці. Зіму пераважаю тут, потым з'еду. У мяне бацькоўская хата на Гомельшчыне стаіць, сястра на той жа вуліцы жыве. Пенсію атрымліваю. Але я ўсю не бэру: назва-

пашваю. Няхай ляжыць да лета. Улетку больш грошай трэба: ягады пойдуць, цукар буду купляць, варэнне гатаваць. У грыбы хадзіць люблю. Вось няма ў мяне зараз пруткоў, з пенсіі набуду. Я і капелюшы, і шкарпэткі, і кофты вязаць умею.

На калідоры сустракаем яшчэ аднаго жыхара начлежкі. Наш новы знаёмы — пенсіянер, працуе тут дворнікам. Калісьці быў добрым мулярам. За 30 гадоў шмат чаго бабудаваў: школы, садкі, крамы. А сабе нічога не зрабіў. Дзядуля раскавае, што разам з каханай жанчынай жыў у Мінску:

— Яна кватэру атрымала, а я ў той час у чарзе стаяў. Злавалася: «Што табе, месца тут мала будзе?» Я і зняўся з уліку. Паўгода заставалася пастаяць, каб жыллё далі. Крыўдна...

«ПРАФЕСІЙНЫЯ» ЖАБРАКІ

Павел Андрэвіч папярэджае, што не ўсе бяздомныя кажуць праўду: — Некаторыя любяць фантазіраваць. Сорамна, напэўна, за сябе. Жанчына ў нас жыве, 15 гадоў адсядзела за забойства зяця. Дваццаць нажавых раненняў. А карэспандэнтам распавяла, што баначку ікры баклажаннай сцягнула. Прыходзяць псіхолагі з ім і працаваць, але ж яны самі сабе псіхолагі. Мы ўжо казалі, каб дзяўчат маладых з рэдакцыі не дасылалі: бяздомныя проста здэкуюцца з іх.

Сярод бамжоў хапае «прафесійных» жабракоў. Нават тыя, хто атрымлівае добрую пенсію, сядзяць ля цэркваў ці падземных пераходаў і просяць міласціну. За дзень зарабляюць больш, чым некаторыя працоўнікі за месяц.

— Інваліды, якія страцілі ногі, звычайна кажуць, што атрымалі траўму на вытворчасці. Насамрэч, большасць дзесці абмарозілася і падхапіла гангрэну. Пры такім ладзе жыцця яны ж не прытрымліваюцца санітарных правілаў. Я такім міласціну не падаю, толькі бабулям. Ужо ведаеш сваіх кліентаў, можаш і паўшчуваць, калі сустракаеш на вуліцы, — кажа Павел Андрэвіч.

У адным з пакояў на ложку сядзіць Сяргей. Інвалід першай групы, бязногі. Бяссплатныя пратэзы мужчына пакуль не атрымаў. Стаяў на ўліку, але, калі падышла чарга, Сяргея ў начлежцы ўжо не было, бадзёўся недзе. Раскавае, што раней працаваў рэстаўратарам Мірскага замка і Траецкага прадмесця, выгадаваў трох дачок (адна з іх зараз жыве ў Італіі). Праўда ці не — вырашайце самі.

— Ды не патрэбны я нікому, — Сяргей, які да гэтага жартаваў, нечакана прыціх. — І ў інтэрнаце, што праз дарогу, жыць не хачу: сочаць за табой, быццам за злачынцам. Там чалавек абмежаваны, а мне падабаецца хоць неяк рухацца.

Утрыманне аднаго пастаяльца ў начлежцы, пры стапрацэнтнай напаяльнасці, каштуе сто тысяч рублёў у дзень. Цяпер — каля 200 тысяч.

— Гэтая сума разлічваецца з улікам амартызацыі будынку, заробкаў супрацоўнікаў, камунальных паслуг, — тлумачыць Павел Андрэвіч. — Многія абураюцца: маўляў, навошта выдаткоўваць на бяздомных бюджэтныя сродкі? Але ж гэта таксама людзі, ім трэба дапамагаць.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

Пенсі ў Томы (на пярэднім плане) няма. І родных, якія захацелі б прытуліць, таксама.

Фота Надзеі БУЖАН.

Каментарый у тэму

Жанна РАМАНОВІЧ, старшыня Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай ахове Мінгарвыканкома:

— Ад праблемы бяздомнасці, на жаль, ніхто не застрахаваны. У еўрапейскіх краінах каля шасці працэнтаў насельніцтва адносіцца да катэгорыі асоб без пэўнага месца жыхарства. Аднак большасць бяздомных нічога не зрабіла для дзяржавы ці сваёй сям'і. Мне здаецца, неабходна прымаць нарматыўны акт, які б дазволіў больш агрэсіўна змагацца з гэтай сітуацыяй. У нас няма пакарання за валацужніцтва. Згодна з Канстытуцыяй, мы не можам прымусяць чалавека працаваць.

Бязногі Сяргей раскавае, што, калі едзе ў аўтобусе, людзі самі прапаноўваюць яму грошы.

■ Спажывец

КУПЛЯЙ СВАЁ. КАЛІ ЗНОЙДЗЕШ...

Міністэрства гандлю за парушэнні заканадаўства аб гандлі прыпыніла працу сямі сеткавых крам «Электрасіла» (у Мінску, Пінску, Маладзечне, Мазыры) і «5 элемент» (у Гомелі, Ваўкавыску, Слоніме). Для навадзення парадку ў гандлёвых аб'ектах кіраўнікам сетак адведзена дзесяць дзён.

У распаўсюджанай з гэтай нагоды міністэрствам інфармацыі гаворыцца, што па выніках праверкі 27 крам вышэйназваных сетак, якія рэалізавалі пераважна імпартаў бытавую тэхніку і спадарожныя тавары, парушэнні былі выяўлены ў кожным гандлёвым аб'екце з ліку правяраных. У прыватнасці, у асобных з іх былі выяўлены факты падману пакупнікоў, незахаваў асартыментных пералікаў, рэалізацыі прадукцыі са скончаным тэрмінам прыдатнасці (мыйныя сродкі, картрыджы, сродкі для чысткі і г. д.), адсутнасці цэннікаў, інфармацыі пра тавары на беларускай ці рускай мовах, краінах іх паходжання, анатацый з асноўнымі тэхнічнымі характарыстыкамі і г. д.

Напрыклад, як паведамляе прэс-служба Мінгандлю, «у краме «5 элемент» у Слоніме ў продажы быў прадстаўлены толькі адзін тэлевізар айчынай вытворчасці з пяці, прадугледжаных асартыментным пералікам. Пры гэтым у наяўнасці мелася 37 відаў імпартаў тэлевізараў. Таксама адсутнічалі ў краме прасы беларускай вытворчасці (імпартаў было 12), меўся ў продажы толькі адзін пыласос айчынай вытворчасці з чатырох, прадугледжаных асартыментным пералікам (імпартаў было 15). У гэтым гандлёвым аб'екце таксама прапаноўваліся элементы сілкавання са скончаным тэрмінам прыдатнасці».

І «ГІПА» ТУДЫ Ж...

З той жа самай фармулёўкай днямі былі зачынены тры супермаркеты «Гіпа»: у сталіцы па вуліцах Жукоўскага і Чарвякова, а таксама ў вёсцы Баравая Мінскага раёна.

Усяго Міністэрства гандлю правярыла сем крам «Гіпа». Пры гэтым ва ўсіх гандлёвых аб'ектах былі выяўлены парушэнні: факты рэалізацыі тавараў са скончаным тэрмінам прыдатнасці (каўбасныя вырабы, рыбы, піва, мыйныя сродкі і інш.), рэклама алкаголю, незахаваў асартыментных пералікаў, няправільнае афармленне зніжак і г. д.

Напрыклад, у краме па вуліцы Жукоўскага былі знойдзены пратэрмінаваныя тавары на суму 3,5 мільёна рублёў, у краме па вуліцы Чарвякова — на 3,2 мільёна рублёў. А ў краме ў вёсцы Баравая адсутнічала звыш 25 працэнтаў тавараў айчынай вытворчасці, прадугледжаных асартыментным пералікам для данага тыпу аб'екта.

Дарэчы, паводле інфармацыі Міністэрства гандлю, па аб'ёме рознічнага таваразвароту сетка «Гіпа» летася увайшла ў першую тройку сеткавых крам краіны. Цяпер яна ўключае ў сябе дзесяць крам, у тым ліку сем у Мінску, па адной — у Мінскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцях. Каля 75 працэнтаў выручкі прыпадае на гандлёвыя аб'екты, размешчаныя ў сталіцы і Мінскім раёне.

Сяргей РАСОЛЬКА

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2014 года

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	на 01.10.2014	на 01.10.2013
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		721 741	385 799
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		5 705	13 325
4	Средства в Национальном банке	1103		845 026	1 398 216
5	Средства в банках	1104		1 394 217	1 769 881
6	Ценные бумаги	1105		3 218 480	1 936 231
7	Кредиты клиентам	1106		15 244 797	13 696 523
8	Производные финансовые активы	1107		491	32
9	Инвестиции в зависимые юридические лица			14 171	15 219
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица			-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		149	149
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		1 255 185	915 449
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110		3 367	5 991
14	Деловая репутация			-	-
15	Прочие активы	1111		371 805	301 978
16	ИТОГО активы	11		23 075 134	20 438 793
17	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
18	Средства Национального банка	1201		100	479 328
19	Средства банков	1202		10 432 968	10 226 812
20	Средства клиентов	1203		8 772 118	6 565 235
21	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		180 834	121 980
22	Производные финансовые обязательства	1205		-	683
23	Прочие обязательства	1206		360 234	416 794
24	ВСЕГО обязательства	120		19 746 254	17 810 832
25	КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		1 174 075	1 174 075
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		369 718	245 427
29	Фонд переоценки статей баланса	1214		615 782	487 437
30	Накопленная прибыль	1215		1 140 297	697 994
31	Всего капитал, принадлежащий головной организации-банку			3 299 872	2 604 933
32	Доля неконтролирующих акционеров			29 008	23 028
33	ВСЕГО капитал	121		3 328 880	2 627 961
34	ИТОГО обязательства и капитал	12		23 075 134	20 438 793

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 октября 2014 года

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт пояснительной записки	на 01.10.2014	на 01.10.2013
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 794 449	1 448 334
2	Процентные расходы	2012		848 287	773 871
3	Чистые процентные доходы	201		946 162	674 463
4	Комиссионные доходы	2021		492 719	370 358
5	Комиссионные расходы	2022		160 150	100 912
6	Чистые комиссионные доходы	202		332 569	269 446
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		514	(196)
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		2 473	22 825
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		65 977	47 235
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(1 556)	(20 673)
11	Чистые отчисления в резервы	207		329 068	175 786
12	Прочие доходы	208		212 074	195 223
13	Операционные расходы	209		689 381	543 302
14	Прочие расходы	210		35 911	80 562
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		503 853	388 673
16	Налог на прибыль	212		80 504	74 359
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		423 349	314 314
18	Базовая прибыль на простую акцию			-	-
19	Разводненная прибыль на простую акцию			-	-
20	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц			(1 234)	1 773
21	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц			-	-
22	Итого прибыль (убыток)			422 115	316 087
23	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации-банку			407 133	302 232
24	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)			14 982	13 855

Председатель Правления

П.В.Каллаур

Главный бухгалтер

Л.А.Филиппова

Дата подписания 27 ноября 2014 года

Отчетность размещена на сайте www.belveb.by в разделе «О банке / Финансовые показатели деятельности банка / Квартальная финансовая отчетность за 2014 год, составленная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь».

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 27.12.2013 № 6. УНП 100010078.

РУП «Институт недвижимости и оценки»

► ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
► ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

Извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ЗАО «АТЛАНТ»

Лот № 1	Магазин с инв. № 110/D-272303	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Промышленная, д. 42	Начальная цена с НДС, долл. США	Задаток с НДС, долл. США	Шаг аукциона, %
			1 347 736	13 477	5
ОПИСАНИЕ					
Назначение – торговое помещение. Общая площадь изолированного помещения – 1250 м². Площадь застройки – 1 364 м². Год постройки – 1998. Фундамент – сборный ж/б. Стены, перегородки – кирпичные. Перекрытия чердачные, подвальные – ж/б плиты. Крыша – рулонная, совмещенная. Полы – плитка по бетонной стяжке. Проемы оконные – двойные, створчатые. Проемы дверные – пластиковые. Наружная отделка – оштукатурено, побелено. Внутренняя отделка – стены и потолок обшиты пластиком, в санузлах плитка. Центральное отопление – металлические радиаторы. Водопровод – газопроводные трубы. Электроосвещение – скрытая проводка. Телефон – здание каблировано. Горячее водоснабжение – централизованно. Вентиляция – приточно-вытяжная. Лифты – грузовые. Канализация – чугунные и пластиковые трубы. Пристройка, холодная пристройка, подвал, крыльцо.					
УСЛОВИЯ					
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 5 (пяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Валюта торгов – доллар США. Валюта платежа – белорусский рубль. Условия оплаты приобретенного на аукционе Объекта согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при заключении договора купли-продажи Объекта. Сумма для оплаты Объекта производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на дату подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) возмещает Продавцу в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона: - затраты на определение рыночной цены Объекта в размере					
5 008 776 (Пять миллионов восемь тысяч семьсот семьдесят шесть) белорусских рублей с учетом НДС 20%; - затраты на организацию аукциона, но не более 25 000 000 (Двадцать пять миллионов) белорусских рублей. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 1% (одного процента) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Сумма для оплаты задатка за участие в аукционе производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на дату подписания протокола о результатах аукциона. Сумма для оплаты задатка за участие в аукционе производится в белорусских рублях с применением официального курса Национального банка Республики Беларусь на день платежа. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.					
Аукцион состоится 29.01.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 61.					

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копии свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверяющую нотариально; организациям и физ.лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового

реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявителем (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр.лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках не подлежат разглашению.

Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ № 703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ЗАО «АТЛАНТ», проводимом 29 января 2015 г.

Организатор: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Аукцион состоится 16.01.2015 в 10.00 по адресу: 220030, г. Минск, просп. Независимости, 11/1, 2 этаж, конференц-зал. Организатором аукциона является

республиканское унитарное предприятие «Отель «Минск», находящееся по адресу: г. Минск, просп. Независимости, 11.

На аукционе выставляется право заключения договора аренды недвижимого имущества:

1. Помещение №208, арендуемой площадью 30,6 кв.м, на втором этаже изолированного помещения по просп. Независимости, 11, корп. 2-2 в г. Минске; с центральным отоплением, электроснабжением, телефонизацией; срок аренды – 3 года; начальная цена продажи – 780 300 рублей; размер задатка – 78 000 рублей; целевое использование – размещение офиса; ставка арендной платы за 1 кв.м – 306 000 рублей.

2. Помещение № 420, арендуемой площадью 35,3 кв.м, на четвертом этаже изолированного помещения по просп. Независимости, 11, корп. 2-2 в г. Минске; с центральным отоплением, электроснабжением, телефонизацией; срок

аренды – 3 года; начальная цена продажи – 900 150 рублей; размер задатка – 90 000 рублей; целевое использование – размещение офиса; ставка арендной платы за 1 кв.м – 306 000 рублей.

3. Помещение № 532, арендуемой площадью 27,3 кв.м, на пятом этаже изолированного помещения по просп. Независимости, 11, корп. 2-2 в г. Минске; с центральным отоплением, электроснабжением, телефонизацией; срок аренды – 3 года; начальная цена продажи – 696 150 рублей; размер задатка – 69 600 рублей; целевое использование – размещение офиса; ставка арендной платы за 1 кв.м – 306 000 рублей.

Документы на участие в аукционе принимаются с 16.12.2014 по 14.01.2015 с 8.30 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, просп. Независимости, 11/2, каб. 232. Документы, поданные после 16.00 14.01.2015, не рассматриваются.

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049 «О мерах по реализации Указа Президента Республики Беларусь от 07 мая 2009 № 238».

Для участия в аукционе участник в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе:

- перечисляет задаток на р/с № 301200006014 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП 100973184, ОКПО 37372251, РУП «Отель «Минск»;
- подает заявление на участие в аукционе;
- заключает соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
- предоставляет копию платежного документа о перечислении задатка.

Помимо указанных документов:

- физическое лицо предъявляет документ, удостоверяющий личность;
- индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации;
- юридическое лицо (резидент Республики Беларусь) – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; нерезидент – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка

должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, в заявлении сообщает о нахождении на территории Республики Беларусь представителя с указанием даты выдачи Министерством иностранных дел Республики Беларусь разрешения на открытие представительства, номера и срока действия разрешения.

Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.

Копии документов предоставляются без нотариального засвидетельствования.

Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано.

При отсутствии и лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.

Порядок определения победителя аукциона:

- торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;

- аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимает только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством, составляет 10 000 000 рублей.

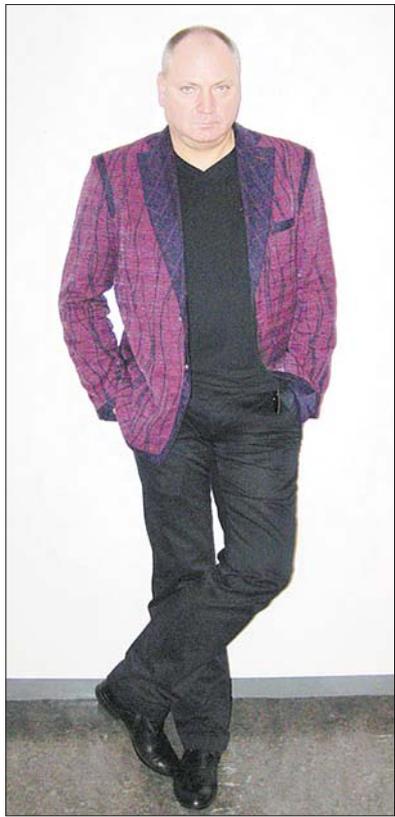
Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на расчетный счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участником документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участником перед началом аукциона под роспись.

Договор аренды по результатам аукциона заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Телефон для справок: (8-017) 209-91-26, (8-017) 209-92-78.

■ Гасцёўня

Саша ВАРЛАМАЎ:

«МОДУ ДЫКТУЮЦЬ ВУЛІЦЫ»

апанутай — як кажуць, «ні ў чым». Усю сваю душу яна перадала ў музыцы, і музыка гучала душой піяністкі. Уся яе жаночая сутнасць выяўлялася такім неверагодным чынам. І я ўявіў сабе: што, калі б гэтая піяністка была апранута ад дызайнера? Ці змагла б яна вось гэтак жа дакладна раскрыць сваю душу? Відавочна, што глядачы ўбачылі б толькі абалонку, а тое, што за ёй знаходзіцца, засталася б для ўсіх нераскрытай таямніцай. Адзенне — гэта ўсяго толькі абалонка для чалавечага цела, не болей.

— **Як, на ваш погляд, трэба змяніцца лёгкай прамысловасці, каб айчынная адзенне насілася не горш за замежныя брэндзі і чапляла сваёй прывабнасцю?**

— Я не буду казаць пра беларускую лёгкае прамысловасць, бо ёсць каму пра яе клапаціцца. Ужо сапраўды не мне вырашаць іх праблемы, не мне і разважаць пра іх. Цалкам відавочна, што яна існуе ў нейкіх штучных умовах. Калі ж казаць пра рэальныя рынкі... Як толькі беларускі легпрам стане ў адзін шэраг з сусветнымі брэндамі — усё будзе зразумелым. Любая прадукцыя павінна быць запатрабаванай і канкурэнтаздольнай.

— **Што вы асабіста больш за ўсё вітаеце ў стылі? Дзёркасць? Элегантнасць? Вытанчанасць? Выклік?**

— Мне бліжэй людзі, у якіх унутры ёсць тое, вакол чаго можна ствараць аправу з адзення. Гэта людзі, у якіх ёсць патрэба быць у пэўным асяродку (а не ў якім заўгодна) і быць заўважанымі там. Як правіла, гэта людзі не мадэльнага тыпу, і мне зусім не важна, якія ў іх параметры.

Калі вы паставіце ў шэраг мноства бліскучых навагодніх ёлак, то вы не ўбачыце непаўторнасці кожнай з іх. Так і ў людзей. Гэта не азначае, што трэба голымі хадзіць. Але ж за бляскам звычайна хаваюць тое, што паказваць сорамна...

Уявіце сабе спружыну, якая доўгі час была сціснута. Яе адпусцілі. І што, гэтая спружына адразу ж зойме сваё натуральнае становішча ў вольным стане? Не, вядома. Нейкі час яна будзе кідацца з боку ў бок, пакуль не стане на сваё законнае месца. Тое ж самае адбываецца і з людзьмі, пакуль яны «шукаюць сябе», развіваюцца і знаходзяць сваё месца ў свеце.

— **Падобна на тое, што тэма самаідэнтыфікацыі беларусаў пачынае пранікаць ва ўсё сферы жыцця: адкрываюцца курсы па беларускай мове; Аляксандра Герасіменя правяла Мовасір; на Беларускім тыдні моды гэтай восенню прэзентавалі адзенне, якое спалучае традыцыйныя беларускія ўзоры і колеры. Ці стане папулярным, на ваш погляд, стыль, які ўключае традыцыйныя беларускія элементы?**

— Пры ўсёй павазе да патрыятычных пачуццяў карэнных беларусаў я не падзяляю наймавернага захаплення ад таго, што адбываецца. Проста гэтая «тэма» стала яшчэ адной «забавай». Запэўніваю вас, што пасля такіх паказаў наведвальнікі вяртаюцца дадому ў паўсядзённай вопратцы.

Я асабіста — касмапаліт. Не прызнаю іншых межаў, акрамя мяжы паміж добром і злом, ды і гэтыя межы рэальна наўрад ці існуюць. Але добра, што з'явіўся хоць такі патрыятызм, бо раней не было падобнага спосабу

самаідэнтыфікацыі... А ўвогуле самадастатковаму чалавеку не трэба вешаць на сябе ніякі ярлык для таго, каб адчуваць сябе такім.

— **Ці ёсць у прыгажосці нацыя?**

— Не ведаю, не бачыў. Не лічу, што бываюць прыгожыя нацыі і непрыгожыя. Калі гэта інакш, то гэта шавінізм. А ў моды не можа быць нацыянальнасці, гэтым яна і моцная. Мода — паняцце інтэрнацыянальнае.

— **Хто сёння вызначае моду?**

— Вуліцы. Для нас гэта, скажам, праспект Незалежнасці, а ў Парыжы, напэўна, Манмартр, Елісейскія палі. Новыя модныя тэндэнцыі зыходзяць ад вуліц, асноўнай масы людзей, а не ад тых, хто ездзіць у машынах і глядзіць на жыццё з вышыні гмахаў. Вуліца — гэта жывая кроў моды.

— **Каго з цяперашніх беларускіх дызайнераў адзення і аксесуараў вы можаце вылучыць як найбольш таленавітых?**

— Мне падабаецца, як працуюць Святлана Гнядзёнак, Людміла Лабкова, Таня Марыніч, Карына Галсцяч. Тое, што яны робяць, — разумна, вытанчана, прыгожа... Таня Марыніч стварыла апошнюю калекцыю па матывах шатландскіх замкаў. Гэта было еўрапейскае адзенне. Таму ў яе і быў поспех. Яна зрабіла тое, што ёй бліжэй, а не што замовілі.

— **Ці ёсць у вас любімы блог пра моду?**

— У блогах, якія апавядаюць пра апошнія модныя падзеі, у асноўным былі апісаны арганізацыйныя моманты, колькасць і разнастайнасць ежы пасля паказу. Так і хочацца спытаць: «А ці быў хлопчык?» Моду наогул там паказвалі ці ўсё абышлося толькі багатым фурштэтам? Не варта бытаць модныя паказы з бясплатнай раздачай сацыяльных аб'ектаў. У блогах ні слова не было сказана пра моду.

— **У чым заключаецца асаблівасць беларускіх дзяўчат, на ваш погляд?**

— Беларусь — гэта краіна жанчын. Жанчыны тут маюць неабмежаваную ўладу, але яны не ведаюць, што з ёю рабіць, як распарадзіцца сваімі магчымацямі. Беларусь — гэта краіна, дзе матрыярхату больш, чым дзе б там ні было. І гэта не дрэнна, гэта асаблівасць нашага грамадства. Прычым, сапраўдны матрыярхат дазваляе ўсім і заўсёды ўвасабляць свае жаданні і ідэі і быць самім сабой, а патрыярхальнае грамадства — гэта казарма, як правіла.

Калі гаварыць пра стыль, у многіх беларускіх модніц накладныя пазногці неверагоднай даўжыні, і адзенне неверагодных расфарбовак. Пры гэтым усё гэта ніяк не звязана стылем паміж сабой. Больш ярка з жанчын розных краін апранаюцца лацінаамерыканкі, але ў іх касцюм адпавядае іх тэмпературы. А калі такое бачыш у паўночных шыротках, то ўсё гэта... здзіўляе, мякка кажучы.

Жанчына — гэта ідэя, глабальная думка, жыццё. Паводзіць сябе і апранацца жанчынам варта адпаведна сваёй значнасці ў гэтым жыцці.

— **І апошняе пытанне: ці варта адпавядаць новым тэндэнцыям? І як зразумець, што вольна гэта — ваш непаўторны стыль?**

— Слепа слухаць не варта нікога: ні мадэляра, ні дызайнера, ні цырульніка, ні візажыста. Калі вы паставіце ў шэраг мноства бліскучых навагодніх ёлак, то вы не ўбачыце непаўторнасці кожнай з іх. Так і ў людзей. Гэта не азначае, што трэба голымі хадзіць. Але ж за бляскам звычайна хаваюць тое, што паказваць сорамна...

Алеся ВАРАБ'ЁВА

■ На слыху

Першай прыгажуняй свету стала будучы медык з ПАР

У нядзелю ў сталіцы Вялікабрытаніі завяршыўся 64-ы конкурс прыгажосці «Міс свету-2014». Перамогу ў ім атрымала прадстаўніца Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі Ролэн Строс, якую, дарэчы, яшчэ задоўга да фіналу букмекеры разглядалі як адну з найбольш верагодных фаварытак. Другое месца заняла Эдзіна Кулшар з Венгрыі, трэцяе дасталася прадстаўніцы ЗША Элізабет Сафрыт.

Нягледзячы на тое, што сёлета шоу талантаў і дзясвохага хараства было азмірочана гібеллю адной з яго ўдзельніц (19-гадовая «Міс Гандурас» Марыя Хасе Альваранда была застрэлена бойфрэндам сваёй сястры), іншых канкурсантак гэта не спалохала. Больш за 120 дзяўчат з розных краін свету прыехалі некалькі тыдняў таму ў Лондан, каб паспаборнічаць за пераходны тытул каралевы прыгажосці. Сярод іх прэтэндавала

• ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»

Конкурс «Міс Свету» — адзін з найстарэйшых і самых прэстыжных конкурсаў прыгажосці — упершыню адбыўся ў Вялікабрытаніі ў 1951 годзе. Акрамя ўласна выбару самых прыгожых дзяўчат свету, ён мае моцны дабрачынны складнік, аб чым сведчыць дэвіз «Прыгажосць з сэнсам». Паводле правілаў, кожная пераможца «Міс свету» атрымлівае разам з каронай права цягам года пражываць у Лондане і ганаровы абавязак удзельнічаць у разнастайных дабрачынных праектах як прадстаўнік «Miss World Organisation».

на перамогу і прадстаўніца нашага краіны Вікторыя Мігановіч. Дзяўчаты ўдзельнічалі ў папярэдніх конкурсах, каб набраць дадатковыя балы і мець больш шанцаў на выхад у фінал: яны дэманстравалі свае творчыя здольнасці і спартыўныя таленты, нацыянальныя касцюмы і вясчэрнія ўборы, дэфілявалі ў купальніках і расказвалі пра свае дабрачынныя ці іншыя сацыяльна значныя праекты, а таксама давалі персанальныя інтэрв'ю судзейскай калегіі... Заставалася ў напружаным рэлеўціўна-трэніровачным графіку дзяўчат і месца для падрыхтаванай арганізатарамі культурнай праграмы — наведвання знакамітага мюзікла «Прывід оперы» ў тэатры Яе Вялікасці, аглядных экскурсій па Оксфардзе і Віндзоры і г.д.

На жаль, хоць Вікторыя Мігановіч выдатна паказала сябе, а таксама ўборы айчыннага дызайнера Наталлі Ляхавец, у топ-25 беларуска не трапіла. Гэта таксама і прадстаўніца Расіі Настасся Кастэнка, якая прайшла ў чвэрцьфінал конкурсу, выбыла ўжо на наступным этапе шоу.

Пра новую «Міс свету» вядома, што 22-гадовая Ролэн вучыцца на 4-м курсе медыцынскага факультэта і збіраецца стаць урачом.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

КЕРАМЗИТ
Новолукомль Novolukoml
КЕРАМЗИТ

ОАО «ЗАВОД КЕРАМЗИТОВОГО ГРАВИЯ г. НОВОЛУКОМЛЬ»

Керамзит – тепло- и звукоизоляционный материал насыпью и фасованный по 0,8 м³ и 0,05 м³
Коэффициент теплопроводности 0,0912 – 0,1099 Вт/м·°С

Керамзитобетонные блоки «ТермоКомфорт» – стеновой материал XXI века

- Сопротивление теплопередаче фрагментов стен, м²·°С/Вт: 3,38; 3,7; 4,26
- Индекс изоляции воздушного шума, дБ: 51; 53; 55

РЕ, 211162, Витебская обл., Чашникский р-н, г. Новолукомль, Крупскоешоссэ, 1

Продукция сертифицирована, имеет СЕ-маркировку

Наша продукция комфортна, экологична и долговечна!

Тел./факс: (+375 2133) 5-60-31, 5-66-11, 5-53-08, 5-73-47
www.keramzit.by e-mail: info@keramzit.by

Дэйв ЛЬЮИС:

«У МАІМ ТЭЛЕФОНЕ ДАГЭТУЛЬ ЁСЦЬ НУМАР САЛЕЯ»

Вяртацца ў хакейную зборную Беларусі — добрая звычка. След за Гленам Хэнланам нашу зборную ўзначаліў іншы канадзец — Дэйв Льюіс.

У 2008–2010-м ён працаваў асістэнтам Глена Хэнлана. Цяпер жа Льюісу прапанавалі кантракт галоўнага трэнера. Па словах кіраўніка хакейнай федэрацыі Ігара Рачкоўскага, першая частка дагавора разлічана да канца сезона — гэта, так бы мовіць, выпрабавальны тэрмін. Тым не менш, пагадненне з канадскім спецыялістам прадугледжана да 2018 года. На сваёй першай афіцыйнай прэс-канферэнцыі новы настаўнік нашай зборнай шмат успамінаў пра Руслана Салея, здзіўляў веданнем статыстыкі і запэўніваў, што гэты яго прыход у каманду хуткім не будзе.

— Якія ўспаміны ў вас засталіся пра папярэдні беларускі этап вашай кар’еры?

— Памятаю, як развітваўся з камандай пасля чэмпіянату свету 2009 года. А затым, перад самай Алімпіядай у Ванкуверы, мне патэлефанавалі Руслан Салея і прапанавалі далучыцца да зборнай. Тады пацярылі вельмі крыўднае паражэнне ад Швейцарыі — усё вырашыў адзін буліт. Пасля матча Салея паклікаў мяне на піва з курынымі крыльцамі. Мяне гэта здзівіла, бо звычайна пасля такіх матчаў хакеісты хочучы пабыць сам-насам з сабой ці ў кампаніі блізкіх людзей. Ён быў не толькі выдатны спартсмен, але і чалавек з вялікім сэрцам. Такі тып гульцы, як Руслан, — аснова каманды. Хакеіст, які давярае партнёрам і якому давяраюць партнёры. Менавіта дзякуючы такім спартсменам усё члени зборнай, ад трэнераў да масажыстаў, — на адной хвалі. І толькі тады поспех магчымы. Дарэчы, у маім тэлефоне дагэтуль «забіты» нумар Салея...

— А каго з беларускіх хакеістаў памятаеце?

— З тых, хто быў у абойме чатыры гады таму, — Андрэй Стась, браты Касціцыны, Уладзімір Дзянісаў, Андрэй Антонаў. Міхаіл Грабоўскі — адзін з лепшых хакеістаў свету. У Ванкуверы, дарэчы, яго вельмі не халала камандзе. У нядзелю назіраў за матчам «Дынама», уразіў Аляксея Калюжны. Яму быццам 27 гадоў, а не 37!

— Тым не менш Калюжны не зайўлены на першы збор...

— У Аляксея, як і ў некаторых іншых гульцоў, ёсць асабістыя справы, якія яны павінны вырашыць. Калюжнага, напрыклад, чакае медыцынскае абследаванне. Аднак ён усё роўна паедзе ў Швейцарыю, хаця і не зможа выйсці на лёд. Як капітан каманды, ён разумее, што патрэбны сваім паплечнікам, таму і прыняў такое рашэнне.

— Якія мэты ставіце на гэты кэмп?

— У нас прадугледжаны тры трэніроўкі. Хачу паэксперыментаваць, прымяніць некалькі новых схем. Але ў першую чаргу трэба пазнаёміцца з гульцамі, наладзіць кантакт.

— Хто будзе вашымі асістэнтамі?

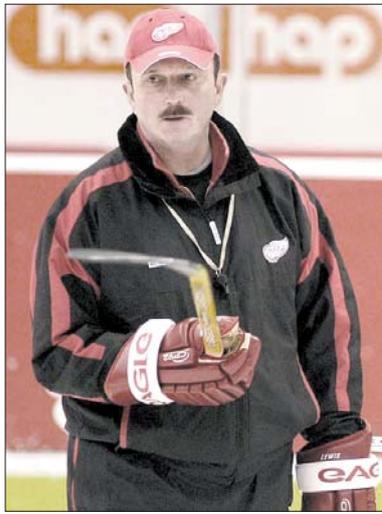
— На першы кэмп са мной паедуць Алег Антоненка, Аляксандр Журык і Андрэй Кавалёў.

— У зборнай Украіны вы працавалі з Міхаілам Захаравым. Пасля вашага прыезду ў Беларусь ён звязваўся з вамі?

— Так, у мяне была кароткая тэлефонная размова з Захаравым. Без канкрэтных тэм. Для больш прадметных абмеркаванняў патрэбны час.

— У вашы абавязкі будзе ўваходзіць выключна праца са зборнай ці плануецца дапамагчы выбудоўваць сістэму хакея ў краіне?

— Мой прырытэт — нацыянальная каманда Беларусі. Тым не менш я адкрыты, каб дзяліцца вопытам з

Дэйв Льюіс нарадзіўся 3 ліпеня 1953 года ў канадскім горадзе Кіндэрслі. З 1971 па 1988 гг. выступаў на пазіцыі абаронцы ў НХЛ. Правёў 16 сезонаў, забіўшы ў 1008 гульнях 36 галоў і набраўшы 224 ачкі. У 1987 г. пачаў трэнерскую кар’еру. Быў галоўным трэнерам такіх каманд НХЛ, як «Дэтройт Рэд Уінгз» і «Бостан Бруінз». Апошняя месца працы — «Караліна Харыкейнз» (асістэнт галоўнага трэнера). На ўзроўні нацыянальных зборных працаваў з камандамі Беларусі (2008–2010) і Украіны (2010–2011).

трэнерамі, маладымі гульцамі, сталымі хакеістамі. З гэтай нагоды збіраюся наведваць трэніроўкі юніёрскай і маладзёжнай каманд. Да таго ж мы ўжо абмяркоўвалі ў агульных рысах з кіраўніцтвам федэрацыі, як можна дапамагчы дзіцячаму і маладзёжнаму хакею ў Беларусі. Так што чым змагу — дапамагу.

— Якія плюсы і мінусы бачыце ў зборнай Беларусі?

— У апошні час я актыўна вывучаў статыстыку выступленняў беларускай зборнай на чэмпіянатах свету. Хачу падзяліцца некаторымі назіраннямі. У гульні ў большасці каманда звычайна дэманструе 15–16-ы вынік. Зразумела, што яго трэба паляпшаць. А вось у меншасці, на чэмпіянаце свету-2012, беларусы былі лепшымі. Тым не менш, калі ўзяць агульную розніцу забітых/прапушчаных шайбаў за апошнія тры турніры, атрымліваем несуццэзальную лічбу «-23». Думаю, з гэтых даных відаць, над якімі элементамі гульні трэба працаваць у першую чаргу.

— Рашэнне перабрацца ў Еўропу не паказалася вашай сям’і спрэчным?

— Жонка адразу падтрымала мяне. А вось маленькі ўнук наўрад ці зразумеў, куды знік дзед (усміхаецца). Скажу так: жыццё — штука непрадказальная. Можна, так складзецца, што гэтае рашэнне стане лепшым у маім жыцці.

— А калі жыццё акажацца настолькі непрадказальным, што «Дэтройт» («Дэтройт Рэд Уінгз» — каманда НХЛ. — Аўт.) прапануе вам кантракт?

— Такаго не здарыцца, паверце мне. Я 18 гадоў адпрацаваў у гэтым клубе і ўпэўнены, што кантракт мне не прапануюць. Бліжэйшыя некалькі гадоў я збіраюся прысвяціць працы на карысць беларускага хакея.

— Цікавае супадзенне: вы нарадзіліся 3 ліпеня, калі Беларусь святкуе Дзень Незалежнасці...

— Што я магу сказаць? Думаю, мы зладзім выдатную вечарыну (смяецца). Побач і іншыя важныя даты, Дзень Незалежнасці ў ЗША і Канадзе. Так што гэта адназначна будзе вельмі насычаны адрэзак.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Гэта сацыяльна актыўныя асобы. Ім даспадобы рабіць уплыў на сям’ю, сяброў, калег. Найбольшага

поспеху яны дасягаюць тады, калі іх дзейнасць зарыентавана на дабрыню, дапамогу і клопаты аб іншых. Іх любяць сябры і проста добрыя знаёмыя, таму што яны нясуць з сабой аптымізм, лёгкасць, адкрытасць. Народжаныя ў гэты дзень надзвычай чулівыя да ўсяго добрага і высакароднага. Для іх лягчэй распачаць штосьці новае, чым цыраваць старыя дзіркі. Галоўная задача для іх — навучыцца абмяжоўваць свае памкненні і займацца канкрэтнымі справамі, даводзячы іх да ідэалу.

Гэтыя людзі — непераўздымныя летуценнікі. З імі не так лёгка ўжывацца і знаходзіць агульную мову.

Для поспеху ім трэба як мага больш знаходзіцца ва ўласным свеце; ім лягчэй і прасцей працаваць па-за сценамі офісаў і кабінетаў. Народжаныя ў гэты дзень здольныя на вялікія здзяйсненні, якія патрабуюць тытанічных намаганняў: калі яны крочаць да выбранай мэты, то не паддаюцца ніякім абмежаванням. Выбуховыя рэакцыі, памяркоўнасць ці поўная абьякаваць, маніякальныя перыяды, якім спадарожнічае дэпрэсія, імгненны нястрыманага смеху і перыяды глыбокай маўкліваці — вось тыя полюсныя яскравыя фарбы, якія характарызуюць людзей гэтага дня. Выразнае гэтых праблем магчыма толькі ў стасунках і пры падтрымцы сяброў ці ў час, калі ў іх з’яўляецца магчымасць звяртацца да людзей і дзягаць узаемапаразумення праз агульныя інтарэсы.

НОВЫ РЭКОРД «ЗУБРАЎ»

У тыднёвым спартыўным аглядзе «Звязда» распавядае пра ўдалы адрэзак мінскага «Дынама» ў КХЛ, доўгачаканы под’ём беларускіх біятліністаў і крыўднае паражэнне Уладзіміра Самсонава.

1 На дзесяцідзённы перапынак хакейнае «Дынама-Мінск» ідзе з выдатнай статыстыкай і пазітыўным настроем. «Зубры» захоўваюць шасціматчавую пераможную серыю (рэкорд за час выступлення ў КХЛ!), якая пачалася пасля паражэння ад «Сочы» яшчэ ў канцы лістапада. За наступных шэсць гульняў падапечныя Любаміра Покавіча закідвалі сапернікам не менш чым тры шайбы за сустрэчу. Самыя буйныя перамогі — апошнія. «Дынама» разграміла омскі «Авангард» (6:2), пасля — казахстанскі «Барыс» (5:2). Цікава, што ў пачатку паядынку з «Барысам» канадскаму абаронцу Ніку Бэйлену ва ўрачыстай атмасферы ўручылі беларускі пашпарт.

Галоўны трэнер «Дынама» Любамір ПОКАВІЧ так прака-

ментаваў удалую серыю сваёй каманды: «Не задумваліся над працягам пераможнай серыі, проста рыхтаваліся да кожнай новай гульні. Хакеісты ў добрай форме, практычна ўсе здаровыя, спартыўная ўдача нам спадарожнічае — усё гэтыя фактары сышліся ў адно. Цяпер амаль што ўся каманда раз’язджаецца па зборных. А пакуль будзем працаваць з тымі, хто застаецца, падключым гульцоў з фарм-клубаў, з якімі ёсць кантракты».

2 Жаночая зборная Беларусі па біятлоне праз тры сезоны вяртаецца на п’едэстал! На этапе Кубка свету ў Хакфільцэне наша каманда заняла другое месца ў эстафеце. Апошні раз беларускі траплялі на эстафетны под’ём яшчэ ў сезоне 2011/2012. Адзначым, што на апошні этап Дар’я Домрачова адпраўлялася сёмай. Але, дзякуючы выдатнаму ходу па дыстанцыі, у кантактнай барацьбе з чэшкай Веронікай Віткавай на фінішы змагла здабыць для сваёй каманды «серабро». Пасля гэтага выніку беларускі ад-

разу «скокнулі» на другі радок у Кубку нацыі.

А вось у індывідуальных гонках у нашых дзяўчат не склалася. У спрынце Дар’я Домрачова фінішавала восьмай, а ў пас’юце, на жаль, не змагла палепшыць гэты вынік — толькі 13-е месца. А вось Надзея Скардзіна размяняла 36-е месца ў спрынце на 12-е ў гонцы пераследавання. Таксама двойчы ў «ачкі» трапіла Настасся Дубарэзава, у абедзвюх індывідуальных гонках этапа фінішавалішы 32-й.

У агульным заліку Кубка свету па-ранейшаму лідзіруе фінка Кайса Макарайнен. Дар’я Домрачова з адставаннем 77 ачкоў — на другім радку.

3 БГК імя Мяшкова ў матчы SEHA-лігі на выездзе атрымаў перамогу над харвацкім «Нексе» — 28:25. Лепшымі ў складзе брастаўчан былі Янка Бажовіч і Давід Шпілер: абодва набралі па 6 ачкоў.

Пасля перамогі галоўны трэнер БГК Жэльяка БАБІЧ каротка рэзюмаваў вынік матча: «Мы планавалі згуляць жорсткую, агрэсіўную абарону. І гэта ў нас атрымалася. Лічу, што перамогу заслужылі». Ужо сёння каманда правядзе чарговы паядынак Лігі чэмпіёнаў супраць «Заграба».

4 Уладзімір Самсонаў на стадыі чвэрцьфіналу спыніўся на завяршальным этапе сусветнага туру па настольным тэнісе, які праходзіў у Бангкоку. У матчы за выхад у паўфінал беларус нечакана саступіў сямнаццацігадзям нумару сусветнага рэйтыngu, прадстаўніку Ганконга Пенг Тангу — 1:4 (9:11, 6:11, 9:11, 11:9, 8:11). Нагадаем, што ў 1997 годзе Уладзімір Самсонаў становіўся пераможцам гэтага турніру.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.

Фота: Надзея БУЖАНА.

ГУМ

с 18 по 25 декабря

Новогодняя

СКИДКА

-20%

на непродовольственные товары

для справок
(017) 226 10 48
(029) 304 50 45
WWW.GUM.BY

Открытое акционерное общество «ГУМ» Минск, пр.Независимости, 21
Магазин «Всё для детей» Минск, ул.Я.Лучины, 22

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона)
 по поручению ОАО «Завод Легмаш» (продавец)
 проводит повторный открытый аукцион по продаже
здания корпуса 22 (бытовая часть)
 об. пл. 6012 кв.м, инвентарный номер 240/С-40051,
 расположенного по адресу:
 Витебская область, г. Орша, ул. Якубовского, д. 69.

Начальная цена – 1 344 534 800 бел. руб с НДС.
 Земельный участок для обслуживания здания магазина пл. **0,2634 га**, предоставлен продавцу на праве аренды по 04.03.2083 для обслуживания здания корпуса 22 (бытовая часть).
Задаток 10% от начальной цены лота перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».
 Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Республика» от 01.10.2014 г.
 Договор купли-продажи должен быть подписан в течение **10 (десяти)** рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**.
 Аукцион состоится **30.12.2014** в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.12.2014** до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71.

Утерянный бланк строгой отчетности «Страховой полис по добровольному страхованию имущества» в количестве 1 штуки серии ИГ № 1591917 в Представительстве Белгосстраха по Столбцовскому району считать недействительным.

УНП 600013344

ДОПОЛНЕНИЕ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ИТЕРАБЕЛСТРОЙ» (СООО «ИТЕРАБЕЛСТРОЙ»)

Дополнение в проектную декларацию «Бизнес-центр по ул. М. Танка. 1 этап строительства. Многоквартирный жилой дом со встроенно-пристроенными помещениями административного, общественно-бытового назначения и подземным гаражом-стоянкой», размещенную в газете «Звезда» № 215 (27079) от 11.11.2011.

Проектную декларацию, опубликованную СООО «ИТЕРАБЕЛСТРОЙ» по объекту «Бизнес-центр по ул. М. Танка. 1 этап строительства. Многоквартирный жилой дом со встроенно-пристроенными помещениями административного, общественно-бытового назначения и подземным гаражом-стоянкой» читать со следующим дополнением:

«Совместное общество с ограниченной ответственностью «ИТЕРАБЕЛСТРОЙ» для привлечения дольщиков (физических и юридических лиц) к строительству по договорам создания объектов долевого строительства дополнительно предлагается одно административное помещение № 12, расположенное на 4 этаже встроенно-пристроенной части жилого дома общей площадью 37,19 кв.м.

Стоимость 1 кв.м административных помещений составляет – 27 553 750 (двадцать семь миллионов пятьсот пятьдесят три тысячи семьсот пятьдесят) белорусских рублей, включая НДС по ставке 20%, что эквивалентно 3 149 (три тысячи сто сорок девять) долларам США по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату утверждения Застройщиком стоимости 1 м², включая НДС по ставке 20%.

Стоимость 1 м² объекта долевого строительства остается неизменной в долларовом эквиваленте на весь срок строительства.

Объект передается со следующими выполненными в полном объеме работами:

- полы – цементно-песчаная стяжка;
- стены – оштукатуренные;
- окна – витражное остекление;
- установка электротехнической арматуры;
- телефонизация, доступ в Интернет, IP-телевидение;
- пожарно-охранная сигнализация.

Предполагаемый срок ввода жилого дома в эксплуатацию – 26 декабря 2014 г.

Ознакомление дольщиков с объектом долевого строительства и условиями заключения договоров на строительство производится в офисе СООО «ИТЕРАБЕЛСТРОЙ» по адресу: г. Минск, ул. Калиновского, д. 77 А, консультации по тел. (017) 283-98-19; (017) 283-98-20, (029) 270-04-31.

УНП 800003891

Педсовет

НОВЫЯ МАГЧЫМАСЦІ ДЛЯ ПРАФЕСІЙНАГА РОСТУ

Тэрмін паміж атрыманнем педагогам другой і першай кваліфікацыйнай катэгорыі скарачаны да двух гадоў. Пастановай Міністэрства адукацыі ад 26 лістапада 2014 года ў дзейні парадка правядзення атэстацыі педагогічных работнікаў унесены некалькі важных карэктываў.

Трэба патлумачыць, што раней педагог, якому была прысвоена другая кваліфікацыйная катэгорыя, толькі праз тры гады мог звярнуцца ў атэстацыйную камісію ўстановы адукацыі па атрыманне першай катэгорыі. А цяпер ён зможа павысіць сваю катэгорыю ўжо праз два гады з дня прысваення папярэдняй кваліфікацыйнай катэгорыі.

Акрамя таго, у выключных выпадках педагогічны работнік па хадаініцтве кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі, індывідуальнага прадпрыемальніка або атэстацыйнай камісіі можа быць дапушчаны да атэстацыі на прысваенне першай кваліфікацыйнай катэгорыі без уліку прысвоенай раней кваліфікацыйнай катэгорыі і стажу працы на пасадзе, па якой ён праходзіць атэстацыю. Але для гэтага патрабуецца згода начальніка ўпраўлення адукацыі аблвыканкама або старшыні Камітэта па адукацыі Мінгарвыканкама.

А са згоды міністра адукацыі педагог можа быць дапушчаны, так бы мовіць, па-за чаргой і да атэстацыі на прысваенне вышэйшай катэгорыі.

Такое рашэнне прынята, каб матываваць педагогічных работнікаў да павышэння прафесійнага ўзроўню, у тым ліку каб падтрымаць таленавітых маладых спецыялістаў і даць ім дарогу.

Надзея НІКАЛАЕВА

БОБОВИЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ГОМЕЛЬСКОГО РАЙОНА

21 января 2015 года в 15.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Инженерная инфраструктура	Расходы по подготовке (руб.)	Начальная цена земельного участка (руб.)	Задаток (руб.)
1.	Бобовичский с/с, д. Цыкуны, ул. Лесная, участок № 8 А	321080801101000088	0,1444 га	Имеется возможность подключения электроснабжения	2519120 и расходы за опубликование в СМИ	29 915 100	2 991 510
2.	Бобовичский с/с, д. Старые Дятловичи, ул. Октябрьская, участок № 36	321080801001000266	0,1457 га	Имеется возможность подключения электроснабжения, централизованного водоснабжения	2459880 и расходы за опубликование в СМИ	21 695 050	2 169 505
3.	Бобовичский с/с, агрогородок Бобовичи, ул. Интернациональная, участок № 42	321080800601000640	0,1215 га	Имеется возможность подключения электроснабжения, централизованного водоснабжения, канализации, газификации	830760 и расходы за опубликование в СМИ	104 383 750	10 438 380
4.	Бобовичский с/с, агрогородок Бобовичи, ул. Садовая, участок № 34 В	321080800601000641	0,1500 га	Имеется возможность подключения электроснабжения, централизованного водоснабжения, газификации	5187550 и расходы за опубликование в СМИ	107 390 700	10 739 070

Аукцион состоится по адресу: Гомельский район, аг. Бобовичи, ул. Пролетарская, д. 1 А, зал заседаний Бобовичского сельисполкома 21.01.2015 в 15.00.
 К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов, и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток в размере, порядке и сроке, определенные в извещении.
 Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.
Документы, необходимые для участия в аукционе:
 1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
 2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатков (на расчетный счет с отметкой банка).
 3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные

сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);
 3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.
 При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.
 Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в частную собственность единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5%).
 Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения,

осуществляются в установленном порядке победителем аукциона или единственным участником аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.
Задаток за участие в аукционе перечисляется на расчетный счет № 3641141020045 Бобовичского сельского исполнительного комитета, филиал № 302 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Барыкина, 94, МФО 151501664, УНП 400178403, код платежа 04901.
Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: Гомельский район, агрогородок Бобовичи, ул. Пролетарская, 1 А, Бобовичский сельский исполнительный комитет с даты опубликования извещения до 16 января 2014 года.
 Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в Бобовичском сельском исполнительном комитете. Контактные телефоны: **(8-0232) 910234, 910244, 910247.**
Председатель Бобовичского сельисполкома А.М.Парфёнцева

Извещение о проведении аукциона на право заключения договора аренды земельного участка

ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – БЕРЕЗИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Лот №	Местоположение земельного участка, кадастровый номер	Срок аренды, лет	Площадь земельного участка, га	Назначение земельного участка	Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона	Расходы, связанные с проведением аукциона	Начальная цена объекта, доллар США по курсу НБ РБ на дату принятия решения	Сумма задатка, доллар США по курсу НБ РБ на дату принятия решения
1.	Минская область, г. Березино, ул. М. Романович 620450100001003504 зем. участок, расположенный в охранной зоне линий электропередачи напряжением до 1000В, код – 13,2, площадь – 0,0001 га	50	0,2408	для размещения объектов многоквартирной жилой застройки (для строительства 40-квартирного 5-этажного жилого дома)	- внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка, с возможностью предоставления в установленном порядке рассрочки внесения платы за земельный участок; - возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения на р/с 3600611000204, ЦБУ № 602 филиала № 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, код 810, код платежа 04616; расходы по размещению извещения о проведении аукциона в СМИ будут определены на основании счета-фактуры; - осуществление в двухмесячный срок государственной регистрации права на земельный участок; - получение в течение одного месяца после осуществления государственной регистрации права на земельный участок разрешения на проведение проектно-изыскательских работ для строительства 40-ка квартирного 5-ти этажного жилого дома в г. Березино, ул. М. Романович; - занятие земельного участка не позднее шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство данного объекта; - безвозмездная передача в собственность Березинского РИК 5 процентов общей площади жилых помещений согласно решению Минского облисполкома № 978 от 14.11.2014 г.	9 989 590 бел. руб. в т.ч.: 570 000 – за гос. регистрацию; 9 419 590 – за работы по формированию зем. участка	8 109,86 (10 810 бел. руб. на 02.12.2014; решение Березинского РИК № 1990 от 02.12.2014)	810,986 (10 810 бел. руб. на 02.12.2014; решение Березинского РИК № 1990 от 02.12.2014)

1. Аукцион состоится 20 января 2015 года в 10.00 в малом зале заседаний Березинского райисполкома по адресу: г. Березино, ул. Октябрьская, 18.
2. Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Березино, ул. Октябрьская, 18, 2-ой этаж, кабинет № 18 с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00, **до 16.00 14 января 2015 года.** Также для участия в аукционе необходимо представить документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключить с Березинским райисполкомом или по его поручению с организацией соглашение.
 3. Кроме того, в комиссию или организацию представляются:
 гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
 индивидуальным предпринимателем (далее – ИП) – копия свидетельства о государственной регистрации ИП без нотариального засвидетельствования;
 представителем гражданина или ИП – нотариально удостоверенная доверенность;
 представителем или уполномоченным должност-

ным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
 представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
 представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
 При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.
4. Сумма задатка перечисляется на р/с 3600611000204, ЦБУ № 602 ф-ла № 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, код 810, УНП 600537220, получатель – ГУ МФ РБ по Минской обл., код платежа 04002.
5. Аукцион признается несостоявшимся если не результативным, если заявления на участие в нем подано только одним участником, или для участия в аукционе не было подано ни одного заявления, или на аукцион явился один из участников, или ни один из участников не явился на аукцион. Не допускаются начало торгов и продажа предмета аукциона по начальной цене.

6. Победитель аукциона должен подписать протокол в день проведения аукциона. Внесение платы за предмет аукциона осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения местным исполнительным комитетом решения о предоставлении победителю аукциона земельного участка.
 7. Шаг аукциона – 5 процентов от предыдущей цены, называемой аукционистом.
 8. В случае если победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол о результатах аукциона, не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона, не возместил затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, а также в случае если участники аукциона отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 20 процентов от начальной цены, внесенный ими задаток не возвращается.
Дополнительную информацию можно получить по тел.: 8 (01715) 5-57-71, 5-56-39.

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже оборудования ОАО «Белорусский цементный завод»

ЛОТ № 1. Мельница домола МСС 3,2*8,5 № 1 (инв. № 210066) и мельница домола МСС 3,2*8,5 № 2 (инв. № 210065) расположенные в г. Костюковичи.
Характеристика объектов: год выпуска 1993, производительность 65 т/час, внутренний диаметр трубы 3200 мм, длина трубы барабана 8520 мм, номинальная частота вращения 18,5 мин ⁻¹ , масса мелющих тел 80 т, мощность двигателя 1000 кВт. Оборудование частично разукрупнено.
Условия продажи – демонтаж и транспортировка осуществляются за счет приобретателя объектов.
Начальная цена продажи 5 700 980 400 (пять миллиардов семьсот миллионов девятьсот восемьдесят тысяч четыреста) рублей с учетом НДС 20%
Сумма задатка 285 050 000 (двести восемьдесят пять миллионов пятьдесят тысяч) рублей.

Аукцион состоится 16 января 2015 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 4-411.
Продавец объекта – ОАО «Белорусский цементный завод».

Организатор аукциона – ООО «БелИнвестОценка». К участию в торгах допускаются юридические и физические, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), представившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, а также следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ. лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица – документ, подтверждающий полномочия. Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.

Задаток перечисляется Организатору аукциона на р/с № 3012150544012 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369. Получатель – ООО «БелИнвест-

Оценка», УНП 191692351.

Аукцион проводится в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже объектов недвижимости и иного имущества, утвержденным Организатором торгов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Аукцион проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести объект. Данный участник объявляется победителем аукциона, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона. В ходе аукциона участники могут предлагать свою цену за продаваемый объект в соответствии с порядком проведения аукциона.

Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по 15.01.2015 включительно по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 4, оф. 411 (здание ГО «Белресурсы»). Заключительная регистрация участников 16.01.2015 с 14.00 до 14.45 по месту проведения аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты его проведения.

Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона; заключить договор купли-продажи с ОАО «Белорусский цементный завод» не позднее 7 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи в рабочее время магазина с 10.00 до 17.00. Контактный телефон ОАО «Белорусский цементный завод»: +37529-540-30-34. Дополнительную информацию можно узнать у Организатора аукциона: 8 (017) 398-28-50, 398-29-44, +37529-142 33 07; e-mail: belinvo@tut.by, на сайте belinvo.by

ЗВЯЗДА

16 СНЕЖНЯ 2014 Г.

15

Центр
Промышленной
Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Трест Белтрансстрой» (продавец)

проводит повторный открытый аукцион по продаже следующего имущества:

ЛОТ № 1: изолированное помещение административного назначения, инвентарный номер 100/D-64620, общ. пл. 447,2 кв.м, расположенное по адресу: Республика Беларусь, Брестская область, г. Брест, ул. Менжинского, д. 30, в т.ч. компьютерная сеть, теплосчетчик ТЭМ-05м-1 ДУ 32; теплосчетчик ТС-05. Начальная цена с НДС – 2 025 448 950 бел. руб.

Объекты недвижимости (Лоты №№2–6).

расположенные по адресу: г. Брест, ул. Карасева, 100:

ЛОТ № 2: Повышенный путь (протяженность 355,1 м) инвентарный номер 100/C-60978 (в т.ч. верхнее строение пути, бетонная площадка, подпорная стена, ж/б забор). Начальная цена с НДС – 3 973 182 640 бел. руб.

ЛОТ № 3: Здание административно-хозяйственное (бытовые помещения на 90 человек), общ.пл. 410,7 кв.м; инв. № 100/C-47319. Начальная цена с НДС – 1 226 136 160 бел. руб.

ЛОТ № 4: Механическая мастерская, общ. пл. 968,5 кв.м, инв. № 100/C-47329 (в т.ч. покрытие из бетонных плит, ограждение из ж/б плит на ж/б столбах, покрытие бетонное, ограждение из ж/б плит, трое металлических ворот). Начальная цена с НДС – 1 409 950 510 бел. руб.

ЛОТ № 5: Гараж автоколонны, общ. пл. 798,2 кв.м (в т.ч. покрытие бетонное, эстакада монолитная ж/б), инв. № 100/C-47340 (частично арендуется). Здание для хранения материалов (кладовки), общ. пл. 200 кв.м, инв. № 100/C-47334. Начальная цена с НДС – 1 660 262 440 бел.руб.

ЛОТ № 6: Помещение хозяйственного назначения, общ. пл. 34 кв.м, инв. №: 100/C-73106. Начальная цена с НДС – 90 772 130 бел. руб.

ЛОТ № 7: Здание склада металла, общ. пл. 208,3 кв.м, инвентарный номер 350/C-46920; здание прирельсового склада, общ. пл. 348,6 кв.м, инвентарный номер 350/C-46921 (частично арендуется), расположенные по адресу: г. Гомель, ул. Шоссейная, 9. Начальная цена с НДС – 240 922 109 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены лота перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 05.12.2014.

Оплата за предмет аукциона (лот) производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, который должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Аукцион состоится 30.12.2014 г. в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Советская, 8. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 29.12.2014 г. до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703.

Тел.: +375 17 280 36 37; 8029 183 69 71. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

(о проекте строительства многоэтажного жилого дома, не относящегося к жилым домам повышенной комфортности с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале ул. Лынькова – П. Глебки – проезд Масюковщина)

Информация о застройщике:

Общество с ограниченной ответственностью «КварталМЗС-Строй», расположенное по адресу: г. Минск, пер. Козлова, д. 7 «Б», ком. 300, режим работы: понедельник–пятница – 9.00–18.00, обед – 13.00–14.00, суббота, воскресенье, государственные праздники – выходной.

Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191702269 решением Мингорисполкома от 30.12.2011 г.

В течение последних трех лет застройщик не осуществлял строительство жилых домов.

Информация об объекте строительства:

Цель строительства – ввод в эксплуатацию объекта: «Многоэтажный жилой дом, не относящийся к жилым домам повышенной комфортности, с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале улиц Лынькова – П.Глебки – проезда Масюковщина».

Этапы и сроки реализации строительства:

Начало строительства жилого дома – **03 сентября 2014 г.**, нормативный срок строительства **19 месяцев**.

Государственная экспертиза проектной документации:

экспертное заключение № 166-8-2009, выданное 15.01.2009 г. и № 225-60/14 выданное 06.05.2014 г. Дочерним Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза по г. Минску».

Местонахождение строящегося многоэтажного жилого дома:

Местоположение объекта – г. Минск, Фрунзенский район, жилой дом в квартале улиц Лынькова – П.Глебки – проезда Масюковщина».

Характеристика строящегося многоэтажного жилого дома:

196-квартирный 15-этажный жилой дом, состоит из 2-х секций, с теплосилом и теплым техническим чердаком со встроенными помещениями товарищества собственников и помещениями общественного и административного назначения на 1-ом этаже. Крыша – рулонная с организованным внутренним водостоком. Отопление и горячее водоснабжение осуществляется от городских сетей. Система поквартирного отопления – горизонтальная двухтрубная. В качестве нагревательных приборов приняты стальные радиаторы. Регулировка теплоотдачи приборов осуществляется термостатическими вентилями с термостатическими головками. Коммерческий учет тепла осуществляется теплосчетчиком, установленным в узле ввода теплосилом. Регулирование автоматического отпуска тепла осуществляется в тепловом пункте.

Поквартирный учет тепла осуществляется индивидуальными счетчиками. Для поквартирного учета горячей и холодной воды предусмотрена установка индивидуальных счетчиков. На каждую квартиру предусмотрен электронный многотарифный электросчетчик. Окна в доме из ПВХ-профиля с двойными стеклопакетами. Остекление лоджий исполняется из ПВХ-профиля с одинарным остеклением. Для организации кабельного телевидения и сети интернет проектом предусматривается прокладка волоконно-оптического кабеля (ВОКС) от существующего телекоммуникационного шкафа Минских телевизионных информационных сетей, расположенного по улице Лынькова до жилого дома с установкой оптических узлов. Телефонная сеть организована путем прокладки волоконно-оптического кабеля (ВОКС) от АТС Минских городских телефонных сетей до оптического шкафа дома, далее прокладкой оптоволоконных распределительных кабелей в квартиры. Транспортное обслуживание жилого дома предусмотрено от существующей транспортной городской системы с ул. Лынькова. Для жилого дома предусматривается система дымоудаления из общих поэтажных коридоров жилого дома, системы подпора воздуха в лифтовых шахтах при пожаре. В здании запроектирована кольцевая сеть водопровода с установкой пожарных кранов. Каждая секция дома оборудована 2-мя лифтовыми установками грузоподъемностью 400 кг, 630 кг. Жилой дом оборудован домофонной связью.

Количество квартир в доме – 196 шт.

Общее количество квартир в секции № 1 – 98 квартир, из них:

- 28 – однокомнатных квартир площадью 50,27 м²

- 56 – двухкомнатных, в том числе:

- 14 квартир по 63,24 м²

- 14 квартир по 66,22 м²

- 7 квартир по 67,91 м²

- 1 квартира по 68,61 м²

- 2 квартиры по 70,55 м²

- 4 квартиры по 71,52 м²

- 3 квартиры по 71,85 м²

- 14 – трехкомнатных квартир площадью 89,65 м²

Общее число квартир в секции № 2 – 98 квартир, из них:

- 28 – однокомнатных квартир площадью 50,27 м²

- 56 – двухкомнатных, в том числе:

- 14 квартир по 63,24 м²

- 14 квартир по 66,22 м²

- 7 квартир по 67,91 м²

- 1 квартира по 68,61 м²

- 2 квартиры по 70,55 м²

- 4 квартиры по 71,52 м²

- 3 квартиры по 71,85 м²

- 14 – трехкомнатных квартир площадью

89,65 м².

На первом этаже дома располагаются помещения административного и общественного назначения в количестве 13 шт. и помещения товарищества собственников.

Согласно решению Мингорисполкома строительство жилых помещений будет осуществлено с привлечением граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий из расчета 5% от общей площади жилых помещений многоэтажного дома.

Количество предлагаемых объектов долевого строительства:

Гражданам, не состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, для заключения договоров создания объектов долевого строительства предлагается всего **10 (десять)** квартир, из них:

- 4 однокомнатных за №№ 11, 24, 116 и 124, общей площадью 50,27 м² жилой площадью 18,93 м²;

- 2 двухкомнатных за №№ 26 и 115 общей площадью 63,24 м² жилой площадью 32,03 м²;

- 2 двухкомнатных за № № 14 и 21 общей площадью 66,22 м² жилой площадью 31,73 м²;

- 1 трехкомнатная за № 34 общей площадью 70,05 м² жилой площадью 38,31 м²;

- 1 трехкомнатная № 119 общей площадью 89,65 м² жилой площадью 51,60 м².

Цена на объект долевого строительства:

Стоимость одного квадратного метра общей площади жилого помещения для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий с учетом всех затрат и вознаграждения застройщика, составляет:

Для однокомнатных квартир – 1450 долларов США;

Для двухкомнатных квартир – 1400 долларов США;

Для трехкомнатных квартир – 1350 долларов США.

Действует система скидок. Первый взнос составляет 20 – 30% от общей стоимости квартиры и вносится в течение 10 (десяти) банковских дней с момента регистрации договора.

Оставшаяся сумма денежных средств вносится по согласованному сторонами графику.

Платежи по договору создания объекта долевого строительства осуществляются с пересчетом долларового эквивалента в белорусские рубли по курсу, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день оплаты. Стоимость 1 кв. метра жилого помещения в долларовом эквиваленте является фиксированной до окончания исполнения договора.

Изменение цены объекта долевого строительства производится в одностороннем порядке по инициативе Застройщика

в связи с определением фактической площади объекта долевого строительства по результатам технической инвентаризации РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» если установленная договором площадь объекта долевого строительства увеличится или уменьшится на 1 (один) процент и более.

Цена, определенная настоящей проектной декларацией на указанные в ней объекты долевого строительства, считается действительной по ним до момента опубликования новой декларации.

Права застройщика на земельный участок:

решение Минского районного исполнительного комитета (Минский райисполком) от 14 февраля 2013 г. № 334 «О предоставлении в постоянное пользование земельного участка общей площадью 0,5980 га для строительства и обслуживания многоэтажного жилого дома, не относящегося к жилым домам повышенной комфортности, с помещениями общественного и административного назначения и подземной гараж-стоянкой в квартале улиц Лынькова – П.Глебки – проезда Масюковщина»; свидетельство о государственной регистрации прав на земельный участок № 500/1109 – 4512 от 15 марта 2013 г. и № 500/1109 – 4513 от 15 марта 2013 г.

Элементы благоустройства:

Территория проектируемого объекта обеспечена непрерывной сетью благоустроенных пешеходных путей и зон, которая включает тротуары по основным направлениям движения пешеходных потоков. В местах пересечения пешеходных путей с проезжей частью устроены участки с пониженным бортом высотой не более 0,02 м для безбарьерного передвижения инвалидов, лиц, пользующихся креслами-колясками, престарелых и взрослых с детскими колясками. Предусмотрены парковки в количестве 2-х машино-мест для спецавтотранспорта для инвалидов с нарушением функций опорно-двигательного аппарата, включая передвижающихся на креслах-колясках. Для маломобильных групп населения запроектированы пандусы и электромеханические подъемные платформы типа ПВ 450 («Гомельлифт», РБ).

Проектом предусмотрено полное благоустройство территории с организацией подъезда, парковками общей вместительности на 39 машино-мест, подземной гараж-стоянкой на 16 машино-мест, тротуаром для пешеходов, дорожки и площадки к жилому дому из бетонной плитки. На территории строительства жилого дома запроектирована площадка для чистки вещей, площадка для крупно-габаритного мусора. Детская игровая площадка рас-

полагается на близлежащей территории. Территория оборудуется малыми формами архитектуры.

Имущество, передаваемое застройщиком дольщикам после ввода жилого дома в эксплуатацию:

помещение товарищества собственников, теплосилом дома предназначено для размещения инженерных сетей, межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие ненесущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию многоквартирного дома, поступают в общую собственность дольщиков.

Предполагаемый срок ввода многоэтажного жилого дома в эксплуатацию:

28 февраля 2016 года.

Договор строительного подряда:

договор строительного генподряда № 17-03/14 от 17.03.2014 г., заключен Застройщиком с обществом с ограниченной ответственностью «ИСМД-СтройСервис».

Порядок приема заявлений от граждан, желающих принять участие в долевом строительстве квартир:

Прием заявлений от граждан осуществляется по месту нахождения ООО «КварталМЗС-Строй»: понедельник и среда – с 9.00 до 12.00, вторник и четверг – с 14.00 до 17.00, кроме выходных и праздничных дней. Время приема предварительно согласовывается по телефону: велком 8029-171-02-40; гор. 299-55-16 и 299-55-28.

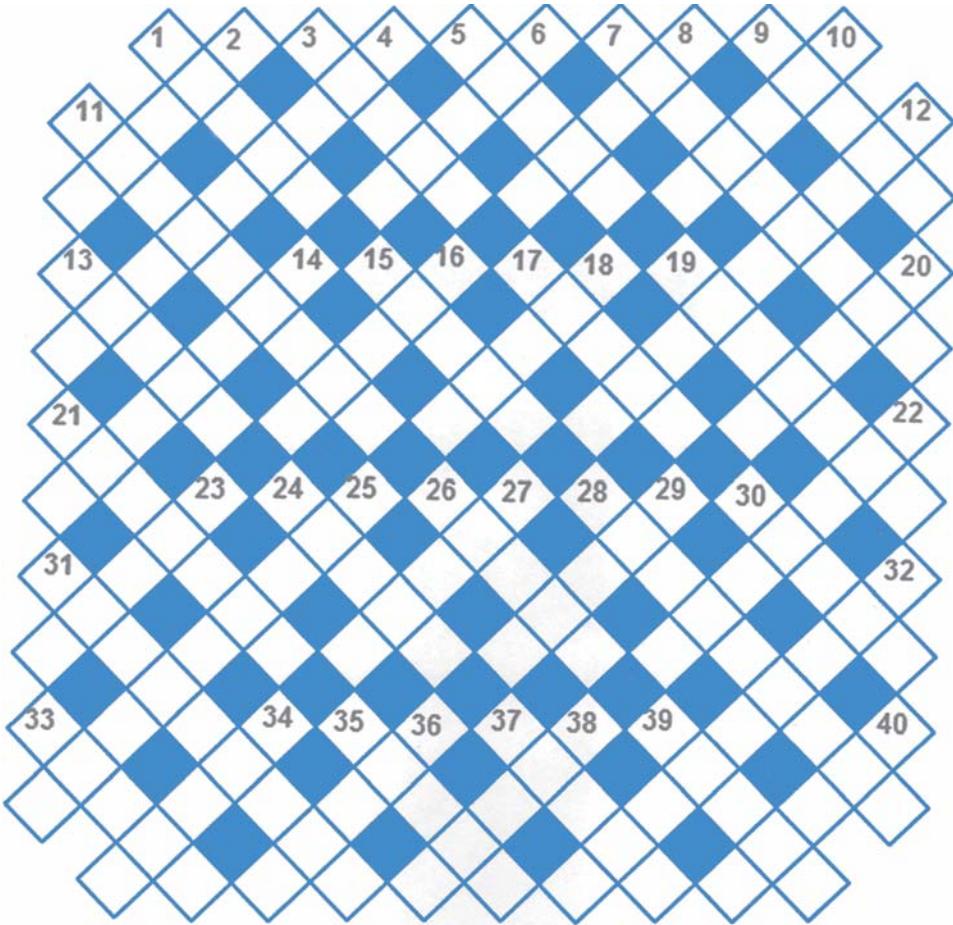
Для подачи заявления необходимо личное присутствие гражданина и его паспорт. Прием заявлений осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных квартир.

Если гражданин, желающий принять участие в долевом строительстве, в течение пяти календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу, и ООО «КварталМЗС-Строй» оставляет за собой право заключения договора на заявленную квартиру с другим гражданином.

Условия ознакомления с объектом долевого строительства:

Ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисе застройщика – ООО «КварталМЗС-Строй», г. Минск, пер. Козлова, д. 7 «Б», комн. 300.

СЛАВА І ГОНАР ЗЯМЛІ БЕЛАРУСКАЙ

1. Беларускі кампазітар, аўтар оперы «Кастусь Каліноўскі». 2. Знакаміты мастак са Смілавічаў, прадстаўнік Парыжскай школы. 3. Заслужаны дзеяч навукі Беларусі, афталмолаг, Герой Сацыялістычнай Працы. 4. Адна з прафесій заснавальніка беларускага гістарычнага жывапісу А. Драздовіча. 5. Письменнік, па прыгодніцкай апоэсеці якога быў пастаўлены першы мастацкі беларускі фільм «Лясная быль». 6. Рэжысёр, што стаяў ля вытокаў нацыянальнага кінематографа. 7. Аўтар кнігі «Беларускі балет і сучасная тэма», выдадзенай у 1989 годзе. 8. Народны артыст Беларусі, які зняўся ў фільмах «Гадзіннік спыніўся апоўначы», «Веснавія навальніцы» і іншых. 9. Усеагульная павага, слава, што акружаюць імя трохразовай алімпійскай чэмпіёнкі, Героя Беларусі, біятланісткі

Дар'і Домрачавай. 10. Полацкі ювелір XII стагоддзя, які стварыў шэдэўр старажытнага беларускага мастацтва — напастольны крыж Еуфрасінні Полацкай. 11. Навука, аснову якой у Беларусі закладвалі Л. Зізаній, І. Насовіч, Я. Карскі. 12. Беларускі танцоўшчык, з 1974 года — саліст дзяржаўнага харэаграфічнага ансамбля «Харошкі». 13. Французскі жывапісец і графік, адзін з буйнейшых прадстаўнікоў мадэрнізму, у 1917 годзе — кіраўнік Школы мастацтваў у Віцебску. 14. Заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, аўтар партрэта славуэтага кампазітара Я. Цікоцкага. 15. Наша сучасніца, складальніца першага беларускага батанічнага слоўніка. 16. Архітэктар, удзельнік распрацоўкі і забудовы цэнтра Мінска. 17. Аўтар рамана-эсэ «Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае». 18. Праслаўленая бела-

руская гімнастка, абсалютная чэмпіёнка XXIV Алімпійскіх гульняў. 19. Легендарны сярднэваковы рыцар, беларускі шляхціц, што адолеў воіна-волата з Залатой Арды і вызваліў землі ВКЛ. 20. Стваральнік дакументальнага фільма «Знойдзеш Бацькаўшчыну блізка», прысвечанага класіку літаратуры Я. Купалу. 21. Гіганцкае палатно, на якое наша суайчынніца А. Кішчанка адлюстравала больш за 80 партрэтаў самых знакамітых асоб мінулага і сучаснасці. 22. Празаік з Капыльшчыны, адзін з пачынальнікаў беларускага

нарыса. 23. Беларуская, неаднаразовы прызёр Алімпійскіх гульняў і міжнародных чэмпіянатаў па акадэмічным веславанні. 24. Першы на Беларусі майстар спорту СССР, неаднаразовы чэмпіён краіны. 25. Спецыяльнасць, што вызначыла лёс знакамітага беларуса Дамейкі, нацыянальнага героя Чылі. 26. Род мастацтва, якім захапляўся ў родным фальварку Празарокі Ігнат Буйніцкі. 27. Любімы від спорту праслаўленай мінчанкі Вікторыі Азаранкі. 28. Драматург, па сцэнарыях якога пастаўлены фільмы «Дзяўчынка шукае бацьку», «Неадкрытыя астравы» і іншыя. 29. Беларускі друкар, выдаваў у Вільні творы М. Багдановіча, Я. Коласа, Цёткі, а таксама слоўнік, календары. 30. Народны пісьменнік Беларусі. 31. Касманаўт, двойчы герой Савецкага Саюза, уладжэнец Міншчыны. 32. Кніга, выдадзена ў 1562 годзе на беларускай мове ў друкарні, заснаванай у Нясвіжы С. Будным. 33. Беларускі фалькларыст, аўтар серыі кніг «Бібліятэчка народных свят і прысвяткаў». 34. Паэтэса, якая ў 1906 годзе выдала першы зборнік «Скрыпка беларуская» пад псеўданімам «Гаўрыла з Полацка». 35. Славуты харавы дырыжор, збіральнік і даследчык беларускага фальклору. 36. Родны горад Героя Савецкага Саюза, маршала авіяцыі С. Красоўскага. 37. Беларускі батанік, аўтар шматлікіх навуковых прац у галіне ліхеналогіі, сістэматыкі ніжэйшых раслін. 38. Жанр вершаванага твора Я. Коласа «Новая зямля». 39. Скульптар, стваральнік партрэтаў Я. Цікоцкага, Я. Маўра, Ф. Скарыны і іншых дзеячаў беларускай культуры. 40. Письменнік са Случчыны, імя якога занесена ў спіс Х.К. Андерсена.

Склаў Іосіф КАРПЫЗА, г. Ляхавічы.

СЁННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.23	16.47	7.24
Віцебск	9.20	16.29	7.09
Магілёў	9.13	16.37	7.24
Гомель	9.01	16.43	7.42
Гродна	9.37	17.04	7.27
Брэст	9.29	17.13	7.44

Месяц

Апошняя квадра 14 снежня. Месяц у сузор'і Шалей.

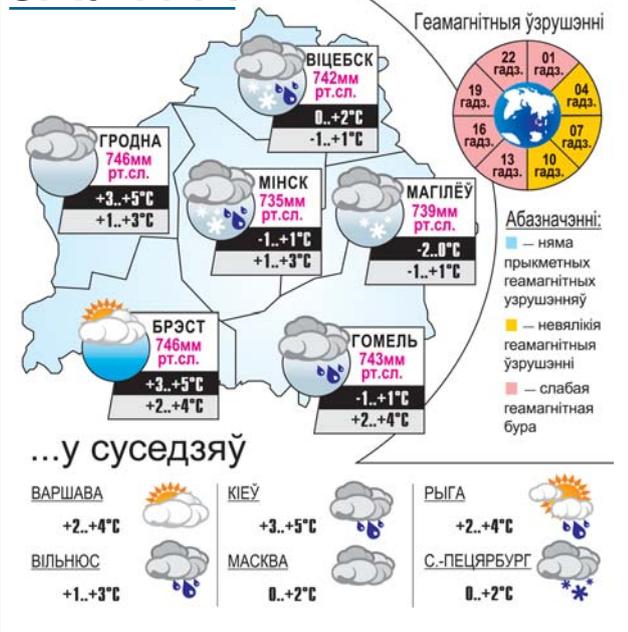
Імяніны

Пр. Андрэя, Георгія, Івана, Мікалая, Савы, Сафрона, Фёдара. К. Аліцый, Альбіны, Здзіслава, Себасцяняна, Яўсея.

Фота Алесі БАРАБ'ЕВАЙ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

У краме.
— А ў вас ёсць нейкія навагоднія зніжкі?
— Так, вось гэтыя тавары не падаражэлі.

— Як твайго ката клічуць?
— Удзень ці ўначы?

Наш інструктар па тэорыі ваджэння сказаў: «Чым больш я вас выпускаю, тым больш баюся пераходзіць дарогу».

Муж сказаў, што я разумніца і прыгажуня! І не важна, чый муж сказаў!

— Вы часта сварыцеся з жонкай?
— Мы наогул не сварымся!
— Сапраўды?
— Мы адразу пераходзім да бойкі!

— Калі я дакажу, што гатовы да дарослых адносін, мы сходзім на «Пінгвінаў Мадагаскара» яшчэ раз?

Мужчыны больш пераборлівыя і капрызныя.

Жанчыну задаволіць як чорнае манто і белы аўтамабіль, так і наадварот. А мужчыну падавай пышныя грудзі і плоскі жывот, а наадварот — ніяк.

Раісу Аляксандраўну КОРШУН з вёскі Нягневічы Наваградскага раёна віншуем з 55-годдзем! Жадаем усяго самага найлепшага: здароўя, шчасця, сямейнага дабрабыту!

**Няхай дзеці, унукі табе нясуць
Спакой, радасць і натхненне,
Няхай гады весела ідуць
І зносяць прэч усе сумненні.**

Муж, дзеці, унук Саша.

Даты Падзеі Людзі 16 СНЕЖНЯ

1770 год — нарадзіўся Людвіг ван Бетховен, нямецкі кампазітар. У фінал сваёй 9-й сімфоніі Бетховен уключыў спевы хору, парушыўшы тым самым правілы музычнага жанру і выклікаўшы крытыку. Але прэм'ера сімфоніі скончылася авацыямі. Кампазітар не чуў іх: ён цалкам аглух і сядзеў спінай да залы. Тады адзін са спевакоў асцярожна ўзяў Бетховена за плечы і павярнуў да публікі. Наогул геній Людвіга не ўкладваўся ў традыцыйныя рамкі. Пра яго арыгінальнасць і цяжкі характар хадзілі небыліцы і легенды. Аднойчы вядомы скрыпач Фелікс Радыкаці крытычна выказаўся аб новым творы Бетховена, прагледзеўшы яго партытуру. На што кампазітар адказаў: «Гэты твор напісаны не для вас. Яго змогуць ацаніць толькі нашчадкі».

1814 год — нарадзіўся Адам Завадскі, друкар, выдавец. У 1830—1836 гг. дапамагаў бацьку ў выдавецкіх справах. У 1836-м і 1837 годзе наведаў друкарні, кнігарні і бібліятэкі Гданьска, Торуні, Кракава, Варшавы, Берліна, Лондана, Лейпцыга, Парыжа, дзе збіраў матэрыялы для бібліяграфічнай працы бацькі. З 1838-га — кіраўнік выдавецкай справы, працягнуў працу над складаннем бібліяграфіі. У 1840—1857 гг. выдаў працу А.Б. Ёхера «Бібліяграфічна-гістарычны агляд польскай літаратуры і навук» у 3-х тамах. Неапублікаваны бібліяграфічны матэрыялы пазней дасталіся К. Эстрайхеру. Памёр у 1875 годзе.

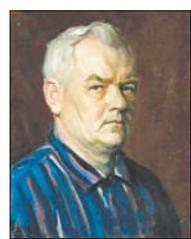
1903 год — нарадзіўся Іван Восіпавіч Ахрэмчык, жывапісец, народны мастак Беларусі (1949), прафесар

(1964). Працаваў у галіне партрэта, тэматычнай карціны, пейзажа, манументальнага жывапісу. Стварыў сюжэтна-тэматычныя карціны, якія вызначаюцца гістарычнай дакладнасцю: «Падпісанне маніфеста аб утварэнні БССР», «Уступленне Чырвонай Арміі ў Мінск», «Арганізацыя Савецкай улады ў Гомелі» і інш. Адна з лепшых яго прац — «Абаронцы Брэсцкай крэпасці». У гады Вялікай Айчыннай вайны супрацоўнічаў з выданнем «Раздавім фашысцкую гадзіну». Напісаў партрэты У. Уладзімірскага, Я. Міровіча, П. Пестрака і інш. Працаваў таксама ў жанры пейзажу: «Сонечны дзень», «Квітнеючы бэз», «Летні пейзаж». Сярод твораў манументальнага мастацтва — пано для Усебеларускай выставы сельскай гаспадаркі і прамысловасці ў Маскве (1939), плафон «Дружба народаў» у Беларускай рэспубліканскай Тэатры юнага глядача (1955). З 1963 года выкладаў у Беларускай тэатральна-мастацкім інстытуце. Памёр у 1971 годзе.

Было сказана

Андрэй ВОЛЯН, філосаф, ідэолаг Рэфармацыі на Беларусі (XVI—XVII стст.):

«Законы з'яўляюцца сродкам гарманізацыі чалавечага свавольства і нахабства».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар—галoўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСЬКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: п'ясуаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.

Тыраж 20.010. Індэкс 63850. Зак. № 5127.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

15 снежня 2014 года.

СОЮЗ ЕВРАЗИЯ

Новости Союза

УЧАСТИЕ БЕЛАРУСИ В «ЭКСПО-2017» ПОДТВЕРЖДЕНО

На прошлой неделе в Министерстве иностранных дел Беларуси прошла презентация Всемирной специализированной выставки «Экспо-2017», которая будет проводиться в Астане. Наша страна подтвердила свое участие.

— Мы стали участниками первой презентации «Экспо-2017» в Республике Беларусь, получив базовую информацию о возможностях и, соответственно, об условиях, которые предоставляет казахстанская сторона, — отметил заместитель министра иностранных дел Александр ГУРЬЯНОВ. — До этого мы получили от делегации Казахстана оригинал официального приглашения от имени Президента Республики Казахстан Президенту Республики Беларусь принять участие. Пользуясь случаем, мы подтвердили нашу готовность стать активными участниками «Экспо-2017», учитывая, что тематика выставки, наши партнерские двусторонние отношения говорят о большой заинтересованности, больших возможностях присутствия на данном мероприятии. — Мы получили подтверждение, что Беларусь будет участвовать в нашей выставке, — заявил, в свою очередь, глава делегации Рапиль ЖОШЫБАЕВ, заместитель министра иностранных дел Казахстана. — Есть огромный интерес к ней со стороны государства, отдельных компаний.

По словам руководителя казахской делегации, тема выставки связана с альтернативными и возобновляемыми источниками энергии и затрагивает интересы многих стран, в том числе и Беларуси. — Мы благодарны белорусской стороне за всемерную поддержку наших инициатив. Это обоюдно, мы всегда поддерживаем друг друга в различных международных инициативах. Думаю, Беларусь будет представлена на нашей выставке на самом высоком уровне.

В тот же день Рапиль Жошбаев встретился с министром иностранных дел нашей страны. Дипломаты обсудили вопросы участия в «Экспо-2017», а также двусторонние взаимоотношения. Кроме того, Республиканский союз туристических ассоциаций Беларуси и Национальная компания «Астана Экспо-2017» подписали меморандум о сотрудничестве в сфере туризма. Всемирная выставка, или «Экспо», — это международная выставка, которая является символом индустриализации и открытой площадкой для демонстрации технических и технологических достижений. Впервые она прошла в 1851 году в Лондоне. Ее символами в разные годы были Хрустальный дворец в Лондоне, Эйфелева башня, площадь Испании в Севилье, Атомиум в Брюсселе.

Надежда ЮШКЕВИЧ.

№ 15 Вторник 16 декабря 2014 года

Для читателей Беларуси, Казахстана, России

Выходит 2 раза в месяц

Издается с 26 апреля 2014 года

■ Ситуация

ЧТО ЭТО БЫЛО?

Белорусская продукция возвращается на российские прилавки. Последнее слово остается за Евразийской экономической комиссией

Фото БЕЛТА.

В конце ноября текущего года Россельхознадзор запретил поставки пищевой продукции нескольких белорусских предприятий в связи с якобы выявленным несоответствием товарных партий нормам и требованиям, предусмотренным законодательством России и Таможенного союза. И лишь в начале декабря запреты на поставки для отдельных предприятий стали снимать. Организации терпели убытки и пытались отстоять статус-кво в течение нескольких недель.

В итоге стороны пришли к решению о проведении с 9 декабря совместных проверок белорусских предприятий, поставки с которых были ограничены. В Беларусь для этого прибыли три группы российских специалистов, одна из которых занялась аудитом предприятий Брестской области, вторая — Могилевской и Гомельской областей, еще одна группа инспектировала столичные предприятия. Эти проверки продолжаются до сих пор, но предварительные результаты говорят о соответствии белорусской продукции нужным требованиям. Сейчас поставки возобновлены с семи предприятий. В ближайшее время ожидается снятие запрета и с остальных. Во всяком случае, договоренности достигнуты. Об этом еще на прошлой неделе сообщал член Совета Евразийской экономической комиссии Сергей РУМАС по итогам

заседания Совета ЕЭК в Москве. Кстати, по его словам, члены совета отметили, что сама конфликтная ситуация и ограничение поставок белорусской продукции не должны были произойти. «Россельхознадзор превысил свои полномочия», — заявил Сергей Румас. При возникновении подобной проблемы ее нужно было рассмотреть сначала на уровне вице-премьеров, затем премьер-министров, и только после этого могло приниматься решение об ограничении поставок. Сергей Румас сообщил, что по итогам заседания Совета ЕЭК будет оформлен специальный протокол, который гарантирует невозможность возникновения подобных ситуаций в будущем. В то же время решение вопроса о полном восстановлении поставок продукции в Россию с белорусских предприятий стало затягиваться российскими ведомствами. Об этом Сергей Румас говорил двумя днями позже. Что же все-таки произошло в отношениях партнеров? Вряд ли кто-то точно сейчас ответит на этот вопрос. Недоразумением такие ситуации потому и называют, что в них трудно понять логику событий. В любом случае разрешение споров между Беларусью и Россией по поставкам продукции — вопрос времени. Такое мнение высказал на днях член Постоянной комиссии Палаты представителей Национального собрания Беларуси по аграрной политике Михаил ВОЛКОВ: «С началом реализации положений договора о Евразийском экономическом союзе сложившаяся ситуация должна получить разрешение в Евразийской экономической

ЕЭК ОБЕСПОКОЕНА

Как сообщили корреспонденту «СЕ» в пресс-службе Евразийской экономической комиссии, этот наднациональный орган Таможенного союза негативно оценил продовольственный конфликт Беларуси и России. Министры ЕЭК интенсивно занимались решением этого вопроса, что говорит «о неравнодушии комиссии к проблеме и желании помочь сторонам в примирении». Кроме того, в пресс-службе заявили, что «в ЕАЭС подобные конфликты не нужны». «Мы понимаем, что все государства — члены союза независимы, у всех есть свои интересы и право на их отстаивание. Но это не должно ущемлять права других членов». В ЕЭК считают, что определенные дискуссии и споры всегда будут возникать, но это лишь будет свидетельствовать о том, что ЕАЭС — живое образование.

комиссии, которая наделена полномочиями по контролю количества и объемов поставок, а также качества экспортной продукции. Согласно положению о Евразийской экономической комиссии, ее деятельность должна осуществляться на основе принципов обеспечения взаимной выгоды, равноправия и учета национальных интересов государств — членов ЕАЭС, экономической обоснованности принимаемых решений, открытости, гласности и объективности». В ЕАЭС предусмотрены механизмы предотвращения и решения подобных вопросов. «Плохо, что мы не сделали выводов из похожих ситуаций в 2012-2013 годах, чтобы не допустить таких конфликтных моментов, поскольку и российские, и белорусские национальные службы заинтересованы в продвижении на внешний рынок своих товаров», — сказал Михаил Волков.

Владислав КУЛЕЦКИЙ.

РЫНОК, КОТОРЫЙ ПОСТРОИМ МЫ

Для успеха на этом пути в сфере АПК следует исходить из того, что подсказывает практика, отметил на выездном семинаре научно-консультативного совета по вопросам развития экономики при Президиуме Совета Республики Национального собрания Беларуси заместитель председателя Совета Республики Анатолий РУСЕЦКИЙ.

Участники мероприятия посетили молочнотоварную ферму на 3100 голов КРС в деревне Рассошное, которая была спроектирована и построена на основе современных технологических разработок. Благодаря инновационным материалам, которые использовались при строительстве этого коровника, даже при 30-градусном морозе здесь будет положительная температура.

— Всякая научная идея или разработка мертва до тех пор, пока она не материализована. Поэтому мы попытались все то, что сегодня наработано нашей белорусской наукой, материализовать в виде конкретного проекта и апробировать в реальных производственных условиях, а не в лабораторных, — сказал генеральный директор Научно-практического центра Национальной академии наук Беларуси по животноводству Николай ПОПКОВ.

Директор центра отметил, что наша страна примерно 56% своей молочной продукции продает за рубеж, поэтому нам жизненно необходимо создавать конкурентоспособную продукцию. И работа в этом направлении ведется. Сегодня в общем ареале КРС страна имеет 1 млн 400 тысяч голов. Из них сформировано стадо из 450 тысяч коров бело-

русского типа. Отечественные ученые убеждены, что эти животные максимально адаптированы и приспособлены к промышленному животноводству и производству молока.

— Сегодня мы уже имеем фундамент для того, чтобы двигаться дальше. И в первую очередь должны сформировать законодательную базу в рамках ЕАЭС, учитывая многие факторы, в том числе вступление России во Всемирную торговую организацию и ситуацию на мировом рынке, — подчеркнул зампреда верхней палаты парламента. — Ведь без технических регламентов не будет работать законодательство. Поэтому нужно четко прописать основные требования к продукции, к технологическим переходам.

Также Анатолий Русецкий обратил внимание на кадровое обеспечение в сельском хозяйстве: «Какие бы современные комплексы ни строились, без специалистов эта сфера развиваться не будет».

Правительствами трех держав уже согласована концепция агропромышленной политики, на основании которой будет скоординированна работа в области прогнозирования и государственной поддержки. В развитии интеграции выявляются барьеры между странами, которые сегодня необходимо преодолеть. Вырабатываются единые требования в сфере производства, обращения продукции, развития экспорта, научно-инновационного развития, интегрированной информационной системы.

— В рамках агропромышленной политики у нас есть девять рабочих групп, которые отработывают рекомендации, документы и методики. Мы должны построить новый аграрный рынок. А это наше будущее, наша продовольственная безопасность, —

Качество белорусского молока волнует не только доктора сельскохозяйственных наук Михаила Барановского (слева), но и вице-спикера верхней палаты парламента Анатолия Русецкого.

отметил директор департамента агропромышленной политики Евразийской экономической комиссии Василий КАЗАКЕВИЧ. — На данном этапе разрабатываются проекты соглашений в области племенного животноводства и семеноводства стран-членов.

Директор Национального центра законодательства и правовых исследований Беларуси Вадим ИПАТОВ рассказал, что в сельскохозяйственном обороте трех стран Таможенного союза находится свыше 290 млн гектаров земель, а общий рынок продовольствия составляет более 170 млн потребителей. Доля сельхозпроизводства в ВВП за прошлый год в нашей стране составила 7,9%, в Казахстане — 4,6%, в России — 3,8%. Специалисты отмечают, что после создания Таможенного союза совокупный прирост сельскохозяйственного производства составил 20%. Взаимная торговля сельхозтоварами в рамках союза выросла за это время на 41,4%

и достигла по прошлому году 8,2 млрд долларов.

Однако сейчас наблюдается недостаточное насыщение собственными продуктами продовольственного рынка наших стран, отметил Вадим Ипатов. Сохраняется высокая зависимость от импорта. Так, в прошлом году на территорию союза импортировано продовольственных товаров на сумму около 45 млрд долларов, а отрицательное сальдо по этой позиции составило 28 млрд долларов. Беларусь за рубежом приобретаются растительные масла, фрукты и ягоды. Всего наши страны импортируют в год 1,9 млн тон мяса, более 6 млн тон плодов и овощей, около 1 млн тон растительных масел и более 300 тысяч тон сыров. В связи с этим Вадим Ипатов уверен, что для более полного насыщения своих рынков собственным продовольствием, необходимо организовать проведение согласованной агропромышленной политики, которая включает комплекс инструментов регулирования по развитию интеграции. Эти механизмы планируется проводить поэтапно путем гармонизации и унификации законодательств стран-партнеров. Времени на это осталось не так и много, поэтому окончательная «шлифовка» законодательства продолжится уже после 1 января, когда Евразийский экономический союз начнет свою работу.

На мероприятии поднимались и актуальные практические вопросы. Заместитель министра сельского хозяйства и продовольствия Беларуси Игорь БРЫЛО обратил внимание присутствующих на основные проблемные вопросы при выращивании ремонтного молодняка КРС и на увеличение производства молока. Также шла речь о путях их решения.

Сергей КУРКАЧ.

Минск — Жодино — Минск.

СЕЛУ НУЖЕН ЛИДЕР

А если этот лидер — женщина, значит, есть повод для оптимизма

Светлана ТРУЩЕНКОВА недавно приезжала в Беларусь в качестве предпринимателя и руководителя Новгородского движения сельских женщин России. Во время встречи за круглым столом с представительницами женских организаций двух стран она очень эмоционально рассказывала о проблемах, которые возникают у фермеров, о своем хозяйстве, о семье... Но когда эта молодая женщина заговорила об Украине, то неожиданно расплакалась. Не только потому, что конфликт внутри этой страны, а также между Украиной и Россией, непосредственно коснулся ее семьи, но и потому, что связи между людьми на территории бывшего Советского Союза по-прежнему остаются очень сильными.

— Сама я выросла на селе, — рассказывает Светлана. — У нас в семье было большое подсобное хозяйство, поэтому я с детства приучена к труду.

Училась в обычной средней школе. Мама мечтала видеть меня юристом и в девятом классе перевела в юридический класс. Но я увлеклась иностранными языками и решила поступать в Новгородский государственный университет на факультет иностранных языков.

Увлечение иностранными языками помогло мне встретить будущего мужа. Дмитрий — сын моего репетитора и старше меня на 11 лет. Он практически сразу сделал мне предложение и я, не раздумывая, согласилась. Позже поняла, что юридическое образование мне необходимо, и заочно поступила еще и на юридический факультет.

У мужа тогда был гостевой домик на территории Валдайского национального парка, на берегу лесного озера. Мы вместе

продолжили развитие бизнеса. Было непросто... Когда у меня опускались руки, супруг меня поддерживал. Когда минуты отчаяния посещали его, я верила, что мы справимся, и убеждала в этом мужа.

Мы много работали и уже с 2005 года представили проект по развитию экотуризма на территории Валдайского национального парка. Основа проекта — рыболовно-охотничья база «Приют охотника», инвестиционно-строительная компания и агротуристический комплекс, который включает в себя ферму, конюшню и «затейное поле» с веревочным парком. Всего этого не было бы без государственной поддержки.

Мы собираемся и дальше развивать семейный бизнес. Если нам удастся получить дополнительные сельскохозяйственные земли, сможем увеличить поголовье скота, построим мини-цех по переработке молока и выпуску фасованной экологически чистой продукции.

— С какими трудностями вы столкнулись при организации своего бизнеса?

— На первое место я поставила бы получение субсидий на начальном этапе. Мы очень рассчитывали на них при планировании проекта. Процедура настолько бюрократизирована, что если бы не мое юридическое образование, пришлось бы совсем туго. Сейчас подобные процедуры упрощены. К тому же теперь в районном и областном центрах меня уже знают как добросовестного предпринимателя.

— Вы приезжали в Минск в качестве лидера Новгородского движения сельских женщин России. Что заставило вас заняться общественной деятельностью?

— Это случилось после рождения второго сына. Я ушла в декретный отпуск и занялась в большей степени детьми и обустройством семейного очага. Именно тогда мне предложили возглавить наше движение. Два

года обдумывала это предложение. Мне всегда хотелось помочь людям, но я не была уверена, что это мое. В 2013 году решилась.

За два года мне удалось провести мероприятия, которые привлекают внимание к жизни сельских жителей. Например, Общероссийскую научно-практическую конференцию «Проблемы адаптации хозяйствующих субъектов агропромышленного комплекса к условиям ВТО», в которой приняли участие ученые, преподаватели, предприниматели, руководители органов власти из Ленинградской, Архангельской и Новгородской областей, Москвы и Петербурга. Мы говорили о проблемах регионов России, а также обсуждали вещи довольно житейские: демографический провал, миграцию, ухудшение качества продуктов питания, неполные семьи и нежелание молодежи создавать семьи. Подобные проблемы присущи многим бывшим советским республикам. Но мы не собираемся смотреть, как они растут, словно снежный ком. Думаю, что можно создать лучшие условия для жизни людей на селе, заинтересовать их рожать, воспитывать детей и создавать бизнес...

Мы также провели семинары «Управление личными финансами» совместно с комитетом образования Валдайского района. Чем больше возглавляю движение, тем больше понимаю, что два года назад при-

няла правильное решение. Мои лидерские и организаторские способности помогают в решении многих задач. Надеюсь, что внесу свой вклад в поддержку сельских территорий. На местах должны быть грамотные лидеры, за которыми пойдут люди и будут развивать свои регионы.

— Насколько близко к сердцу вы принимаете то, что происходит в других регионах России и у близких ее соседей?

— Очень близко. Убеждена, что никакие политические и прочие конфликты не смогут разорвать родство душ людей. Независимо от того, в какой стране бывшего Советского Союза родился человек, люди чувствуют это родство, это осталось в нашей крови, это обусловлено историческим наследием. У нас много общих событий и поводов для радости, нас беспокоят одни и те же проблемы...

Я очень надеюсь на восстановление мира в Украине... Мне кажется, что любой человек должен использовать все свои возможности для того, чтобы между людьми не возникало злобы, ненависти, неприязни. Но это возможно, только если мир есть внутри самого человека, в его семье, между ним и окружающей его природой... Для мира нужны усилия каждого отдельного человека, только так на земле станет меньше насилия.

Наталья ТАЛИВИНСКАЯ.

■ Выгодная область

НОВЫЙ «ПОХОД» на Новгород

Армии инвестиций хотят не воевать, а зарабатывать

Новгородская область занимает 21 место в России по индексу промышленного производства, а также первое место в Северо-западном федеральном округе. Тут неизменно сохраняется положительная тенденция по созданию рабочих мест. Область является одним из крупнейших в округе производителей мяса птицы и свинины. Имеет большие лесные ресурсы и внушительный производственный потенциал. Это делает ее лакомым кусочком для инвесторов. Интересен и тот факт, что на протяжении многих лет Новгородская область тесно сотрудничает с Беларусью.

СОВМЕСТНЫЙ ТРУД ОБЪЕДИНЯЕТ

Развитие сотрудничества между Новгородской областью и Беларусью лоббируется на основе производственной кооперации и торговли. Наши отношения можно описать как долгосрочные и имеющие стабильный характер. В 2001 году между этим российским регионом и нашей республикой было заключено соглашение о торгово-экономическом, научно-техническом и культурном сотрудничестве. В июне 2014 года подписан план мероприятий по развитию социально-экономического сотрудничества. Новгородская область импортирует из Беларуси продовольственные товары и товары технического назначения. Беларусь, в свою очередь, покупает медь, древесину, бумагу, картон, химическую продукцию, стекло, мебель, оптику, продукты питания. По словам **Виктора НЕЧАЕВА, заместителя губернатора Новгородской области**, беларусы зарекомендовали себя как надежные партнеры. В области большое количество перспективных проектов, и в них хотели бы видеть инвесторов из Беларуси.

НАПРАВЛЕНИЯ ВЛОЖЕНИЙ

В настоящее время в инвестиционном портфеле области находится более 100 проектов. Суммарный объем инвестиций по ним составляет более 146 млрд российских рублей. Приоритетные сферы инвестирования: промышленность, лесной комплекс, сельское хозяйство, создание новых и модернизация существующих производств. В Новгородской области крупнейшее предприятие химической промышленности ОАО «Акрон» реализует долгосрочную инвестиционную программу по строительству нового агрегата «Аммиак-4». Объем инвестиций составляет 13,5 млрд рублей. Это позволит создать более 126 рабочих мест. Развитие АПК также позволяет привлекать инвесторов из зарубежья. Эстонская компания ЗАО «Увик» собирается построить завод по производству мороженого и обработке картофеля.

Инвестировать сюда выгодно еще и потому, что Новгородская область имеет удобное географическое положение. Она находится между двумя мегаполисами — Санкт-Петербургом и Москвой. Через Великий Новгород проходят важнейшие транспортные артерии. В настоящий момент здесь не хватает авиационных сообщений. Аэропорт, который находится на территории области, все еще не функционирует. Но уже сейчас его планируют возродить, объявляя одним из важнейших инвестиционных проектов. Здесь тоже ждут участия со стороны белорусов. Окупаемость проекта велика, если учесть тот факт, что новгородский аэродром будет важнейшим логистическим узлом между Европой и Азией.

Что касается инвестиционной привлекательности всего региона, то Новгородская область находится в числе первых по важности в России. В настоящий момент правительство Великого Новгорода активно работает над созданием зоны особого экономического развития на своей территории. В случае попадания под такую программу инвесторы получат дополнительные преференции по льготам.

Одними из главных для Северо-Западного федерального округа являются проекты по организации комплексной промышленно-логистической зоны в Чудовском муниципальном районе. Первым этапом их реализации является строительство Бабиновского цементного завода. Общий объем инвестиций составляет 35,7 млрд рублей. Только первый этап позволит создать современное предприятие по производству цемента мощностью 2 млн т в год, где будет 1849 новых рабочих мест. За счет реализации проектов область планируется увеличение доходов федерального, регионального и муниципального бюджетов, а также это принесет значительную прибыль инвесторам.

Большая территория Новгородской области покрыта лесом, 64% которого занимают лиственные породы. Сами новгородцы считают, что недостаточно эффективно используют свои ресурсы. И здесь также востребован опыт белорусской стороны в вопросах лесозаготовки.

НЕ ХВАТАЕТ МЕДИКОВ

Интересен тот факт, что вакансий в центрах занятости населения Новгородской области вдвое больше, чем безработных. На первое апреля 2014 года в базе данных центров занятости имелась 8051 вакансия, в том числе 1790 для специалистов. В регионе больше всего необходимы врачи (413 вакансий), медсестры (353), инженеры (134), фельдшеры (105). Из рабочих наиболее востребованы плотники, каменщики, бетонщики, штукатуры, швеи, овощеводы, водители, трактористы, электрогазосварщики и токари.

С каждым годом растет спрос на специалистов технической направленности в строительстве, машиностроении, теплоэнергетике, радиоэлектронике, жилищно-коммунальном хозяйстве. Предприятиям необходимы конструкторы, технологи, механики, химики, энергетики, электрики, специалисты по автоматизированным системам управления, охране труда, по качеству, надзору в строительстве, метрологии. По-прежнему востребованы специалисты в области информационных технологий.

Несмотря на стабильное развитие, рынок труда Новгородской области сталкивается с негативными тенденциями, в числе которых — снижение численности экономически активного населения области, низкий уровень трудовой мобильности российских граждан, влияющий на миграционный прирост и профессионально-квалификационные диспропорции спроса и предложения рабочей силы на рынке труда. Также сказывается и общее снижение численности населения области. И сейчас активно разрабатывается концепция миграционной политики на ближайшую перспективу, что сделает область более привлекательной для высококвалифицированных специалистов. В правительстве региона отметили, что заинтересованы в привлечении белорусов, ведь наши специалисты по праву считаются одними из самых квалифицированных в СНГ.

Илья КРЫЖЕВИЧ,

Великий Новгород.

ДЕНЬГИ ИЗ МУСОРА

Экологический проект стоимостью 195 миллионов долларов планируют реализовать в Могилеве

Литва все активнее инвестирует в Беларусь. В Могилеве успешно работают несколько совместных предприятий, созданных с участием литовского капитала. Балтийский сосед вкладывает деньги в деревообработку, химическую отрасль, в производство металлоконструкций, получение электроэнергии с использованием когенерационной станции. Одним из перспективных направлений в области сотрудничества литовская сторона рассматривает мусоропереработку.

О будущем проекте и о том, что может оказаться полезным для России и Казахстана, наш разговор с литовским бизнесменом, директором компании OLL PAKS INVEST LTD Виталиусом РУМБУТИСОМ. На недавнем международном инвест-форуме в Могилеве он представлял интересы нескольких европейских компаний, готовых инвестировать в строительство завода по сортировке и переработке коммунальных и бытовых отходов с комбинированным производством в электрическую и тепловую энергию около 195 миллионов евро.

— Могилев — очень открытый город для сотрудничества и иностранных инвестиций, — пояснил бизнесмен желание организовать тут бизнес. — Мы надеемся, что наш проект будет внедрен. Он очень актуален не только для Могилевской области, но и для всей Беларуси. На полигонах годами накапливаются большие залежи отходов, которые отравляют окружающую среду. В Европе эта практика уже давно себя изжила, там применяются новые технологии, способные перерабатывать коммунальные отходы в электро- и теплоэнергию.

Мы также готовы рассмотреть проблему коммунальных отходов в любом другом населенном пункте и решить вопрос с инвестированием. В течение года вместе с Национальной академией наук Беларуси мы разрабатывали приемлемую концепцию этого проекта для Бобруйска. И академия выразила готовность не только принять участие в научном оформлении проекта, но и в управлении совместным предприятием по переработке бытовых отходов и производству электрической энергии в этом городе. Очень важно было учесть, как белорусы воспринимают проблему утилизации бытовых отходов. Это совсем новый для страны подход. В Европе отходы сортируют еще дома, отбирая самое полезное.

В княжестве Монако мусороперерабатывающий завод находится в центре города. И выглядит, как оперный театр.

— Как вы представляете реализацию вашего проекта? Что для этого нужно?

— Для этого потребуется приблизительно 5 гектаров земли, а также возможность подключения к тепловым сетям, чтобы полученное при переработке коммунальных отходов тепло поступало в город, и электрическим сетям, чтобы транспортировать потребителю электроэнергию. На первом этапе нам понадо-

Виталиус РУМБУТИС на инвестфоруме в Могилеве.

бится еще и газ, чтобы запустить производство. А вообще мы работаем исключительно на отходах. Это нечто вроде мини-ТЭЦ с полигоном, где утилизируется бытовой мусор. Объект абсолютно безопасный и экологически чистый. Такую станцию можно строить даже в городе. В княжестве Монако мусороперерабатывающий завод находится в центре города. И выглядит, как оперный театр. Могилевский вариант будет не хуже. Этим проектом займется группа компаний из Швейцарии, Франции, Финляндии. По технологиям, которые планируется применить в Могилеве, построено уже 240 заводов, на их линиях перерабатывается 9 миллионов тонн коммунальных отходов в год. Мощность могилевского завода составит 250 тысяч тонн в год. Этого хватит, чтобы переработать практически все отходы города. На заводе будет создано около 100 рабочих мест. Треть инвестиционной суммы получают местные предприятия, которые будут строить этот завод. Мы стремимся создать по-настоящему безотходное производство.

— Чем, на ваш взгляд, может быть привлекательна Беларусь для иностранных инвесторов?

— Беларусь интересна в плане расширения европейского бизнеса. Я обратил внимание, что здесь работают крупные литовские компании по деревообработке, логистике.

Наш проект тоже может получить развитие. И 200 миллионов долларов — это только первый шаг, а если построить 10 таких заводов, то получится красивая цифра в 2 миллиарда долларов. И эти заводы прибыльны, они будут приносить постоянный доход. Мы и в России такие объекты строим, собираемся сотрудничать и с Казахстаном.

Нелли ЗИГУЛЯ.
Фото автора.

ЕВРАЗИЙСКИЕ ДИЛЕММЫ ДУШАНБЕ

Пока кипит работа над «первой очередью» расширения еще только формирующегося Евразийского экономического союза — присоединением к нему Армении и Кыргызстана — в Таджикистане резко активизируется обсуждение перспектив евразийской интеграции страны

Душанбе с самого начала процесса создания Таможенного союза Беларуси, Казахстана и России внимательно следил за ходом формирования и развития нового интеграционного образования в регионе. Однако до 2014 года интерес властей Таджикистана к данному процессу имел сугубо «осведомительный», информационный характер. Ситуация резко поменялась в сентябре — октябре, после того как, во-первых, было принято окончательное решение о ликвидации ЕврАзЭС, а во-вторых, вопрос о присоединении Кыргызстана к ЕАЭС перешел в фазу практической реализации.

Первое из этих событий оставило Душанбе без площадки для углубленного обсуждения вопросов экономического взаимодействия. Функционирующее Содружество Независимых Государств с созданной в его рамках зоной свободной торговли явно не может заменить площадку ЕврАзЭС. А для того, чтобы всерьез обсуждать что-либо на площадке ЕАЭС, необходимо быть членом данного интеграционного образования.

Что же касается евразийской интеграции Кыргызской Республики, то ее движение в ЕАЭС изначально заявлялось властями Таджикистана как пример и образец, за которым они намерены пристально следить. После того, как Бишкеку были обеспечены серьезные преференции при вступлении в Евразийский экономический союз, в Душанбе решили, что данный пример является позитивным. Кроме того, вступление в ЕАЭС Кыргызстана и невступление Таджикистана означало бы формирование полноценной таможенной границы ЕАЭС на 500-километровом кыргызско-таджикском пограничье. Такое развитие событий может резко ухудшить социально-экономическую и общественно-политическую обстановку в обеих странах.

И вот 10 октября на последнем заседании Межгоссовета ЕврАзЭС в Минске президент Эмомали Рахмон сделал историческое заявление о необходимости изучения экономической базы и правовых документов Евразийского экономического союза «с целью возможного дальнейшего вхождения в это новое интеграционное объединение». Это стало первым офи-

циальным заявлением главы государства, в котором выражалась заинтересованность Таджикистана во вступлении в Евразийский экономический союз.

С тех пор данная заинтересованность была подтверждена на нескольких уровнях, а со стороны Российской Федерации тоже последовали соответствующие заявления о заинтересованности в присоединении Таджикистана к ЕАЭС. Заметно активизировалось экспертное обсуждение вопросов евразийской интеграции страны. Импульс этой работе придала новая аналитическая структура в Таджикистане — Центрально-Азиатский экспертный клуб «Евразийское развитие». Активно работают Центр стратегических исследований при президенте страны, Академия наук Таджикистана, другие аналитические структуры. Одним словом, «процесс пошел».

Какие же проблемы стоят перед Душанбе при рассмотрении возможностей евразийской интеграции?

Они во многом схожи с проблемами Кыргызстана. Прежде всего, это деформированная структура экономики. Страна за годы независимости потеряла почти всю свою промышленность, перешла на сервисно-спекулятивную и миграционную модель экономического роста. Поэтому присоединение к ЕАЭС может привести к серьезному снижению сборов таможенных пошлин и создать проблемы с наполняемостью бюджета. А компенсировать данное снижение пока нечем, поскольку готовых производителей структур, способных воспользоваться благоприятными условиями включения в единый большой рынок ЕАЭС, в стране крайне мало.

Соответственно, встает вопрос о формировании для Таджикистана некоего аналога Кыргызско-Российского фонда развития для придания динамики реальному сектору экономики республики. Готовы ли будут партнеры Душанбе по интеграции профинансировать данный шаг, пока остается неясным, особенно учитывая сложность в экономике и неясности в политике как России, так и других стран региона.

Есть и множество других вопросов. Таджикистану нужно решить свои водные и пограничные противоречия с Узбекистаном, уре-

гулировать ситуацию на неделимитированной кыргызско-таджикской границе, существенно преобразовать собственную нормативную базу, обеспечить эффективный таможенный контроль и учет на внешних таможенных границах — с Афганистаном и Китаем. И если таджикско-афганское партнерство, включая развитие приграничной торговли, вполне совместно с евразийской интеграцией, то ситуация с большим восточным партнером выглядит совсем по-другому.

В Минске президент Эмомали Рахмон сделал историческое заявление о необходимости изучения экономической базы и правовых документов Евразийского экономического союза.

Китай рассматривает Таджикистан, как и всю Центральную Азию, в качестве источника ресурсов, транзитной территории и рынка сбыта своей продукции. Данное видение оформлено в формате проекта экономического пояса Шелкового пути, который Пекин выдвинул в 2013 году. И хотя до настоящего времени китайские партнеры избегали каких-либо обостряющих заявлений о совместимости их геостратегического проекта с евразийской интеграцией, является очевидным, что два проекта напрямую противоречат друг другу. Данное противоречие может стать близким к конфликту, если Пекин решится на создание зоны свободной торговли со странами Центральной Азии, что рассматривается как вполне реалистичный сценарий.

Таджикистану в этих условиях придется делать сложный выбор: с одной стороны — китайские инвестиции в инфраструктуру и добывающие отрасли и мощное экономико-политическое давление Пекина, с другой стороны — возможности развития реального сектора, улучшения положения таджикских мигрантов в России и политическое давление Москвы.

В Кыргызстане этот выбор может быть чреват не только упущенной выгодой, но и дестабилизацией общественно-политической обстановки.

Юрий ЦАРИК.

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЮЗ РАВНОПРАВНЫХ

Евразийская интеграция — сегодня основная тема обсуждения в парламентских, правительственных и экспертных кругах всех стран, которые готовятся к новому формату экономического сотрудничества с 1 января 2015 года. О преимуществах для всех четырех сторон от присоединения Армении к ЕАЭС «Союзу — Евразия» рассказал ответственный секретарь рабочей группы Евразийской экономической комиссии Федор ЧЕРНИЦЫН.

— Хочу подчеркнуть, что евразийское интеграционное объединение — союз равных. Этот принцип является для нас ключевым.

Если говорить о выгодах, которые приобретет Армения благодаря членству в ЕАЭС, то только от распределения сумм ввозных таможенных пошлин она получила 1,13% (по примерным прикидкам — порядка \$300 млн доходов в госбюджет), что является достаточно серьезной цифрой.

Важным является и предоставление Армении переходного периода. Например, в течение пяти лет все остается на прежних условиях в остром вопросе с автомобилями для личного пользования, 18 месяцев со дня вступления договора в силу остаются прежними порядки для таможенных брокеров и лиц, учреждающих магазины беспошлинной торговли. Армения переходит на техрегламенты союза через год после вступления в силу договора, а для отдельных техрегламентов установлены более поздние сроки. В частности, через два года — на машины, оборудование, мебель, трактора; через четыре года — на дороги; через пять лет — на колесные транспортные средства. Пока будут разниться ввозные пошлины на моторные транспортные средства, пищевую продукцию (молочную, крупы, зерно), фармацевтику, нефтепродукты, удобрения, полимерные материалы, что для Армении является преимуществом.

Помимо всего прочего, армянский бизнес выходит на 175-миллионный рынок, где уже сегодня гарантирована свобода передвижения товаров: нет таможенного контроля, есть единые правила санитарного, фитосанитарного, ветеринарного контроля, единые принципы техрегулирования.

Товарооборот Армении с «тройкой» с 2010 по 2013 год постоянно рос и уже составил порядка 1,4 млрд долларов. Уверен, что это только начало. Еще один плюс — свобода передвижения рабочей силы и капитала. Для экономики Армении, которая в серьезной степени зависит от объема трансфертов мигрантов, четко закрепленные гарантии в сфере движения трудовых ресурсов — залог стабильности экономики. Граждане Республики Армения получают возможность без ограничений, патентов работать на территории союза, члены их семей получают возможность пользоваться социальными услугами (детсады, школы, медобеспечение, скорая помощь).

Создаются предпосылки для роста прямых иностранных инвестиций в Армению. Есть надежда на оживление инфра-

структурных проектов. При условии строительства железной дороги на Иран и открытия абхазского участка железной дороги на Россию в Армении можно создать коммуникационный узел регионального, а может быть, и международного значения. И тогда можно будет создать надежную логистическую связь между странами ЕАЭС, Персидского залива, Европейского союза, Южной и Юго-Восточной Азии.

Что касается вопроса преимуществ, которые получают страны ЕАЭС от присоединения Армении, то здесь Армения сможет воспользоваться возможностями того, что мы называем конкуренцией юрисдикций.

Евразийская экономическая комиссия старается опираться на самые лучшие национальные стандарты, и тут Армения в каких-то вопросах является образцом. У нее переводное и либеральное законодательство, по некоторым международным рейтингам Армения опережает некоторые страны — члены союза. Например, по рейтингу международной торговли Doing Business работа армянских таможенников оценивается как более эффективная, чем в Российской Федерации. Страны-партнеры готовы перенимать и передовой опыт Армении для обеспечения свободного движения капитала, заинтересованы в совместном развитии инновационного кластера армянской экономики. Мы много слышали, что у вас даже созданы свои планшетные компьютеры со своей операционной системой.

Инновационный сектор экономики — еще одна хорошая площадка для сотрудничества. Убежден, что присоединение Армении к ЕАЭС самым позитивным образом скажется и на поддержании профессионального уровня дискуссий внутри Евразийской комиссии и самого союза. Известно, что армянская научная школа была одной из самых сильных в СССР; кадры у вас подготовленные, профессиональные. Ну а помимо экономики, не могу не отметить, как говорят англичане, «Last but not least» — последнее по порядку, но не по значению — культурно-цивилизационный фактор. Мы знаем, что в Европе происходит в плане культурных ценностей: их размывание, а, на мой взгляд, — просто стирающие грани между грехом и добродетелью.

Мы, евразийцы, опираемся на традиционные человеческие ценности. Нас связывает богатая многовековая история, наши культуры во многом схожи. Это для нас очень важно.

Ирина АБРОЯН.

г. Ереван.

ПРЕОДОЛЕТЬ СТЕРЕОТИПЫ

Политологический центр «Север-Юг» ведет свою активную работу всего три года, однако за это время было успешно реализовано несколько крупных проектов — таких, как «Школа журналистики» и «Клуб молодых евразийских политологов». Главная миссия организации — преодолеть стереотипы, повысить взаимный интерес и узнаваемость, наладить общение молодых специалистов для выработки общего видения современной повестки дня для всего постсоветского пространства. О том, как реализуются подобные проекты и кто принимает участие в них, рассказала исполнительный директор политологического центра Юлия ЯКУШЕВА.

— Центр создан в 2011 году. С самого начала и вплоть до этого года его возглавлял известный российский политолог, заместитель декана исторического факультета МГУ Алексей Власов. Именно при Власове произошло становление организации, были реализованы многие успешные проекты. Обновленная команда центра сохраняет преемственность его работы.

Главной целью деятельности политологического центра «Север-Юг» является налаживание системных экспертных и молодежных коммуникаций на пост-

советском пространстве, реализация проектов в области публичной дипломатии. Очевидно, что молодежь разных стран СНГ взаимодействует крайне мало. Несмотря на наличие инструментов коммуникаций, прежде всего русского языка, постепенно теряется взаимный интерес друг к другу. Часто мы судим о целых народах, исходя из стереотипов и штампов, навязанных СМИ. Не секрет, что государства Центральной Азии или Южного Кавказа чаще всего фигурируют в прессе в привязке к криминальным новостям. Мало кто воспринимает таджика через поэтическое наследие Рудаки или знает великую историю и красоту узбекского Самарканда. Образ России тоже зачастую воспринимается через негативные мифологемы о страшных опасностях, которые непременно поджидают человека неславянской внешности в Москве и других городах России. Для того, чтобы знать о своих соседях по региону больше, нужно там бывать, иметь в этих странах друзей и знакомых. Но многие молодые россияне никогда не бывали даже в Беларуси или Украине, не говоря уже о более удаленных территориально странах. Именно в преодолении стереотипов, повышении взаимного интереса и узнаваемости, в общении молодых специалистов для выработки общего видения современной повестки дня для всего постсоветского пространства и видим мы главную миссию центра.

— Какие проекты предлагает центр и какие из них были наиболее успешными?

— Центр реализует несколько крупных долгосрочных проектов. Так, в 2012 го-

ду берет свое начало «Школа журналистики», представляющая собой тренинги, мастер-классы, лекции и «круглые столы» для молодых журналистов стран СНГ. В рамках школы мы провели уже 10 заседаний в каждом из государств Южного Кавказа.

В 2014 году формат школы для журналистов был расширен географически. Помимо участников из государств Южного Кавказа, участие в мероприятии приняли 50 журналистов из почти всех стран СНГ, а также государств Балтии и Грузии. Это была амбициозная и сложная задача, но с уверенностью можно судить о том, что блин не оказался комом. Думаю, и для самих участников возможность обменяться опытом с коллегами, услышать секреты мастерства от таких профессионалов, как Виталий Третьяков или Тина Канделаки, — хороший стимул. Мы очень благодарны Межгосударственному фонду гуманитарного сотрудничества государств — участников СНГ (МФГС) за поддержку, без которой этот проект не был бы столь успешным.

При поддержке МФГС нами реализуется еще один интересный и актуальный проект — Клуб молодых евразийских политологов. Проект представляет собой сеть постоянно действующих диалоговых площадок, объединяющих молодых политологов, историков, журналистов, экономистов, социологов из России, Беларуси, Казахстана, Киргизии, Таджикистана, Армении. Диапазон тем, обсуждаемых на заседаниях клуба, весьма обширен. Это перспективы евразийской экономической интеграции, проблемы безопасности на постсовет-

ском пространстве, особенности работы политолога и журналиста в условиях региональных и глобальных кризисов, профессиональные тренинги для политологов. Это молодой проект, но с сентября этого года мы уже провели выездные заседания в Астане, Бишкеке, Душанбе. В ноябре сбылась мечта многих участников и преподавателей клуба побывать на заседаниях в гостеприимном Минске. Итоговое заседание клуба в этом году состоится в конце декабря в Москве. На этой встрече будет презентован общий аналитический продукт, подготовленный совместно молодыми экспертами из разных стран — аналитический доклад «ЕАЭС накануне старта: взгляд молодежи». Именно такие «транснациональные» проекты, учитывающие видение всех заинтересованных сторон, помогут сделать Евразийский союз по-настоящему общественным проектом.

Еще одно направление работы, которое особенно ценно и дорого для нас, — это цикл проектов, посвященных Великой Победе. 28 апреля 2015 года на Поклонной горе состоится юбилейный, пятый по счету, историко-культурный форум «Великая Победа, добытая единством». Участие в форуме примут ветераны, поисковики, историки, лидеры молодежных организаций и журналисты, представляющие народы, которые в составе Красной Армии, принесли миру Великую Победу. Сохранение исторической памяти, противодействие фальсификациям исторических событий — императивы для нас при проведении подобных мероприятий.

Дарья ЛОБАЖЕВИЧ.

«ЭТО ХОРОШАЯ БОЛЬ, ЭТО СИЛЬНАЯ БОЛЬ»

Хочется надеяться, что дело в серости поздней осени, но над Украиной нависла мрачная угнетенность. Ты оказываешься на территории подсознательно и территориально близкой страны, в ее крупных городах, на знаковых площадях, в кафе, магазинах, поездах и только тогда почти физически ощущаешь, что здесь каждого — каждого! — так или иначе касается слово «война».

Хотя визуально жизнь обычна, почти обычна. В магазинах пахнет шоколадом, продавщицы, забывая о покупателях, обсуждают свои планы; в кафе подают вареники с вишней, и разговоры прохожих по-бытовому прозаичны. Только вот на площади Независимости, то есть майдане Незалежности, дух совсем иной. Дедушки еще советской закалки эмоционально обсуждают, когда появилось слово «Россия» и еще много концептуальных вещей, которым самое место у огромных стоек со снимками недавних событий. Мужчины, переступая с ноги на ногу, собирают средства для «антитеррористической операции». Огромные плюшевые животные, которые вынуждают с ними фотографироваться, а потом торгуются о плате за это счастье, вероятно, отправляют деньги туда же. На Майдан просто так не приходят.

Но Киев, похоже, живет созерцанием и наблюдением. Совсем иначе ощущает себя Харьков и Харьковская область, которая граничит с Донецкой и Луганской областями. Два громких города всего в нескольких сотнях километров, военные

действия в трех-четыре часах езды, раненые прибывают в харьковский военный госпиталь, в центральную больницу города Изюм. Люди в военной форме здесь — не диковинка, украинский флаг так патриотично повсеместен, люди чувствительны.

Но это, слава Богу, мирная территория. Говорят, в этом есть заслуга нынешнего мэра Геннадия Кернеса, личности одиозной, бизнесмена и воротилы, подвизанного на контактах с российскими коллегами. Нас, журналистов, мэр принимает в своем номере своей гостиницы «своего» города. Номер оборудован под больничную палату (на Кернеса недавно было совершено покушение), мэр сбавляет звук зрелищного российского канала, продолжает разрабатывать мышцы ног на тренажере и убеждает, что справляется с обязанностями мэра не хуже, чем до ранения. В некоторые моменты он театрально хватается за ногу и говорит что-то вроде «Больно... Но это хорошая боль. И сильная боль...» Лишь в нескольких случаях Кернес оживляется и решает расширить лексикон — например, когда речь заходит о его политическом оппоненте Арсене Авакове или чтобы щегольнуть своими заслугами перед городом. Все это время за ним стоит и заботливо поглядывает на табло тренажера человек в костюме медика (но с явно не докторскими мышцами).

В качестве ответа на вопрос о студентах (Харьков считается студенческой столицей) мэр приказал принести «блокнотики», чтобы показать, «что они студентов любят». На обложке блокнотов, которые напечатаны специально для харьковских

Майдан Незалежности. Киев. Ноябрь, 2014.

студентов, изображен айфон, на экране которого виден профиль Геннадия Кернеса на сервисе Instagram: мол, подписывайтесь, комментируйте. От одного из харьковчан я услышала, что по этому фотопрофилю кажется, будто Геннадий Кернес живет на Бродвее, а не в Харькове. Узнав о нашей будущей встрече с губернатором Харьковской области Игорем Балутой, Кернес нецензурно выразился в его адрес.

На следующий день мы попали в обновленное после штурмов здание администрации, где мы должны были встретиться с Игорем Балутой, и окунулись в другой мир, в котором иллюзия «власть — для народа», возможно, оказывается не иллюзией. Общительная женщина пресс-секретарь, щуплый помощник, словоохотливый губернатор, который без обиняков взялся объяснять положение дел, отвечать на любые вопросы и иронизировать на свой счет, создали мощный контраст с командой мэра.

Здесь нам удалось услышать больше полезной информации. О том, например, что за время ведения боевых действий в Харьковский военный госпиталь поступило более двух тысяч раненых. О том, что население двух соседних горячих областей нуждается в поддержке и туда периодически отправляется гуманитарная помощь. О том, что по территории Донецкой и Луганской областей в темное время суток опасно ездить с включенными фарами.

От контраста между «адекватным» губернатором и одиозным мэром в свои права медленно вступает когнитивный диссонанс, ибо непонятно, как эти два человека контактируют и находят необходимые компромиссы, чтобы действовать в интересах Харькова и области.

Наша попутчица из Харькова в поезде не смогла охарактеризовать мэра как хозяйственника, но о периодических проблемах с водоснабжением упомянула. Кроме того, она срывающимся голосом рассказала о брате,

Поезда могут рассказать о стране больше, чем города

которого семья не дождалась на уикенд — контракт на службу в армии закончился, но армия его не отпустила. Родственники не знают о его местонахождении, поэтому родной голос звучит из ниоткуда, из города без названия. Этот голос просит купить ему бронжилет, с оговоркой «я не знаю, поможет ли мне это, но...». Армия его этим обеспечить не может. Кто-то в военную форму передевается по собственной воле. В поезде нежный мальчишка с улыбкой до ушей спрашивает: «Що, заблукали, дівчата?», а потом напивается до онемения конечностей и не может добраться до своего купе. 19-летний доброволец, воспитанник детского дома, сказал, что не нашел в жизни другого пути и пошел служить.

Этот неокрепший юноша вызывает у проводницы гнев, и та, чтобы как-то привести его в чувство, начинает его — лежащего — бить. Видимо, для нее военной формы недостаточно для уважения, хотя рейтинг армии в стране резко вырос и отношение к военнослужащим резко поменялось — от презрения до уважения.

Надеюсь, что скоро доброволец из поезда сможет выбрать для себя другую дорогу, попутчица дождет своего брата, в Харьков не будут прибывать раненые, Геннадий Кернес выздоровеет и займется городской канализацией, Игорю Балуте не придется больше восстанавливать здание администрации после налетов, медведи на Майдане будут зарабатывать на благотворительность, и только дедушки советской закалки продолжат эмоционально обсуждать развитие Киевской Руси.

Ирена КОТЕЛОВИЧ. Фото автора.

Киев — Харьков.

ОБЗОР

**ВЕНЕСУЭЛЬСКИЙ
АНАЛИТИК ОЖИДАЕТ
ПРИСОЕДИНЕНИЯ К ЕАЭС
ИНДИИ И КИТАЯ**

Последние две недели испаноязычные интернет-СМИ активно обсуждали тему результатов введения западных санкций по отношению к России, а также делали прогнозы насчет будущего Евразийского экономического союза.

elespiadigital.com
INTELIGENCIA | DEFENSA | SEGURIDAD

Аргентина, Никарагуа и Беларусь в числе самых выигравших от российских санкций на ввоз продуктов из Евросоюза и США — на этом заострил внимание журналист испанского веб-портала **El Espia Digital**. Он отмечает, что российский рынок потерял практически треть импорта мяса и молока, почти половину импорта рыбы из-за введения ответных мер на санкции Запада. Латиноамериканские продукты и продукты из стран Ближнего Востока не могут в короткие сроки закрыть ту нишу, которую раньше занимали продукты питания, производимые европейскими и североамериканскими фирмами. Корреспондент веб-портала считает, что Россия становится все более зависимой от импорта белорусских продуктов. Кроме того, он констатирует значительный рост импорта в Россию мяса из Казахстана, Аргентины, Никарагуа и Новой Зеландии. Что касается экспорта в Россию зелени и овощей, то Гондурас зарегистрировал самый большой рост продаж этой продукции — на 140% больше он стал экспортировать в Россию тыквы, кабачков и картофеля. Также **El Espia Digital** цитирует мнение канцлера Германии Ангелы Меркель о том, что санкции против России будут необходимы до того времени, пока Москва не начнет активно участвовать в урегулировании украинского кризиса.

noticiero
DIGITAL.com

Обозреватель одного из главных аналитических интернет-

порталов Венесуэлы **Noticiero Digital** пытается выдвинуть прогнозы развития Евразийского экономического союза. Он отмечает, что в скором времени к союзу присоединятся Армения и Кыргызстан. В то же время аналитик обращает внимание на динамичное развитие двусторонних отношений между Россией и Индией, а также Россией и Китаем в текущем году. Кремль подписал важные договоры и соглашения с этими странами. Обозреватель отмечает, что важность этих соглашений в том, что Россия, Китай и Индия выступают на международной арене в качестве стратегических партнеров в группе БРИКС, а также входят в десятку крупнейших экономик мира. Кроме того, сотрудничество в рамках этого трио дает возможность для России сделать свою продукцию доступной для трети мира — именно такой процент от населения земли составляет численность жителей Индии и Китая.

Как отмечает аналитик, эти соглашения России с Китаем и Индией представляют хорошие перспективы для развивающегося Евразийского экономического союза. «Судя по тому интересу, с которым Индия и Китай подписывали двусторонние договоры с Россией, — пишет **Noticiero Digital**, — не исключено, что в будущем их заинтересует присоединение к ЕАЭС». Самой заманчивой чертой этого союза для крупнейших стран азиатского континента обозреватель называет возможность присоединения к огромным торговым потокам между Европой и Азией, а также то, что ЕАЭС способствует улучшению качества продукции стран — участниц союза, ее конкурентоспособности.

Обзор подготовила
Надежда ЮШКЕВИЧ.

Китай расправляет плечи

Как следует из обновленной базы макроэкономических прогнозов МВФ, китайская экономика к концу года впервые обойдет американскую. К концу 2014 года ВВП Китая по паритету покупательной способности составит \$17,6 трлн, в то время как ВВП США окажется меньше — \$17,4 трлн. Если экономике Поднебесной удастся стать больше американской, то это будет первая смена мирового экономического лидера после 1872 года, когда США перехватили лидерство у Британской империи.

На этом фоне Китай начал реализовывать масштабный региональный интеграционный проект — экономический пояс Великого шелкового пути. Соответствующая инициатива, призванная углубить экономическую интеграцию Китая со странами Евразии, была озвучена Председателем КНР Си Цзиньпином еще в сентябре 2013 года.

Совершенно логично, что в условиях, когда в мире формируются различные региональные группировки, Китай запускает свой экономический проект, целью которого является более глубокая интеграция экономики Китая с экономиками Центральной, Южной, Средней Азии, а так-

же Европы. Именно поэтому китайские эксперты ставят проект экономического пояса Великого шелкового пути в один ряд с такими форматами продвинутой экономической интеграции, как Трансатлантическое торговое и инвестиционное сотрудничество и Транстихоокеанское партнерство, которые США пытаются продвигать совместно с ЕС, странами Азиатско-Тихоокеанского региона и Южной Америки.

Сам экономический пояс Великого шелкового пути будет иметь несколько измерений, связанных с развитием соответствующих типов инфраструктуры. Помимо уже хорошо известного сухопутного и

морского (создание новой транспортно-логистической и морской инфраструктуры), экономический пояс Великого шелкового пути также предполагает воздушное и сетевое измерения. Воздушный Великий шелковый путь будет представлять собой сеть авиахабов и новых авиамаршрутов из Китая в другие государства, участвующие в проекте создания экономического пояса. Сетевое измерение призвано развивать информационно-телекоммуникационные технологии вдоль всего экономического пояса, включая прокладку оптоволоконных сетей, а также активное использование потенциала электронных торговых площадок типа Alibaba.

Для реализации совместных проектов в рамках экономического пояса Великого шелкового пути Китай недавно учредил фонд Великого шелкового пути (\$40 млрд) и Азиатский банк инфраструктурных инвестиций (\$100 млрд). И это только начало. По результатам саммита ШОС в Душанбе Китай также выделил многомилли-

ардные кредитные линии и предложил новые инвестиционные возможности странам Центральной Азии.

Поэтому совершенно небезосновательно Ян Сиюй, исполнительный вице-президент Исследовательского института Бюаоского азиатского форума, во время своего ноябрьского выступления в Дубаи заявил, что подобные интеграционные инициативы Китая будут способствовать трансформации существующего международного порядка. Если судить по масштабам финансирования, то вряд ли кто-то сегодня может составить достойную конкуренцию китайским интеграционным проектам.

Арсений СИВИЦКИЙ,
Ольга КУЛАЙ.

БЛИЖНЕВОСТОЧНЫЙ ТРЕК ДИПЛОМАТИИ БАРАКА ОБАМЫ

Как недавно признался глава израильского правительства Биньямин Нетаньяху во время ближневосточного экспертного форума в Вашингтоне, Израиль сыграл «критическую роль» в том, чтобы ноябрьские переговоры об урегулировании проблемы иранского атома завершились безрезультатно, даже несмотря на то, что Израиль не входит в шестерку международных посредников.

В итоге подписание окончательного соглашения по иранской ядерной программе 24 ноября в Вене так и не состоялось и было перенесено на лето 2015 года. Действительно, Израиль и Саудовская Аравия через своих партнеров из числа «шестерки» успешно заблокировали прогресс по этому вопросу. Немалую лепту внесла и российская сторона, заморозившая сотрудничество с США по иранской ядерной программе из-за недоверия, вызванного украинским кризисом.

Переговорам 24 ноября в Вене предшествовало секретное письмо американского президента Барака Обамы верховному лидеру Ирана аятолле Али Хаменеи, в котором предлагается координация совместных усилий в борьбе против «Исламского государства» (ИГИЛ). Помимо этого, в нем американский президент указывал на необходимость скорейшего заключения соглашения по иранской ядерной программе, намеченного на 24 ноября, а также особо подчеркивал, что воздушная операция США в Сирии не направлена против иранского союзника — сирийского президента Башара Асада.

Тот факт, что подробности содержания данного письма, датированного серединой октября, появились в начале ноября в газете *The Wall Street Journal* сразу же после промежуточных выборов в Конгресс, в результате которых республиканцы заняли большинство мест в Палате представителей и Сенате, вероятно, указывает на преднамеренный характер его публикации, особенно с учетом прореспубликанской ориентации издания.

В последнее время именно республиканцы активнее всего критиковали Обаму за провалы американской внешней политики и отход от ее традиционных приоритетов. Ситуация осложняется еще и тем, что Обама не проинформировал о своем тайном послании не только республиканцев, но и политическое руководство «традиционных» союзников США на Ближнем Востоке — Саудовскую Аравию и Израиль.

Обамовская администрация не в первый раз попадает на том, что не ставит в известность Саудовскую Аравию и Израиль о своих планах на иранском направлении. Так, согласно данным израильского издания *Haaretz*, в 2013 году израильская разведка выявила существование тайного канала коммуникации между США и Ираном по проблеме иранской ядерной программы. Израиль был официально проинформирован американцами о проведении тайных переговоров только через полгода после их начала.

К списку тайных дипломатических операций администрации Обамы можно также добавить выработку совместного с российской стороной решения проблемы уничтожения сирийского химического оружия, о котором американский *Center of Public Integrity* сообщил за 9 месяцев до того, как оно впервые было озвучено Владимиром Путиным во время сентябрьского саммита G-20 в Санкт-Петербурге в 2013 году.

При Обаме на ближневосточном треке внешней политики произошло смягчение отношения к таким движениям, как «Хезболла», «Хамас» (впервые были озвучены предложения по во-

влечению их в политический процесс в Ливане и Палестине), на повестку дня встал вопрос признания независимости Палестины от Израиля. Это резко обострило отношения администрации Обамы с «традиционными союзниками» в лице Израиля, Турции и Саудовской Аравии, которые достаточно нервно отреагировали на американо-иранскую разрядку.

Такая радикальная смена американских внешнеполитических приоритетов произошла слишком быстро, чтобы быть адекватно проанализированной и воспринятой как внутри США, так и за их пределами. К тому же в США не все разделяют подобную смену внешнеполитического курса. Больше всего недовольства проявляет неоконсервативная часть республиканского истеблишмента, которая подает в публичном пространстве смену приоритетов во внешней политике как провалы, в результате которых влияние США в мире якобы было подорвано.

Так насколько же оказалась провальной внешняя политика США при Обаме? Если обамовскую администрацию и можно в чем-то упрекнуть, то скорее в смене внешнеполитических приоритетов и за режим тайной дипломатии, который в условиях дисфункционального Конгресса стал единственным эффективным инструментом продвижения американских интересов в мире, нежели за провалы. В конце концов, усиление транснациональных террористических сетей, дестабилизация в Ираке, политическая неустойчивость в Афганистане — все это логичные последствия деятельности на внешнеполитической арене предыдущей республиканской администрации под руководством Джорджа Буша-младшего, которые достались в наследство Обаме.

Безусловно, победа республиканцев на промежуточных выборах в Конгресс осложнит реализацию нынешнего внешнеполитического курса администрации Обамы. Но в то же время это означает, что Обама будет по-прежнему вынужден опираться на поддержку других государств в реализации своих внешнеполитических планов.

Арсений СИВИЦКИЙ.

АРХИПЕЛАГ КАРЛАГ

За чашку баланды и кусок черствого хлеба миллионы заключенных создавали национальное богатство великой страны...

Ученые Карагандинского университета «Болашак» в Национальной библиотеке Беларуси презентовали научные труды, посвященные трагедии Карлага — одного из крупнейших исправительно-трудовых лагерей сталинской эпохи. Более 20 книг за последние десять лет издано казахами в рамках научно-исследовательского проекта «Карлаг: память во имя будущего».

Государство в государстве

В далеком 1931 году в казахской степи недалеко от Караганды появился совхоз «Гигант». На площади 17 тысяч гектаров было организовано учреждение, которое на протяжении 28 лет ломало судьбы тысяч людей. По некоторым сведениям, 6 миллионов репрессированных и военнопленных стали заложниками бесчеловечной системы того времени, имя которого — Карлаг НКВД. Именно здесь за чашку баланды и кусок черствого хлеба они создавали национальное богатство великой страны.

Его называли филиалом знаменитого ГУЛАГа. Только мало кто знал, что общая территория Карлага по площади

консерваторий были в десятки раз меньше.

Здесь, среди невинно осужденных, отбывали свое «наказание» знаменитый писатель и ученый Лев Гумилев, видный экономист и публицист Лев Вознесенский, величайший биолог Александр Чижевский, писатели Анатолий Марченко, Наум Коржавин, Николай Заболоцкий...

Преподобномученик Севастиан Карагандинский не только прошел через все испытания Карлага, где его били, пытали, требуя отречения от Бога, но даже в таких нечеловеческих условиях смог привести множество людей к вере. Освободившись, он не хотел уезжать из этого края и своим духовным соратникам, которые уговаривали его вернуться домой, сказал: «Нет, сестры, здесь будем жить. Здесь вся жизнь другая и люди другие. Люди здесь душевные, сознательные, хлебнувшие горя. Мы здесь больше пользы принесем. Здесь наша вторая родина...»

Большинство политзаключенных попадали в Карлаг по анонимным доносам. Правдивыми они были или нет, никто не разбирался. Например, Николай Заболоцкий был сослан только потому, что бродил по улицам и на старославянском языке вслух восстанавливал «Слово о полку Игореве». Эти непонятные «бормотания» показались кому-то подозрительными — и судьба человека была определена. Но никто даже не задумывался о том, что,

Автор и руководитель проекта «Карлаг: память во имя будущего» Нурлан Дулатбеков.

Фото: Надежда БУЖАН.

Трагедия белорусской семьи

Специалисты насчитывают около 600 тысяч белорусов, прошедших через Карлаг, — взрослых и детей, которые там родились. И добавляют, что настоящая цифра может быть большей.

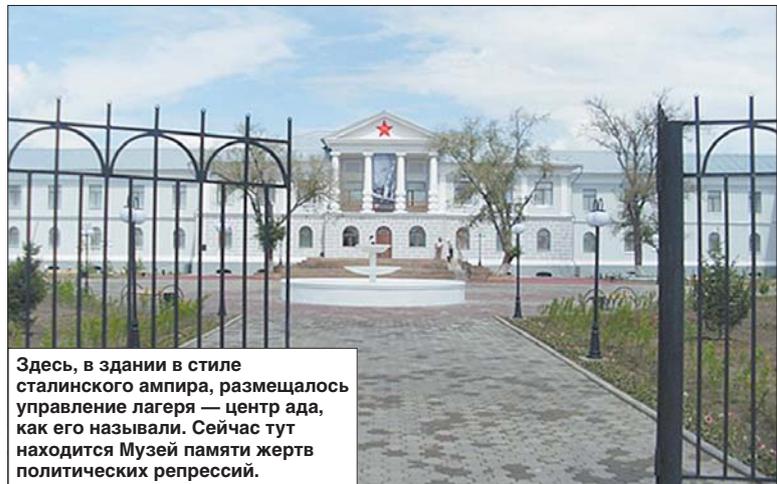
Минчанка Майя Кляшторная — дочь репрессированного поэта. В октябре 1937 года Тодор Кляшторный был расстрелян вместе с группой других белорусских писателей и художников. Двух старших дочерей забрали родственники, жену Янину арестовали с четырехмесячной Майей. Они попали в АЛЖИР — Акмолинский лагерь, где не было никаких уголков, а только жены «врагов народа».

Девочка с самого рождения была слабенькой. Шансов выжить у нее и так было мало, а тем более здесь... Но судьба распорядилась иначе. Возможно, потому, что хорошим человеком был начальник лагеря, а детский врач Хана Мартисон всегда была рядом. Здесь, за колючей проволокой, прошло ее детство, счастливые пять лет.

лет, их разлучали с матерями и увозили в детские дома. Майя оказалась в поселке Осакаровка, который находился между Акмолинском (теперь Астана) и Карагандой. Здесь, в десяти тесных бараках, в кроватках спало по двое детей. Их никто не жалел...

Когда матерей стали освобождать и они приезжали за своими детьми, то проводили в детском доме по несколько дней. Они разделяли свое внимание, любовь со всеми детьми солдагериц. «Один из самых счастливых моментов, который я помню до сих пор, это когда к нам в Осакаровку приехала мать Риды Рыскуловой, — продолжает бывшая узница. — Она три дня провела в нашем бараке. Каждый вечер пела всем колыбельную перед сном. И так было жалко уснуть и проспать это счастье».

Однажды в детский дом пришла женщина, которая знала ее отца. Она нашла восьмилетнюю девочку и подарила ей стакан семечек и два маленьких яблока. Майя семечки съела, а с яблоками не знала, что нужно делать. От них так вкусно пахло, что она просто

Здесь, в здании в стиле сталинского ампира, размещалось управление лагеря — центр ада, как его называли. Сейчас тут находится Музей памяти жертв политических репрессий.

сопоставима с территорией Франции. Казахы, русские, белорусы, поляки, украинцы, литовцы... — адские жернова перламывали всех, независимо от национальности. Только по официальным данным, более пяти тысяч из них навсегда остались в братской могиле. Счет погибших от болезней не велся, а личные дела уничтожались сразу же после вынесения приговора. Так человек исчезал навсегда...

мался о том, что, может быть, благодаря ему мы сегодня имеем возможность изучать этот шедевр славянской народной поэзии.

Далеко не всем представителям интеллигенции Советского Союза посчастливилось пройти все эти круги ада и вернуться домой. Великий писатель

и патриот, основоположник казахской литературы Сакен Сейфуллин был арестован как «буржуазный националист, работавший на японскую разведку». Его расстреляли 28 февраля 1939 года в застенках Алма-Атинского НКВД. Тут же были уничтожены все лидеры «Алаш-Орды» — правительства Алашской автономии. Таким образом сталинская машина расправилась с казахской интеллигенцией, борющейся за независимость своей страны.

Жертвы Карлага.

— Счастливые, потому что мама была рядом, — говорит Майя Кляшторная. — И не одна: почти все заключенные женщины были для нас «мамами». Мы так и говорили: «Мамы ушли на работу» или «Пойдем в барак к мамам». И узницы лагеря воспринимали нас как родных. При любой возможности бежали в наш барак, чтобы обнять, приласкать, подкормить. Их женского тепла, казалось, хватало на всех.

Но скоро это закончилось. Когда детям исполнялось пять

их нюхала, а ночью клала под подушку. И женщина Майе сказала, что ее родители — хорошие люди, что они ни в чем не виноваты, ими нужно гордиться и родом они из Беларуси. Она впервые услышала это слово — Беларусь — и полюбила его навсегда.

Янина Кляшторная забрала дочь одной из последних. Майе уже было 10 лет. Они не имели права вернуться на Родину, поэтому отправились в Сибирь. Поселились в небольшом поселке омских степей. Майя

долго отходила от детского дома: семь лет была прикована к больной койке. На ноги девочку поставил один талантливый сибирский врач.

В Беларусь она впервые приехала только в 1955 году. И осталась тут навсегда — в стране, которую полюбила только из-за одного названия, услышанного когда-то в детстве.

Память во имя будущего

Все победы и свершения, все исторические стройки, шахты, заводы, дороги, о которых громко, с гордостью говорили со всех трибун в советское время, были построены их кровью и потом. Это была трагедия каждого отдельного человека, горе целых народов.

Карагандинский исправительно-трудовой лагерь был закрыт 27 июля 1959 года. Его реорганизовали в УМВД Карагандинской области. Сегодня в самом центре бывшего ада, в поселке Долинка, находится Музей памяти жертв политических репрессий. В других зданиях размещаются учреждения общественного пользования: больница, почта... На некоторых лагерных территориях живут люди. Многие из них — выходцы Карлага. Отсидев значительную часть своей жизни, им просто не было куда вернуться. Поэтому и остались здесь... Уже точно навсегда.

— Мы все — выходцы из Карлага, и все — его жертвы, — считает автор и руководитель проекта «Карлаг: память во имя будущего» Нурлан Дулатбеков. — Казахы лишились множества исконных поселений, на территории которых развернулась эта империя зла. Но мы видели боль людей, и наши предки отзывались на нее. В Казахстане помнят свою историю со всеми ее трагическими страницами. И мы стараемся познакомить с ними представителей разных национальностей, чтобы это не повторилось вновь. Любое государство, которое бережно относится к своей истории, памяти и будущему, должно так строить свою политику. Да, это болезненная тема, судьбы невинно репрессированных и сейчас нас воспитывают, чтобы мы относились друг к другу по-человечески. В своих исследованиях мы не даем никакой политической оценки — только оперируем цифрами и фактами, описываем то, что было. А делать выводы призвано будущее поколение.

Кстати, именно казахи первыми инициировали установление дня памяти жертв политических репрессий. Сегодня во всем мире он отмечается 31 мая. Но это не восполнит то горе, которое пережили тысячи людей. Трагическая история этой территории размером с Францию не поместится ни в один музей и ни в одну книгу. Но один из самых больших «островов» архипелага ГУЛАГ вполне может найти место в каждом из нас, в нашей памяти, у которой границ нет.

Вероника КАНЮТА.

«ЭТО НАШ ОБЩИЙ ПИСАТЕЛЬ»

В Минске вспоминали Чингиза Айтматова

Литературно-музыкальный вечер, посвященный творчеству знаменитого киргизского писателя, который прошел накануне его дня рождения, 11 декабря, в минском Доме дружбы, можно назвать скромным. Он длился не более часа, его участниками и гостями были в основном школьники, лицеисты и студенты. Но вечер этот, безусловно, получился успешным и очень трогательным. Я открыла для себя Айтматова в студенческие годы. И навсегда полюбила его, раздирающего душу болью за все живое на земле и лечащего эту душу любовью к человеку и к миру. Но на этом скромном вечере в минском Доме дружбы я снова открыла Айтматова. Открыла великого киргиза, сына репрессированного коммуниста, писателя, всегда близкого молодым. Минские школьники и студенты читали отрывки из его произведений так, что я плакала. И сейчас у меня есть одно заветное желание — купить томик Айтматова, чтобы снова и снова открывать его для себя. Плакать над его строками и лечить ими свою издерганную в повседневной суете душу.

— Наша главная задача — заинтересовать, — рассказала после завершения литературного вечера **Нина ИВАНОВА, председатель Белорусского общества дружбы и культурной связи с зарубежными странами.** — Мы не читаем лекции, не стремимся охватить всю глубину творчества или все заслуги того или иного человека. Главное, чтобы выйдя отсюда, люди захотели узнать о нем и его стране больше.

Задачу эту можно выполнить, только если сам хорошо знаешь то, о чем рассказываешь, и любишь это. Нина Семеновна не только прочитала всего Айтматова, бережно хранит его книгу с пожелтевшими страницами, купленную когда-то в городе Фрунзе (ныне Бишкек), но, похоже, ей удалось «заразить» Айтматовым белорусскую молодежь.

Биографию писателя вдохновенно рассказывали участники театральной студии «Актер» столичной общеобразовательной школы №218 (микрорайон Малиновка-8), отрывки из его произведений читали учащиеся Лицея БГУ и студенты Белорусского государственного университета культуры и искусства. Были на вечере и представители старшего поколения. Почти все они остались после завершения представления, не спешили расходиться. Кто-то благодарил организаторов, кто-то знакомился с руководителем дипломатической миссии Кыргызстана в Беларуси и выражал признательность и уважение этой стране и ее народу за богатый дар для всех нас — произведения Айтматова.

Впрочем, сам **Временный Поверенный в делах Кыргызской Республики в Респу-**

блике Беларусь Талант СУЛТАНОВ напомнил, что Чингиз Айтматов — не только киргизский, но и советский писатель.

— Это наш общий писатель, — сказал он. — Человек, который имел очень богатое мышление и оставил значительный след после себя не только в мировой литературе, культуре, но и в жизни человечества в целом. В эти дни подобные мероприятия проходят в Бишкеке, Москве, Тегеране, Брюсселе, Стамбуле... Уверен, его имя будут всегда помнить не только в Центральной Азии, но и в остальной части Азии, Европе, обеих Америках...

Дипломат вспомнил, как в 2010 году в штаб-квартире ЮНЕСКО в Париже ему рассказывали, что очень скупают по Чингизу Айтматову, который был постоянным представителем Кыргызстана в этой междуна-

родной организации. Его участие в заседаниях заставляло забыть тематику встречи и уйти в иной, прекрасный мир, которым щедро делился писатель. Кстати, согласно данным ЮНЕСКО, Айтматов в 2008 году был назван самым читаемым писателем в мире после Шекспира и Толстого. Его книги были на тот момент переведены на 176 языков и изданы суммарным тиражом в 80 миллионов экземпляров. В последующие годы эти цифры возрастали.

Каким-то недоразумением в этом свете выглядит малое количество перевода Айтматова на белорусский язык, о чем с сожалением заметила ведущая литературного вечера Нина Иванова. Идею перевести произведения киргизского классика на белорусский поддержал и Талант Султанов.

— Недаром я заговорил о переводе Айтма-

това на белорусский язык, — призналась для «Союза — Евразия» Нина Семеновна. — Для нас очень важно соприкосновение культур. Это — credo нашей деятельности. Мы стараемся показать, сколько у нас общего. Культура киргизов и белорусов не похожа, и я беспокоилась, будут ли понятны традиции айла, человеческие взаимоотношения в нем сегодняшним молодым белорусам. Но беспокоилась напрасно.

Напрасно, потому что, и киргизу, и белорусу одинаково близки темы любви, самоотверженности, справедливости, памяти, красоты окружающего мира, гордости за предков и сопереживания тем, кому больно. Молодые участники вечера читали отрывок из рассказа «Солдатенок» так, словно это они пережили потерю отца на фронтах Великой Отечественной войны, словно это они приобрели его во время просмотра фильма о войне, словно это они должны теперь сохранить о нем память и гордость...

Белорусское общество дружбы объединяет 39 организаций, в том числе общество «Беларусь — Кыргызстан», которое инициировало айтматовский литературный вечер. Общества дружбы с постсоветскими странами появились после установления в этих странах суверенитета. Достаточно молодые, они уже очень

много сделали для того, чтобы сохранить общекультурные и человеческие связи, сказала председатель объединяющей организации.

— Нам легко работать, потому что достаточно богатого материала: какую страну ни возьмешь, всегда есть основа, на которую можно опереться, — пояснила Нина Иванова. — В частности — личность Айтматова для общества «Беларусь — Кыргызстан». Он словно доминанта своего народа, его культуры. Чингизу Торекуловичу можно посвятить не один вечер. Каждое его произведение заслуживает отдельной встречи, и каждая была бы интересной. Потому что он человек необыкновенной глубины, сам словно озеро Иссык-Куль. Он интересен самым разным людям. Сегодня пришли те, кто любит литературу. Но о Чингизе Айтматове можно было говорить как о дипломате, мыслителе, общественном деятеле, основателе международного интеллектуального движения «Иссык-Кульский форум»...

Но самое главное — о нем можно говорить как о проводнике в мир людей, в мир природы, в мир одного из древнейших народов Центральной Азии. Как о проводнике во Вселенную без ненависти и обмана, в мир добра и гармонии.

Ольга МЕДВЕДЕВА.

БУДЕМ ДРУЖИТЬ МУЗЕЯМИ

В ноябре под патронатом президента Армении **Сержа Саргсяна**, по инициативе Министерств культуры Республики Армения и Российской Федерации в Ереване прошел первый армяно-российский музейный форум «Музеи Армении и России. Диалог культур». Цель форума — представить роль и значение музеев в деле сохранения культурного наследия, а также современные вызовы и достижения сферы.

В первый день работы форума прошел «круглый стол» на тему «Актуальные проблемы сохранения культурного наследия», а в Доме-музее им. А. Хачатуряна открылась выставка «Два гиганта — С. Рахманинов и Ф. Шалляпин. Взгляд из XXI века». На последней с участниками форума встретился президент Армении **Серж САРГСЯН**. Глава государства поприветствовал ереванский форум, пожелал ему успехов, указав на важность придания сотрудничеству такого формата периодического характера, а также ознакомился с программой и предложениями участников встречи в направлении реализации целей форума. В рамках форума прошла международная научная конференция «Музеи Армении и России. Диалог культур», где с докладами выступили заместители министров

культур двух стран, руководители крупнейших музеев, известные ученые, культурные деятели.

Гендиректор Государственной Третьяковской галереи Ирина ЛЕБЕДЕВА отметила, что переоценить значение этого форума трудно, поскольку на деле он придает определенный формат двусторонним отношениям в музейной сфере, которые и так сохранялись все это время, но не были серьезно зафиксированы в подобной программе и таких серьезных рамках.

«Это новый этап, новый стимул. Например, подписание соглашения не только дает возможность реализации проектов, над которыми мы уже работали, но и позволяет формировать какие-то идеи на дальнейшую перспективу. Ведь взаимоотношения между музеями могут носить очень разный характер», — заявила

г-жа Лебедева, добавив, что на данный момент Третьяковка находится в стадии подготовки выставки Георгия Якулова, которой занимается уже два года. Это инициатива армянской стороны, и организация этой выставки — довольно трудоемкий процесс, поскольку его картины есть не только в Национальной картинной галерее Армении, но и других музеях. Кроме того, по словам гендиректора Третьяковки, уже ведется разговор о

совместных образовательных и реставрационных проектах. В частности, в музее есть замечательная реставрационная мастерская и очень сильная реставрационная школа, которая может оказать методическую помощь армянским коллегам.

В свою очередь, **советник Посольства РФ в Армении Олег ШАПОВАЛОВ** подчеркнул, что первый армяно-российский музейный форум — очень важное и масштабное мероприятие.

В рамках научной конференции между музеями Армении и России были подписаны соглашения о сотрудничестве.

— Я не знаю другого мероприятия такого формата, в котором были вовлечены практически все крупные ведущие российские музеи, — отметила **министр культуры Республики Армения Асмик ПОГОСЯН**. — К 100-летию геноцида Армении впервые выставит свою экспозицию в одном из главных музеев России — Музее истории, чего не было даже в советские годы. Это для нас большая честь и ответственность. Выставка будет иметь и цивилизационную направленность, которая рассматривает геноцид и с точки зрения попытки уничтожения нашей культуры. Мы уже готовимся к ней и думаем, что она получит большое звучание и выполнит задачу, которую мы перед собой поставили.

Следующий форум состоится уже в России. О месте и дате его проведения стороны договорятся в ближайшее время.

Ирина АБРОЯН,
г. Ереван.

Нина ИВАНОВА, председатель Белорусского общества дружбы и культурной связи с зарубежными странами.

Президент Армении **Серж САРГСЯН** на форуме «Музеи Армении и России. Диалог культур».